

TÜRKİYE'NİN

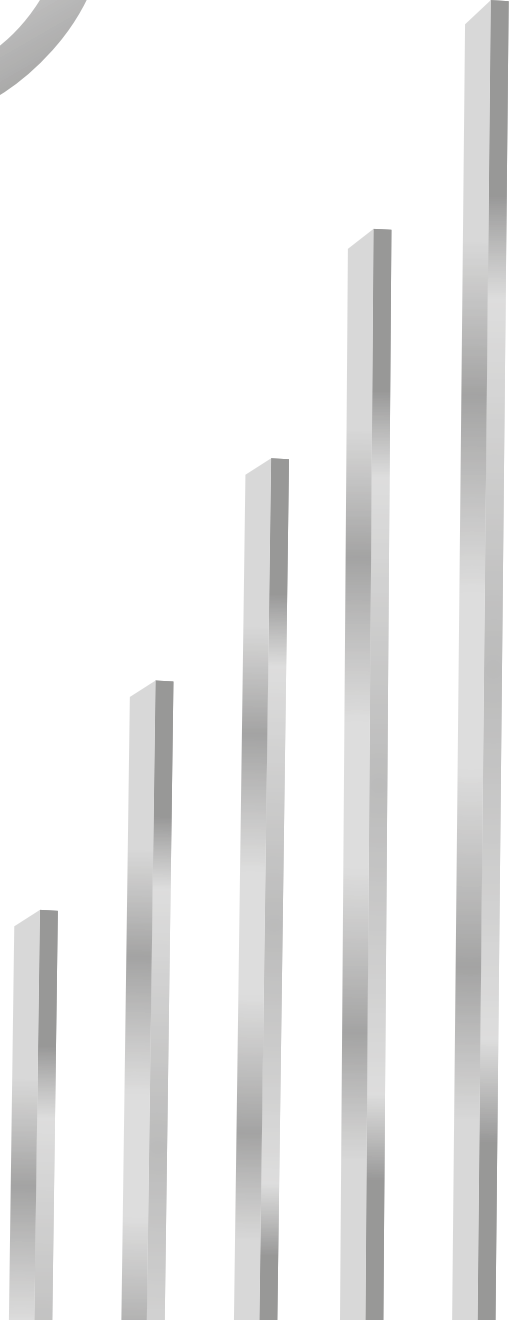
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ

KURULUŞU

2018

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

VIGMETAL

#hayatıhafifletiyoruz

Şimdinin ve Geleceğin Metalleri
Alüminyum ve Magnezyumun
Sınırsız Kullanımıyla
Hayatı 'Hafif'letiyoruz.

REDİF

Organize San. Böl. 6.Cad No:15
KÜTAHYA

+90 (274) 266 25 72 / 79

marketing@viggroupp.com.tr

@vigmetal

vigmetal.com.tr

incesu fabrika

2016 yılından beri, İSO ikinci 500 listesinde yer alan **Turkuaz Seramik**, güçlü ve global bir marka olma yolunda,

2 ÜRETİM TESİSİ İLE EMİN ADIMLARLA İLERLİYOR!

kayseri fabrika

444 23 34

www.turkuazseramik.com.tr

* CeraStyle Turkuaz Seramik A.Ş.'nin Tescilli Markasıdır.

İbiza Rimless Asma Klozet ve Blue Lavabo

Ödüle doymuyor!

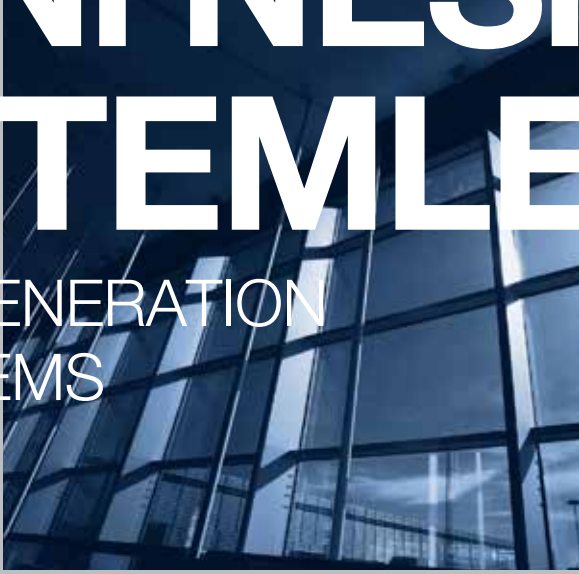
Turkuaz Seramik tarafından tasarlanan,
İbiza Rimless Asma Klozet ve Blue Lavabo tasarımlarımız
Chicago'dan Good Design, Hannover'dan iF Design Award,
İstanbul'dan Design Turkey Good Design Award son olarak ta
İtalya'dan aldığı A Design Award ile
tasarım alanında otoritelerden tam puan almaya devam ediyor.

Turkuaz[®]
SERAMİK

CeraStyle[®]
FAYANSA

YENİ NESİL SİSTEMLER

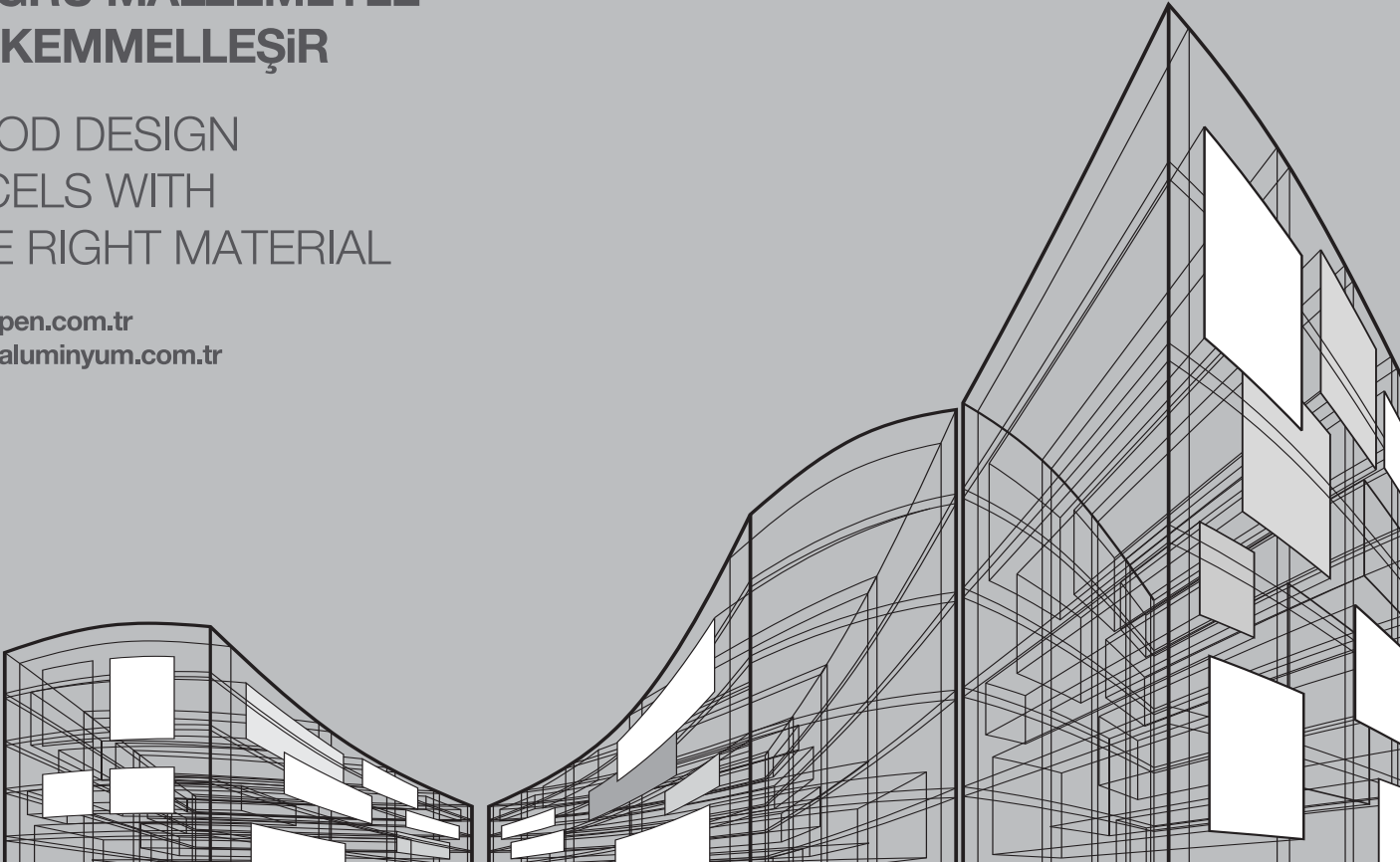
A NEW GENERATION
OF SYSTEMS

İYİ TASARIM,
DOĞRU MALZEMEYLE
MÜKEMMELLEŞİR

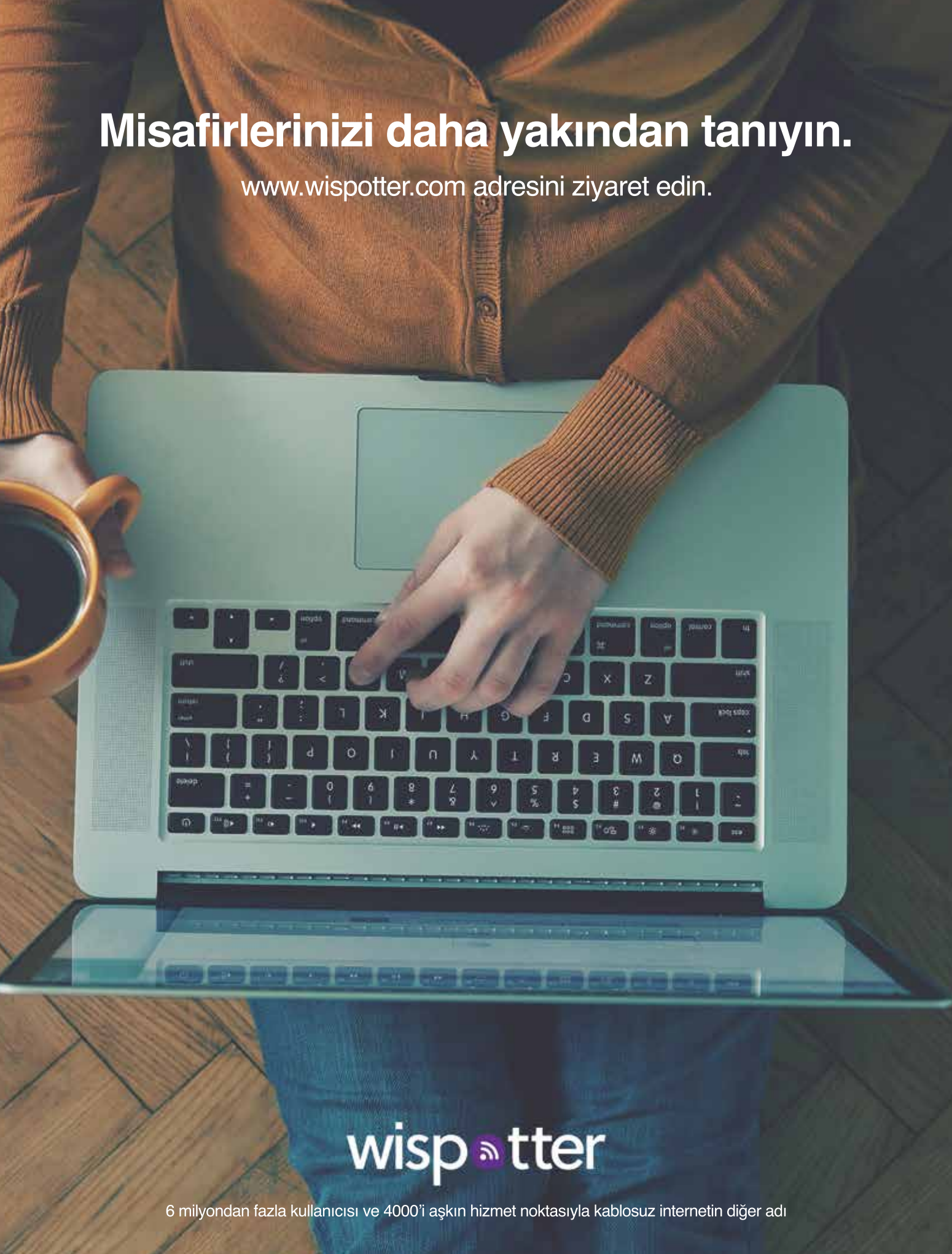
GOOD DESIGN
EXCELS WITH
THE RIGHT MATERIAL

enderpen.com.tr
enderaluminyum.com.tr

Misafirlerinizi daha yakından tanıyın.

www.wispotter.com adresini ziyaret edin.

wispotter

6 milyondan fazla kullanıcısı ve 4000'i aşkın hizmet noktasıyla kablosuz internetin diğer adı

Sürdürülebilir Bir Dünya İçin **DAİMA İLERİ...**

➤ **1989**

Hazır yapı sektörü
yolculuğumuza başladık...

➤ **1994**

Türkiye'nin en büyük
hazır yapı showroomu...

➤ **2004**

HekimBoard Fibercement
Doğal Çimento Levha
kullanımı...

➤ **2005**

Kaynaksız Yapı
Teknolojisi'ne geçiş...

➤ **2006**

Türkiye'de ilk defa
mimari, statik ve üretim
yazılımlarının aynı anda
kullanımı...

➤ **2009**

Sektöründe, Dünya'da ilk defa
hammaddelerimizin tamamına
yakınının kendi entegre
tesislerimizde üretimi...

➤ **2010**

"0" karbon salınımlı
Mars konteyneri üretimi...

➤ **2013**

Steel'in Hafif Çelik Yapı
Sistemleri'nin doğuşu...

➤ **2015**

Türkiye'de ilk defa 8 katlı
hafif çelik yapı üretim hattı...

➤ **2019**

130'a yakın ülkeye ihracat...
3.500.000 m²'nin üzerinde
proje...

Dünya'ya ve ülkemize; yeni
yatırımlar, yeni teknolojiler
ile katma değer sağlamaya
devam ediyoruz. Birlikte
gelişiyor, birlikte büyüyoruz.

BASKANDAN

ZORLU BİR DÖNEMEÇTE **İSO İKİNCİ 500...**

İstanbul Sanayi Odası olarak, marka değeri ve geleneksel özelliği olan çalışmamız Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (İSO 500) yanı sıra 1997'den bu yana Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) sıralamasını da yayınlayarak, toplam 1000 firmayı kapsayan çok değerli bir veri setini kamuoyuyla paylaşıyoruz.

”

ERDAL BAHÇIVAN

Istanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

Bizim açımızdan ISO İkinci 500'ü değerli kılan, büyük oranda KOBİ niteliğindeki kuruluşlarımızın performansını her yıl düzenli bir şekilde gözlemleyebilmemize, elde edilen verilerin işaret ettiği sorun ve başarıları, geleceğe ilişkin fırsat ve tehditleri analiz edebilmemize imkan vermesi. Zira KOBİ'ler, küresel trendlere uyum ve esneklik konusundaki yeteneklerinin yanı sıra taşıdıkları inovasyon ve teknolojik gelişme potansiyeliyle, artık dünya ölçeğinde büyümenin ve kalkınmanın en önemli dayanaklarından biri olarak kabul ediliyor.

Çalışmamızın 2018 yılı sonuçlarına baktığımızda, dünya ticaretinde şiddetlenen korumacılık rüzgarlarının yanı sıra Türkiye ekonomisinin geçtiği kritik dönemecin de dolaylı ve dolaysız yansımalarını açık bir şekilde izleyebiliyoruz. Şirketlerimiz özellikle yılın ilk yarısında güçlü seyreden ekonomik büyümenin etkisiyle üretimden satışlarında yüzde 6,2'lik bir reel artış sağlayabilmiş. Diğer yandan ISO 500'den farklı olarak ISO İkinci 500'de ihracatın büyümeye desteğinin çok daha sınırlı kaldığını, bir başka deyişle küresel ekonomideki yavaşlamanın daha fazla hissedildiğini görüyoruz.

2018'de hem küresel likiditede sıkışma hem de Türkiye'de yaşadığımız finansal şokların neticesinde şirketlerimizin uzun vadeli borçlanma kaynaklarına erişimi önemli ölçüde kısıtlandı. Bu durumun ISO İkinci 500'e etkileri incelendiğinde, bir yandan toplam mali borçların reel olarak azaldığı, diğer yandan kısa vadeli borçların toplam mali borçlar içindeki payının yüzde 40,5'ten yüzde 47,3'e çıktığı görülüyor. Yine de, bir önceki sene bilanço tarafında ciddi şekilde bozulan borç/özkaynak dengesinin 2018'de özkaynaklarda sağlanan yüzde 23,3'lük artışla birlikte görece iyileşmesi dikkat çekiyor.

Çalışmanın belki de en olumlu sonucu, sanayicilerimizin ana faaliyet alanlarına yoğunlaşmayı sürdürerek özellikle faaliyet karlılığında güçlü iyileşmeler sağlamaları. Satış ve faaliyet giderlerini yönetmede daha başarılı olan firmalarımız 2018'de net satışlara oranla faaliyet karını 1,8 puan artışla yüzde 12,1'e yükseltmiş. Fakat burada bir kez daha artan kur ve faizlerin etkisiyle finansman giderlerinin şiştiğini ve bunun karlılığı önemli ölçüde sınırladığını görüyoruz. 2017'de ISO İkinci 500 faaliyet karının yüzde 42,8'ini finansman giderlerine harcarken bu oran 2018'de yüzde 52,6'ya yaklaşmış. Ayrıca ISO 500'den farklı olarak ISO İkinci 500'ün kur farklarından olumsuz etkilendiği ve net satışlara oranla yüzde 1,2 oranında net kambiyo zararı yazdıkları görülüyor.

Teknoloji ve Ar-Ge tarafındaki göstergeler ise bazı iyi gelişmelere rağmen maalesef iç açıcı değil. ISO İkinci 500'de Ar-Ge faaliyeti bulunan firma sayımızın 188'den 218'e doğru güçlü bir sıçrama yapmasını sevindirici bulsak da bu güçlü artışın Ar-Ge harcamaları büyüklüğüne yansımaması bu sevincimizi gölgeliyor. Kuşkusuz firmalarımızın mali açıdan zorlandıkları bir dönemde bu durum bir ölçüde doğal karşılanabilir. Yine de teknolojik dönüşüm ve inovasyonun KOBİ'ler açısından ertelenemez bir hedef olduğunu da her zaman dikkate almamız gerekiyor.

Burada ancak çok özetle yer verebildiğimiz sonuçlarıyla KOBİ'lerimizin zorlu 2018 hikayesini detaylı bir şekilde ortaya koyan bu çalışmayı büyük bir emek ve özveriyle hazırlayan Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubemize, yorumlarıyla araştırmamızı zenginleştiren değerli danışmanlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan | **4**

Yönetici Özeti | **10**

Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler ve Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'na Etkileri | **14**

Temel Göstergeler | **22**

Temel Finansal Göstergeler | **50**

Karlılık Göstergeleri | **62**

Katma Değer Etkinlik ve Verimlilik | **76**

Teknoloji Faaliyetleri | **84**

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıralama | **91**

Sektörel Veriler | **123**

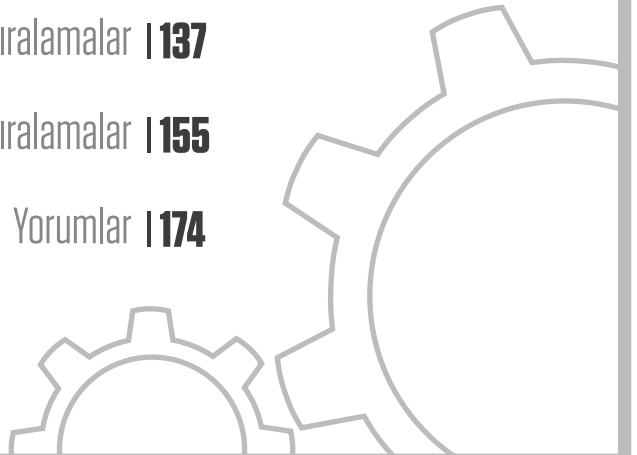
Yöntem, Tanım ve Açıklamalar | **130**

Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı | **134**

Sektörel Sıralamalar | **137**

Alfabetik Sıralamalar | **155**

Yorumlar | **174**

www.mgfragrance.com

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ

Temmuz 2019 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Erdal Bahçivan

YAYIN KURULU

Sultan Tepe - Ayşegül Çapan - Ramazan Güven -
Sadettin Kaşıkırık - Hülya Koç - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN

İSO Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN

İSO Kurumsal İletişim ve Üye Hizmetleri Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu/İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-133-134

BASIM

Promat Basım Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Orhan Gazi Mah. 1673. Sk. 34 Esenyurt/ İstanbul
Tel: 0212 622 63 63

Sertifika No: 12039

Baskı Tarihi: Temmuz 2019

Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayıdır.

İSO İkinci 500*/©2019 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır. İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır

REKLAM İNDEKSİ

VIG METAL	ÖN KAPAK İÇİ
TURKUAZ SERAMİK	ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ
KIVANÇ TEKSTİL	ARKA KAPAK

ENDERPEN-ENDER ALÜMİNYUM	1
DORUKNET	2
PREFABRİK YAPI	3
MG INTERNATIONAL (GÜLÇİÇEK KİMYA)	7
REKOR KAUÇUK	9
SULTAN ET	13
DALGAKIRAN	21
DERVİŞOĞLU	27
KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ	29
YILDIZ KALIP	33
İBA KİMYA	35
ATEŞSAN	39
NETAFİM	47
KATSAN	49
EKOL OFSET	53
MİTA KALIP	55
BANT BORU	57
RAVABER	61
RİTAŞ	65
ASD LAMİNAT	69

**rekor®
kauçuk**

Rubber Products for the World

**70 Yıllık Tecrübesi ve Üstün Üretim
Kalitesiyle Tüm Dünyaya Kauçuk Ürünleri...**

Genel Merkez

Velibaba Mah. Mimar Sinan Cad.
No:17 34896 Pendik - İstanbul / Türkiye
Phone : +90 (216) 307 50 30 (pbx)
Fax : +90 (216) 307 38 87
e-mail : rekor@rekor.com

Fabrika

Eskişehir O.S.B. 21.Cad. No:20
26110 Odunpazarı - Eskişehir / Türkiye
Phone : +90 (222) 236 10 51
Fax : +90 (850) 281 51 08

rekor.com

YÖNETİCİ ÖZETİ

2018 yılında dünya ekonomisinde yavaşlayan büyüme, KOBİ'lerin performanslarına sınırlayıcı etki yapmıştır. Dünya ticaretinde ortaya çıkan korumacılık eğilimi KOBİ'lerin küresel tedarik zincirlerine katılımını yavaşlatırken, emtia fiyatları ve para birimlerinde yaşanan dalgalanmalar ile küresel jeopolitik gerginlikler bu kuruluşların risk yönetimlerini önemli ölçüde zorlamıştır.

Dünya ekonomisindeki sınırlayıcı koşulların yanı sıra Türkiye ekonomisinde yaşanan yavaşlama da KOBİ'lerin faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir. Yaşanan finansal şoklar bu kuruluşların maliyetlerinde ve üretici fiyatlarında önemli artışlara neden olurken, dış pazar koşullarındaki sıkışma da ihracat olanaklarını daraltmıştır. Türkiye'de yaşanan finansal şoklar, sanayi kuruluşlarının mali yapılarını ve karlılıklarını olumsuz etkilemiştir.

Bu koşullar altında genellikle daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) çalışmasının 2018 yılı sonuçları KOBİ'lerimizin gelişimine ilişkin önemli veriler ortaya koymaktadır.

2018 yılı İSO İkinci 500 çalışmasının sonuçları aşağıda kısaca özetlenmektedir:

- ❖ 2018 yılı İSO İkinci 500 çalışması kapsamında 496 özel, 4 kamu kuruluşu yer almıştır. Kamu kuruluşlarının sayısı bir önceki yıla göre 1 adet azalmıştır.
- ❖ İSO İkinci 500'de üretimden satışlar ve ihracat sıralamalarında farklı kuruluşlar ilk sıralarda yer almaya devam ederken, geçmiş yıllardan farklı olarak kar ve yaratılan katma değerde ilk üçte aynı kuruluşlar yer alma başarısı göstermiştir.
- ❖ 2018 yılında İSO İkinci 500'de üretimden satışlara göre en büyük kuruluş "Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş." olmuştur. Kar ve yaratılan katma değer açısından ilk sırada "Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş." yer alırken, en fazla ihracat yapan kuruluş isminin açıklanmasını istemiştir.
- ❖ İSO İkinci 500'ün sanayi sektöründe yaratılan katma değer içindeki payı yüzde 4,17'ye gerilerken, GSYH içindeki payı yüzde 0,98'e yükselmiştir.
- ❖ 2018 yılında fiyat artışlarının da etkisiyle İSO İkinci 500'ün satışlarında yüksek bir artış performansı yaşanmıştır. Üretimden net satışlar yüzde 27,8, net satışlar yüzde 29,1 ile oldukça güçlü artışlar sergilemiştir.

❖ Satışlardaki yüksek artış performansına karşılık ihracatta önemli bir ivme kaybı yaşanmıştır. 2017'de yüzde 16,9 artarak 8,9 milyar doları aşan ihracat, 2018 yılında sadece yüzde 0,7 oranında artarak 9 milyar dolara yaklaşmıştır. Bu ivme kaybına paralel olarak İSO İkinci 500'ün Türkiye ihracatı içindeki payı yüzde 5,7'den yüzde 5,4'e gerilemiştir. İSO İkinci 500'de 15 sektörün ihracatı artarken, 8 sektörün ihracatı gerilemiştir. Yine imalat sanayinde ihracatı büyük sektörler arasında en yüksek artış yüzde 42,8 ile metal ürünleri imalatı sanayinde gerçekleşmiştir.

❖ Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamında önemli bir sıçrama yaşanmıştır. FAVÖK büyüklüğü yüzde 39,8 oranında artarak 23,2 milyar TL'ye yükselirken, reel artış yüzde 16,2 ile oldukça güçlü gerçekleşmiştir. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı da yüzde 21,5 artış göstererek 9 milyar TL'ye yaklaşmıştır. Vergi öncesi kar ve zarar toplamındaki reel artış yüzde 1 olarak gerçekleşmiştir.

❖ Mali borçlar yüzde 3,1 ile çok yavaş bir artış göstermiştir. Özkaynaklardaki artış ise yüzde 23,3 olmuştur. 2018 yılında mali borçlar toplam borçlardan daha yavaş artarken, özkaynak artışı diğer mali büyümelerin üzerinde gerçekleşmiştir.

❖ Ödenen faizler 2018 yılında sıçrama göstermiş ve yüzde 87 artmıştır. Sanayi kuruluşlarının karlılıkları üzerindeki finansman maliyeti baskısı artarak sürmüştür.

❖ 2018 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 28,3, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 24,7 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 25 artmıştır. Yaratılan katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de reel olarak artış eğilimini sürdürmüştür.

❖ 2018 yılında İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2 adet daha azalarak 59'a gerilemiştir. 59 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 12,7'ye yükselirken, ihracat içindeki payı yüzde 14,1'e, çalışanlar sayısındaki payı ise yüzde 10,1'e inmiştir.

❖ İSO üyesi kuruluşların sayısı 2018 yılında 1 adet azalarak 156'ya gerilemiştir. İSO üyesi kuruluşların net üretimden satışlar içindeki payı yüzde 31,4 ile son 12 yılın en düşük düzeyinde gerçekleşmiştir.

❖ Halka açık kuruluşların sayısı 35'den 37'ye yükselmiştir. Buna bağlı olarak halka açık kuruluşların temel göstergeler içinden almış oldukları paylar da artış göstermiştir. En yüksek pay artışı toplam borçlar (yüzde 8,3'ten yüzde 10,9'a) ve özkaynaklar (yüzde 11,9'dan yüzde 13,3'e) da yaşanmıştır.

- ✿ 2018 yılında ISO İkinci 500'de özel kuruluşların istihdamı yüzde 1,3 azalırken, ödenen maaş ve ücretler yüzde 14,9 oranında artış göstermiştir.
- ✿ Kaynak yapısında toplam borçların payı 2018 yılında yüzde 66,2'den yüzde 62,4'e gerilerken, özkaynakların payı yüzde 33,8'den yüzde 37,6'ya yükselmiştir. Mali sıkışıklar özkaynak kullanımını artırmıştır.
- ✿ Mali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 58,9'dan yüzde 58,1'e inmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 41,1'den yüzde 41,9'a yükselmiştir. Mali borçlardaki duraklamaya rağmen kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 47,3'e yükselmiştir.
- ✿ 2018 yılında yüzde 154,6 olan cari oran son dört yıldır istikrarlı ve yüksek seyrini korumaktadır.
- ✿ Borçlanma eğilimindeki duraklamaya paralel olarak toplam borçlar/özkaynak oranı 2018 yılında önemli ölçüde düşmüş ve yüzde 195,8'den yüzde 166,1'e inmiştir. Özkaynaklar lehine önemli bir iyileşme söz konusudur.
- ✿ Benzer şekilde 2017 yılında özkaynak büyüklüğünü aşan mali borçlanma, 2018 yılında yeniden özkaynak büyüklüğünün altına inmiştir. Böyle mali borçlar/özkaynak oranı da yüzde 115,2'den yüzde 96,4'e gerilemiştir.
- ✿ 2018 yılında ISO İkinci 500'de vergi öncesi kar ve zarar açısından kar eden kuruluş sayısı 434'ten 393'e inerken, zarar eden kuruluş sayısı 66'dan 107'ye çıkmıştır. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar açısından ise kar eden firma sayısı 485 iken, zarar eden firma sayısı 15 olmuştur.
- ✿ Satış karlılığı 2017 yılındaki artışın ardından 2018 yılında 0,4 puan düşerek yüzde 5,7'ye gerilemiştir. Aynı yılda aktif karlılığı 0,5 puan yükselerek yüzde 5,8'e çıkarken, özkaynak karlılığı sınırlı bir düşüşle yüzde 15,6'dan yüzde 15,4'e inmiştir.
- ✿ Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmiştir. 2018 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 14,7'ye, FAVÖK/aktifler oranı yüzde 15'e ve FAVÖK/özkaynaklar oranı yüzde 39,9'a yükselmiştir.
- ✿ Faaliyet karı oranı 2017'de yüzde 10,3 iken, 2018'de iyileşme göstererek yüzde 12,1'e yükselmiştir. Faaliyet karındaki iyileşmede satışların maliyeti ile faaliyet giderlerinin iyi yönetilmesi belirleyici olmuştur.
- ✿ 2018 yılında kambiyo giderleri ve finansman giderleri karlılığı olumsuz etkilemiştir. Finansman giderleri yaşanan şoklar karşısında yüzde 86,5 oranında artarken, finansman giderlerinin faaliyet karına oranı yüzde 42,8'den yüzde 52,6'ya yükselmiştir.
- ✿ Aynı yılda döviz kuru dalgalanmaları ve Türk lirasındaki değer kaybı da kambiyo zararları aracılığı ile karlılığı olumsuz etkilemiştir. Kambiyo zararlarının etkisiyle üretim dışı faaliyet gelirler, 2018 yılında negatif olarak gerçekleşmiştir.
- ✿ Net katma değer faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı yüzde 34'ten yüzde 32,5'e inerken, ödenen faizlerin payı yüzde 15,2'den yüzde 22,2'ye yükselmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı da yüzde 50,8'den yüzde 45,3'e inerek 2009 yılından bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir.
- ✿ 2018 yılındaki koşullar karşısında kuruluşlar mevcut varlıklar korumaya ve varlıklarını daha hızlı çevirmeye çalışmıştır. Bunun sonucunda 2018 yılında varlık devir hızı 0,15 puan artışla 1,02'ye yükselirken, özkaynak devir hızı 0,12 puan artarak 2,70'e, işletme sermayesi devir hızı altı yıl aradan sonra 0,16 puan artarak 1,65'e çıkmıştır.
- ✿ 2018 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 29,6 artmış ve 602.230 TL olmuştur. Çalışan başına net üretimden satışlarda reel olarak yüzde 7,7'lik artış söz konusudur.
- ✿ 2018 yılında AR-GE yapan kuruluş sayısı 218 ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Aynı yılda AR-GE harcamaları anket verileri ile yüzde 2,1 oranında artarak 498,6 milyon TL'ye yükselirken, AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı yüzde 0,45'ten yüzde 0,36'ya gerilemiştir. Kuruluşlar, ekonomide ve sanayide koşulların bozulmasına rağmen AR-GE harcamalarını artırmaya çalışmıştır.
- ✿ 2018 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 47,3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler payı bir önceki yıla göre 1,1 puan artarken, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı da 1,8 puan artışla yüzde 29'a yükselmiştir.
- ✿ Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 2017 yılında yüzde 23,4 iken 2018 yılında yüzde 21,6'ya gerilemiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı da yüzde 3,1'den yüzde 2,1'e inmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı son üç senedir gerilemektedir.

UYUŞMAZLIKLARINIZA
HIZLI VE EKONOMİK ÇÖZÜM İÇİN

**İSTANBUL SANAYİ ODASI
ARABULUCULUK MERKEZİ
BAŞVURULARINIZI BEKLİYOR**

www.iso.org.tr/arabuluculuk

ARABULUCULUĞUN AVANTAJLARI

**HIZLI
SONUÇLANIR**

**KONTROL
SİZDEDİR**

**GİZLİLİK
ESASTIR**

**UYGUN ÇÖZÜM
ÜRETİLİR**

**İLİŞKİLER
ZEDELENMEZ**

**DAHA
EKONOMİKTİR**

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

📍 Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 Kat: 16 34430 Beyoğlu / İstanbul ☎ +90 212 252 29 00/190 ✉ arabuluculuk@iso.org.tr

🌐 /istanbulsanayiodasi 🐦 /ist_sanayiodasi 📷 /istanbulsanayiodasi 📺 /istanbulsanayiodasi 🌐 /company/istanbulsanayiodasi

1600 yilda...

300

çalışanımız...

130

aracımızla...

81

ilde

**Milyonların
gönlünü fethettik !**

Teveccühünüze teşekkür ederiz...

Sultan
1973'ten beri...

f i t /sultanelcom

Online Sipariş Et
www.sultanelcom

DÜNYA VE TÜRKİYE

EKONOMİSİNDE GELİŞMELER VE TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NA ETKİLERİ

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler, sanayi sektörünün performansında belirleyici rol oynamaktadır.

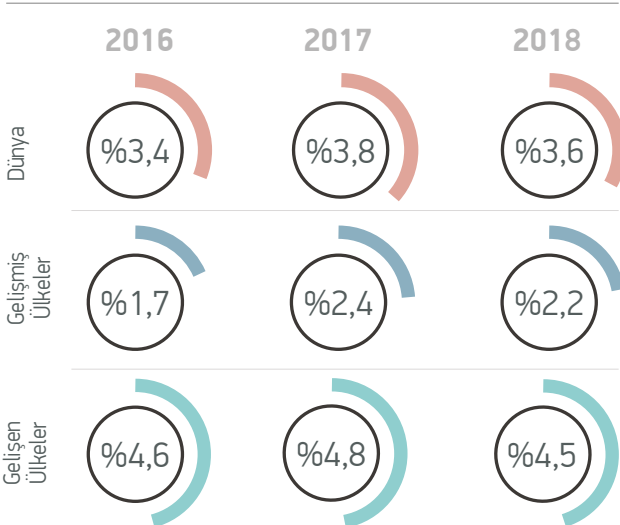
Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) çalışması, büyük sanayi kuruluşlarının ardından gelen orta ve küçük ölçekli sanayi kuruluşlarını kapsamaktadır. 2018 yılında İSO İkinci 500'de yer alan kuruluşlarda en yüksek üretimden net satışlar 413,7 milyon TL (2017 yılında 309,4 milyon TL), en düşük üretimden net satışlar ise 177,8 milyon TL'dir (2017 yılında 145,2 milyon TL). İSO İkinci 500 içinde en yüksek istihdama sahip firmanın istihdamı 2.450 kişi iken, en düşük istihdama sahip firmanın istihdamı ise 21 kişi ile oldukça değişkendir.

Bu veriler itibarıyla değerlendirildiğinde İSO İkinci 500, büyük ölçüde orta ve küçük ölçekli sanayi kuruluşlarından oluşmakta olup, dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmelerden önemli ölçüde etkilenmektedir.

Dünya ekonomisinde yavaşlayan büyüme KOBİ'lerin performanslarını sınırladı.

Dünya ekonomisinde büyüme 2018 yılının özellikle ikinci yarısında yavaşlamıştır. 2017 yılında yüzde 3,8 büyüme hızı 2018'de yüzde 3,6'ya gerilemiştir. Ekonomik büyümedeki yavaşlamanın ana nedeni, küresel ticarette artan korumacılık önlemlerinin sonucunda küresel ticaretin ivme kaybetmesi olmuştur. Yavaşlayan büyüme, kuruluşların faaliyet performanslarını özellikle yılın ikinci yarısında olmak üzere sınırlamıştır.

DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI (%)

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Nisan 2019.

Ekonomilerdeki yavaşlama KOBİ'lerin performansı açısından sınırlayıcı olmaktadır. Zira büyük şirketler çok uluslu yapıları, pazar çeşitlilikleri, güçlü sermaye yapıları ve inorganik büyüme olanakları ile gelişme hızlarını değişen koşullara rağmen koruyabilmektedir. Ancak hızlı büyüme ve pazarlarda genişleme sürecine girmiş olan, ayrıca sermaye birikimleri daha sınırlı kalan KOBİ'ler yüksek performanslarını sürdürmek için ekonomilerde daha hızlı büyümele ihtiyacı duymaktadır. 2018 yılında dünya ekonomisinde görülen yavaşlama Türkiye'deki KOBİ'leri de doğrudan ve dolaylı olarak olumsuz etkilemiştir. Küresel tedarik zinciri içinde yer alan Türk KOBİ'leri daha büyük şirketlere kıyasla bu yavaşlamadan daha çok etkilenmiştir.

Dünya ticaretinde korumacılık ve yavaşlama KOBİ'ler için tehdit ve fırsatları birlikte getirdi.

Dünya mal ticareti, artan korumacılık önlemlerine rağmen 2017 yılının ardından 2018 yılında da değer olarak büyümüştür. Ancak miktar olarak bakıldığında büyüme hızı yüzde 4,6'dan yüzde 3'e inmiştir. Dünya ekonomisindeki yavaşlama mal talebini de sınırlamıştır. Bu çerçevede değer bazında gerçekleşen görece yüksek artış, emtia fiyatlarının yükselmesinden kaynaklanmıştır.

DÜNYA MAL TİCARETİNDE GELİŞMELER (%)

	2016	2017	2018
Mal Ticareti (Milyar Dolar)	15.955	17.198	18.920
Mal Ticareti Büyüme, (Değer Bazında)	-3,2	7,8	10,0
Mal Ticareti Büyüme (Miktar Bazında)	1,6	4,6	3,0

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, Nisan 2019.

Dünya ticaretinde miktar olarak gerçekleşen yavaşlama KOBİ'leri de etkilemeye başlamıştır. KOBİ'ler dış ticarete daha çok küresel tedarik zincirlerine yönelik yan sanayi rolünde yer alarak katılmaktadır. 2018 yılında dünya mal talebinde görülen yavaşlama KOBİ'lerin küresel tedarik zincirlerine katılımını ve ihracatı da sınırlamıştır. Fırsatlar ise daha çok ABD'nin Çin mallarına uygulamaya başladığı koruma önlemleri nedeniyle ABD'de Türk ürünlerinin de Çin mallarına alternatif olması şeklinde ortaya çıkmıştır.

Bu gelişmelerden Türkiye'deki KOBİ'ler ihracat açısından daha çok olumsuz yönde etkilenmiştir. Nitekim İSO İkinci 500'ün ihracatı 2017 yılında yüzde 16,9 artarken 2018 yılında sadece yüzde 0,7 oranında büyüyebilmiştir.

Emtia fiyatları ve para birimlerindeki dalgalanma KOBİ'leri risk yönetimi açısından zorladı.

Emtia fiyatları ile para birimlerinin değerleri 2018 yılında önemli dalgalanmalar göstermiştir. Dalgalanmaya yol açan en önemli unsur ticarete korumacılık önlemleri, bu alanda ortaya çıkan farklı beklentiler ile yine karşılıklı olarak uygulanan bazı yaptırımlar olmuştur. İran, Venezuela, Libya ve Rusya yaptırımları ile karşı karşıya kalmışlardır. Yaptırımlar bu ülkelerin üreticisi oldukları enerji ve emtia-da arz güvenliği riskleri yaratmıştır. Para politikaları ise yıl boyunca sıkılaştırma ve normalleşme yönünde seyretilmiştir. Bu da dolar ve Euro'yu diğer ülke para birimleri karşısında daha değerli tutmuştur.

Yaşanan bu gelişmeler KOBİ'ler açısından risk yönetimini önemli ölçüde zorlamıştır. Zira KOBİ'lerin özellikle finansal riskleri yönetme kapasiteleri daha sınırlıdır ve dalgalanmaların yarattığı mali şoklara karşı daha açık konumda faaliyet göstermektedir. 2018 yılında emtia fiyatlarındaki artışlar Türkiye'de KOBİ'lerin üretim maliyetlerini arttırmış, emtia fiyatlarındaki gerilemelerden ise Türk lirasındaki değer kaybı nedeniyle yararlanılamamıştır. Dolarda yaşanan güçlenme yine KOBİ'lerde kambiyo zararlarına yol açmıştır.

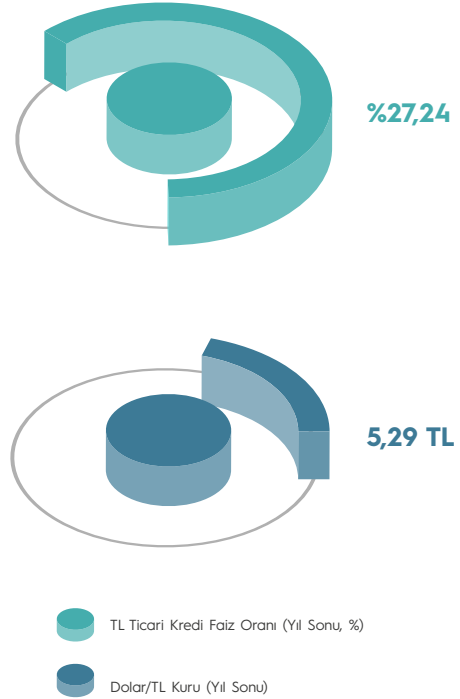
Türkiye'de yılın ikinci yarısında yaşanan finansal dalgalanma ve ekonomik daralma KOBİ'lerin faaliyetlerini ve mali yapılarını olumsuz etkiledi.

2018 yılının ikinci yarısında önemli bir finansal şok ile karşılaşmış, Türk lirası önemli ölçüde değer kaybetmiş, enflasyon, faizler ve maliyetlerde de keskin artışlar yaşanmıştır. Bu koşullar içinde iktisadi faaliyetlerde de daralma ortaya çıkmıştır. Ayrıca finansman olanakları da yılın ikinci yarısında daralmıştır.

Bu gelişmeler KOBİ'leri birkaç yönden olumsuz etkilemiştir. Öncelikle mali göstergelerde yaşanan sıçramalar ile KOBİ'lerin mali yapıları bozulmuştur. Ekonomideki daralma KOBİ'lerde küçülme baskısı yaratmıştır. Finansman açısından da KOBİ'ler daha sıkıntılı bir dönemden geçmiştir.

Tüm bu koşullar ve yarattıkları etkiler KOBİ'lerin ve İSO İkinci 500'ün 2018 yılı performansını olumsuz etkilemiştir. Buna rağmen KOBİ'ler söz konusu koşulları yönetmeye çalışmışlar ve olumsuz etkileri asgari düzeyde tutmayı başarmışlardır.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI VE DOLAR KURU

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Maliyetlerde ve üretici fiyatlarında yüksek artışlar yaşandı.

Reel sektör ve KOBİ'ler son yıllarda özellikle Türk lirasındaki değer kayıplarını maliyetlerine ve fiyatlarına iç talepteki durağanlık nedeniyle yansıtamamış, kısmen verimlilik artışlarına yönelerek, kısmen de karlılıklardan feragat ederek süreci yönetmişlerdir. Ancak 2018 Ağustos ayında yaşanan finansal şoklar ve mali göstergelerde yaşanan artışların ardından KOBİ'ler yılların birikimi olan maliyet artışlarını fiyatlarına yansıtmak zorunda kalmışlardır.

Dış pazar koşullarında sıkılaşma ve artan riskler KOBİ'lerin ihracat olanaklarını sınırladı.

2018 yılında dünya mal ticaretinde ortaya çıkan korumacılık önlemleri tüm pazarları doğrudan veya dolaylı etkilemiş ve mal talebinde büyüme yavaşlamaya başlamıştır. Ticarete korumacılık büyük ölçüde ABD ile Çin arasında yaşanmakla birlikte yavaşlamadan en çok Avrupa Birliği etkilenmiştir. Jeopolitik riskler de ticaretin hız kaybetmesinde rol oynamıştır.

Dış pazar koşullarında yaşanan bu sıkılaşma ve riskler KOBİ'lerin ihracat olanaklarını sınırlamıştır. Böylece 2017 yılında hızla genişleyen ihracat artışı, 2018 yılında önemli ölçüde yavaşlamıştır. Küresel ölçekte yaşanan belirsizlikler ve riskler mal taleplerindeki yavaşlama aracılığı ile KOBİ'lerin daha sınırlı kapasiteler kullanmalarına da yol açmıştır. Buna rağmen iç pazardaki sert daralma KOBİ'leri de ihracata yöneltmiş ve dış koşullardaki sıkılaşmaya rağmen Türk KOBİ'leri farklı bir motivasyon içinde olmuşlardır.

Finansal şoklar sanayi kuruluşlarının mali yapılarını ve karlılıklarını olumsuz etkiledi.

KOBİ'ler artan yüksek rekabet koşulları içinde genellikle daha düşük kar marjları ile, ticari ve finansal borçları daha ağırlıklı kullanarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu nedenle finansal istikrar ISO İkinci 500 için ayrı bir önem taşımaktadır. Mali göstergelerdeki sınırlı dalgalanmalar dahi karlılıkları ve mali yapıları olumsuz etkileyebilmektedir.

Bu çerçevede 2018 yılında yaşanan finansal şoklar ve ardından mali göstergelerde ortaya çıkan seviyeler KOBİ'lerin mali yapılarını ve karlılıklarını olumsuz etkilemiştir.

Buna rağmen ISO İkinci 500, mali açıdan süreci en etkin şekilde yönetmeye çalışmış, karlılıkta yaşadıkları kayıpları çekirdek işlerine ağırlık vererek, üretim maliyetlerini ve faaliyet giderlerini kısararak sınırlamışlardır. Diğer yandan özkaynak kullanımına ağırlık vermiş ve borç/özkaynak dengesini iyileştirmişlerdir.

“

2018 yılında yaşanan finansal şoklar göreceli olarak etkin yönetilmiş olmakla birlikte mali yapılarda yaşanan kısmi bozulmaların iyileştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.”

TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018

TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018 YILINDA YAŞANAN FİNANSAL ŞOKLARIN ETKİLERİNİ ORTAYA KOYDU.

İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” araştırması KOBİ’lerin gelişimine ışık tutuyor.

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl geleneksel olarak hazırlanan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)” çalışması 50 yılı aşan köklü geçmişiyle Türk sanayinin gelişimi açısından değerli bir bilgi hazinesini oluştururken, bu çalışmaya ek olarak 1997’den bu yana yürütülen “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” çalışması da 20 yılı aşkın birikimiyle özellikle küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarının gelişimine ışık tutmaktadır.

İSO 500 çalışmasına ek olarak yapılan ilk çalışma 1991 yılında başlamış ve 1997 yılına kadar “İSO 500’ü izleyen 250 Büyük Sanayi Kuruluşu” olarak açıklanmıştır. 1997 yılından günümüze kadar da “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” çalışması olarak sürdürülmektedir.

İSO İkinci 500 çalışması sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri kuruluşların sanai faaliyetleri olmaktadır. Sanayi faaliyetleri başlığı altında madencilik ve taş ocaklığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO İkinci 500 çalışmasının temel amacı, İSO 500'ü izleyen kuruluşların tespit edilmesi olmakla birlikte, sıralamada yer alan kuruluşların toplulaştırılmış bilançoları ve gelir tabloları ile karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

2018 yılında İSO İkinci 500 sıralamasına 97 yeni kuruluş girmiştir. Bunlardan 62'si geçen yılki İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasının dışından sıralamaya girme başarısı göstermiştir. 35 kuruluş ise 2017 yılında İSO 500 sıralamasında yer alırken bu yıl İSO İkinci 500 sıralamasına gerilemiştir.

SIRALAMALAR

İSO İkinci 500 çalışmasında üretimden satışlar, kar, ihracat ve yaratılan katma değer itibarıyla yapılan sıralamalarda farklı kuruluşların ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. İSO 500 sıralamalarından farklı olarak ortaya çıkan bu eğilim son yıllarda olduğu gibi 2018 yılında da büyük ölçüde devam etmiştir.

Üretimden Satışlara Göre En Büyükler

2018 yılı İSO İkinci 500 sıralamasında üretimden satışlar büyüklüğüne göre ilk sırayı "Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş." almıştır. Bu kuruluş 2017 yılında İSO İkinci 500'de 63. sırada iken, 2018 yılında ilk sıraya yükselme başarısı göstermiştir.

İkinci sırada "ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş." bulunmaktadır. ORMA Orman Mahsulleri, 2017 yılında İSO İkinci 500 sıralamasında 13. sırada yer almıştır.

Üretimden satışlara göre üçüncü kuruluş ise "Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş."dir. Bu kuruluş, 2017 yılında İSO İkinci 500'de 43. sırada yer almıştır.

Üretimden satışlara göre 2018 yılında ilk 10'da yer alan hiçbir kuruluş, 2017 yılının en büyük 10 kuruluşu arasında yer alamamıştır.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

Yaratılan Katma Değerde En Büyükler

İSO İkinci 500 çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer itibarıyla da sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer farklı yöntemlere göre hesaplanmakta, sıralama üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklüğüne göre yapılmaktadır.

2018 yılında üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değere göre ilk sırada "Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş." bulunmaktadır. İkinci sırada yer alan kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. Üçüncü sırada ise "Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş." yer almıştır.

YARATILAN KATMA DEĞERE GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

En Fazla Kar Eden Kuruluşlar

İSO İkinci 500 çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2018 yılında en fazla kar eden kuruluş "Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş." olmuştur. İkinci sırada yer alan kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir.

En fazla kar eden üçüncü kuruluş ise "Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş."dir. Geçmiş yıllardan farklı olarak 2018 yılında kar ve brüt katma değer açısından ilk üçte aynı kuruluşlar yer almıştır.

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

En Fazla İhracat Yapan Kuruluşlar

İSO İkinci 500 çalışmasında bir başka önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır. Yurtdışına gerçekleştirilen satışların dolar değeri alınmakta ve kuruluşlar bu büyüklüğe göre sıralanmaktadır.

2018 yılında en çok fazla ihracat yapan kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. İkinci sırada "Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş." yer alırken, üçüncü sıradaki kuruluş "Cımtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti." olmuştur.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin \$)

Üretimin her anında rüzgar arkanızda!

DALGAKIRAN

www.dalgakiran.com

TEMEL GÖSTERGELER

İSO İkinci 500'ün performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO İkinci 500'ün GSYH içindeki payı 2018 yılında yükseldi.

İSO İkinci 500'ün performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır. Bu itibarla İSO İkinci 500'ün yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar önemli bir gösterge niteliği taşımaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) milli gelir hesaplarında yapmış olduğu güncellemeler nedeniyle İSO İkinci 500'ün yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar küçük ölçüde değişmiştir.

İSO İkinci 500'ün temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değer sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2016'da yüzde 3,99, 2017'de yüzde 4,30 iken, bu oran 2018 yılında yüzde 4,17'ye gerilemiştir.

2016 ve 2017 yıllarında İSO İkinci 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değer GSYH içindeki payı ise sırasıyla yüzde 0,83 ve yüzde 0,94 iken, bu oran 2018 yılında 0,04 puan artarak yüzde 0,98 olarak gerçekleşmiştir.

Üretici fiyatlarıyla hesaplandığında 2017 yılında İSO İkinci 500, İSO 500'ün yüzde 13,3'ü kadar katma değer yaratırken, bu oran 2018 yılında yüzde 15,8'e yükselmiştir.

Bu sonuçlara göre İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretici fiyatlarıyla yarattığı katma değer milli gelir içindeki payı 2016 yılında yüzde 7,84, 2017 yılında yüzde 7,94 iken, 2018 yılında yüzde 7,21'e gerilemiştir.

İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel fiyatlarla yarattığı toplam katma değer Türk sanayi sektörü katma değeri içindeki payı ise 2016 yılında yüzde 23,65, 2017 yılında yüzde 24,06 iken, 2018 yılında yüzde 20,60 olarak gerçekleşmiştir.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 496 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 4 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	137.496.990.448	136.374.955.658	1.122.034.790	99,2	0,8
Net Satışlar	157.435.431.134	155.770.130.859	1.665.300.275	98,9	1,1
İhracat (Bin \$)	8.988.891	8.988.758	133	100,0	0,0
Dönem Karı (V.Ö.)	11.812.798.860	11.732.245.096	80.553.764	99,3	0,7
Dönem Zararı	2.841.174.877	2.841.174.877	-	100,0	-
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	8.971.623.983	8.891.070.219	80.553.764	99,1	0,9
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	23.220.277.834	23.109.971.807	110.306.027	99,5	0,5
Toplam Borçlar	96.771.146.751	96.024.819.476	746.327.275	99,2	0,8
--Kısa Vadeli Borçlar	61.657.174.314	61.007.898.186	649.276.128	98,9	1,1
Mali Borçlar	26.589.655.203	26.589.655.203	-	100,0	-
Diğer Borçlar	35.067.519.111	34.418.242.983	649.276.128	98,1	1,9
--Uzun Vadeli Borçlar	35.113.972.437	35.016.921.290	97.051.147	99,7	0,3
Mali Borçlar	29.586.250.711	29.520.818.439	65.432.271	99,8	0,2
Diğer Borçlar	5.527.721.726	5.496.102.850	31.618.876	99,4	0,6
Özkaynak	58.248.512.762	57.494.017.605	754.495.157	98,7	1,3
--Ödenmiş Sermaye	28.382.953.874	27.934.876.299	448.077.574	98,4	1,6
--Sermaye Yedekleri	5.257.531.158	5.239.296.941	18.234.216	99,7	0,3
--Kar Yedekleri	24.879.723.870	24.545.997.801	333.726.069	98,7	1,3
--Net Dönem Karı	10.236.124.760	10.171.255.532	64.869.228	99,4	0,6
--Birikmiş Zarar	10.507.820.899	10.397.408.968	110.411.931	98,9	1,1
Aktif Toplamı	155.019.659.532	153.518.837.100	1.500.822.432	99,0	1,0
--Dönen Varlıklar	95.350.382.623	94.308.680.025	1.041.702.597	98,9	1,1
--Duran Varlıklar	59.669.276.909	59.210.157.075	459.119.835	99,2	0,8
--Maddi Duran Varlıklar	37.982.153.963	37.618.484.831	363.669.133	99,0	1,0
--Diğer Duran Varlıklar	21.687.122.946	21.591.672.244	95.450.702	99,6	0,4
--Birikmiş Amortismanlar	34.960.722.414	34.671.600.802	289.121.612	99,2	0,8

Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 496 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 4 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Ücretle Çalışanlar	228.313	224.205	4.108	98,2	1,8
Ödenen Maaş ve Ücretler	13.516.528.630	13.077.805.942	438.722.688	96,8	3,2
Ödenen Faizler	6.615.035.940	6.615.035.940	-	100,0	-
Milli Gelir Anlamındaki Kar	9.688.087.824	9.615.418.852	72.668.972	99,2	0,8
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	29.819.652.394	29.308.260.734	511.391.660	98,3	1,7
Amortismanlar	4.326.144.445	4.298.840.204	27.304.241	99,4	0,6
Diğer Dolaylı Vergiler	214.535.119	208.982.262	5.552.857	97,4	2,6
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	34.360.331.958	33.816.083.200	544.248.758	98,4	1,6
Ödenen KDV + ÖTV	2.053.585.325	2.035.730.290	17.855.035	99,1	0,9
Sübvansiyonlar	55.927.911	55.927.911	-	100,0	-
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	36.357.989.372	35.795.885.579	562.103.793	98,5	1,5

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

2018 yılında İSO İkinci 500 içinde 496 özel sektör, 4 kamu kuruluşu yer almıştır.

İSO İkinci 500'de kamu kuruluşlarının sayısı 4'e geriledi.

İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de kamu kuruluşlarının sayısı azalmaktadır. 2014 ve 2015 yıllarında 6 olan kamu kuruluşu sayısı, 2016 yılında 5'e düşmüş, bu sayı 2017 yılında da korunmuştur. 2018 yılında ise kamu kuruluşlarının sayısı 1 adet daha azalarak 4'e gerilemiştir. Aynı yılda özel kuruluşların sayısı 496 olmuştur.

Satışlarda yüksek artış yaşandı.

2018 yılında İSO İkinci 500'de satışlar yüksek bir artış göstermiştir. 2016 yılında yüzde 8,6 ve 2017 yılında yüzde 30,9 artan üretimden net satışlar, 2018 yılında yüzde 27,8 yükselmiştir. Bu oran, 2017 artışının altına kalmakla birlikte üretimden net satışlar 2018 yılında da reel olarak artmıştır. İSO İkinci 500'ün üretimden net satışları 2017 yılından sonra 2018 yılında da göreceli olarak yüksek bir performans göstermiştir.

İhracat artışı yeniden zayıfladı.

İSO İkinci 500'ün ihracatı 2014-2015-2016 yıllarındaki düşüş eğiliminin ardından 2017 yılında yüzde 16,9 ile oldukça güçlü bir artış göstermiştir. 2018 yılında ise İSO İkinci 500'ün ihracat artışı önemli ölçüde zayıflamış ve yüzde 0,7 artarak 9 milyar dolara yaklaşmıştır. Her ne kadar 2018 yılında ivme kaybetse de İSO İkinci

500'ün toplam ihracatı iki yıl üst üste artış göstermiştir. Geçen yıldan farklı olarak İSO İkinci 500'ün ihracat performansı, 2018 yılında İSO 500 ve Türkiye toplam ihracat artışının altında gerçekleşmiştir.

Faiz, amortisman ve vergi öncesi karda sıçrama gerçekleşti.

İSO İkinci 500'ün faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğünde geçen yılın ardından bu yıl da sıçrama yaşanmıştır. FAVÖK, 2017 yılındaki yüzde 49,3'lük artışın ardından 2018 yılında da yüzde 39,8 oranında büyümüştür. Vergi öncesi kar ve zarar toplamındaki artış ise yüzde 21,5 olmuştur. Böylece FAVÖK büyüklüğü reel olarak önemli ölçüde artarken, vergi öncesi kar ve zarar toplamındaki reel artış yüzde 1 olarak gerçekleşmiştir. İSO İkinci 500, FAVÖK artışı açısından İSO 500'ün altında kalırken, vergi öncesi kar ve zarar toplamı artışı açısından İSO 500'ün 1,8 puan üzerinde bir performans göstermiştir.

Toplam borçlar ile mali borçlarda sınırlı artışlar yaşandı.

İSO İkinci 500'de toplam borçlar 2017 yılında yüzde 48,8 artmışken, 2018 yılındaki artış yüzde 4,6 ile oldukça sınırlı kalmıştır. Kısa vadeli borçlar yüzde 14,2 artarken, uzun vadeli borçlar yüzde 8,9 gerilemiştir. Mali borçlar ise yüzde 3,1 ile toplam borçlardan daha yavaş büyümüştür. İSO İkinci 500'de borçlanma ve mali borçlanma 2018 yılında önemli ölçüde yavaşlamıştır.

Özkaynaklarda artış yüksek gerçekleşti.

İSO İkinci 500'de özkaynaklar 2016 yılında yüzde 16,7, 2017 yılında yüzde 16,4 arttıktan sonra 2018 yılında yüzde 23,3 yükselmiştir. Özkaynaklar reel olarak da yüzde 2,5 büyümeye göstermiştir. Karlardaki artışlar özkaynak artışını desteklemiştir.

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

MİLLİ MÜCADELE'NİN 100. YILINDA TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINDA OLMANIN GURURUNU YAŞIYORUZ

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2018

www.derbak.com.tr

DERVİŞÖĞLU®

Ödenen faizlerdeki artış sıçrama gösterdi.

İSO İkinci 500'de ödenen faizlerdeki artış 2016 yılında yüzde 19,8, 2017 yılında ise yüzde 43,5 olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında ise ödenen faizlerdeki artış sıçrama göstermiş ve bir önceki yıla göre yüzde 87 olmuştur. Böylece sanayi kuruluşlarının karlılıkları üzerindeki finansman maliyeti baskısı artarak sürmüştür. Bununla birlikte 2018 yılında İSO İkinci 500'deki ödenen faizler artışı, İSO 500'deki yüzde 110,3'lük artışın altında kalmıştır.

Yaratılan katma değerlerde büyümeler var.

İSO İkinci 500'ün yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de 2018 yılında nominal olarak yüksek artışlar göstermiştir. Böylece yaratılan katma değer artışları son beş yıldır reel olarak da büyüme göstermiştir. 2018 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 28,3, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 24,7 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 25 artmıştır. Bu artışlar 2017 yılındaki artışların altında kalmış olmakla birlikte yaratılan katma değerlerde reel büyüme sürmüştür.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2016	2017	2018
Üretimden Satışlar (Net)	8,6	30,9	27,8
Net Satışlar	6,6	31,0	29,1
İhracat (\$)	-2,8	16,9	0,7
Dönem Karı (V.Ö.)	0,1	59,4	29,8
Dönem Zararı	-1,6	32,8	65,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	0,6	67,2	21,5
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	7,2	49,3	39,8
Toplam Borçlar	16,6	48,8	4,6
Kısa Vadeli Borçlar	13,5	32,9	14,2
Uzun Vadeli Borçlar	22,9	78,8	-8,9
Mali Borçlar	17,5	50,9	3,1
Kısa Vadeli Mali Borçlar	13,8	26,3	20,4
Uzun Vadeli Mali Borçlar	21,2	74,0	-8,6
Özkaynak	16,7	16,4	23,3
Aktif Toplamı	16,6	36,0	10,9
Duran Varlıklar	19,9	42,3	2,9
Ödenen Faizler	19,8	43,5	87,0
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	12,2	33,8	28,3
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	11,5	34,7	24,7
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	11,2	34,5	25,0

TÜRKLERİN DÜNYAYA ARMAĞANI

1934 yılında firmanın kahve dağıtımını yaptığı Opel marka kamyonet.

1871'den beri kalitesini ve titizliğini hiç bozmadan evlerimize nefis Türk kahvesini getiren Kurukahveci Mehmet Efendi, bugün 50'den fazla ülkede tüketiliyor. Kurukahveci Mehmet Efendi, Türklerin dünyaya armağan ettiği Türk kahvesini, her yudumda aynı kalite ve keyifle dünyaya ulaştırıyor.

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER

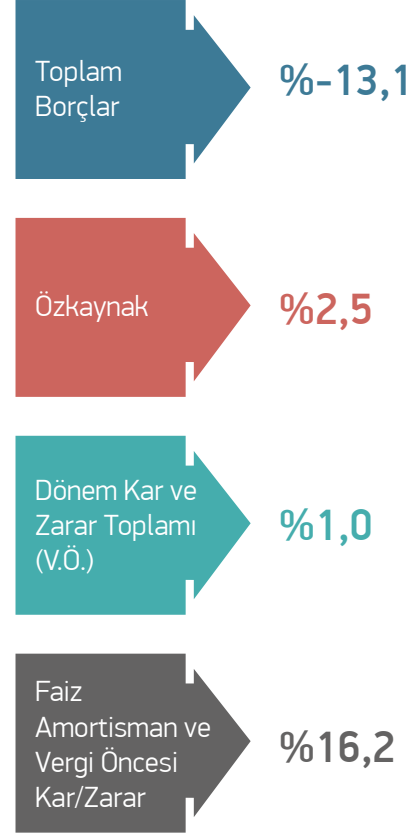
İSO İkinci 500'ün temel göstergelerindeki gelişmeler nominal olarak sunulmakta ancak nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilenmektedir. Bu nedenle aşağıda seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılarak reel gelişmeler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2018 yılında üretimden satışlarda yüzde 6,2'lik reel artış yaşanmıştır. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar artışı da reel olarak yüzde 16,2 ile yüksek gerçekleşmiştir. Vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı ise reel olarak geçen yıl sıçrama gösterdikten sonra 2018 yılında sadece yüzde 1 artmıştır. Toplam borçlar reel olarak 13,1 oranında gerilerken, özkaynaklar reel olarak yüzde 2,5 büyümüştür.

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2016	2017	2018
Üretimden Satışlar (Net)	0,1	17,0	6,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	-1,2	33,4	16,2
Finansman Giderleri	10,4	8,7	55,0
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	-7,3	49,3	1,0
Toplam Borçlar	7,4	33,0	-13,1
Özkaynak	7,5	4,0	2,5
TÜFE Yıllık Değişim	8,53	11,92	20,30

REEL DEĞİŞİMLER (%)

“ 2018'de
reel olarak sıçrama yaşanan kalem
yüzde 55 ile finansman giderleri
olmuştur. ”

İLK 50 KURULUŞUN AĞIRLIĞI

İlk 50 kuruluşun ağırlığı arttı.

İSO İkinci 500'de kuruluşlar büyüklük sıralamasına göre ellilik gruplara ayrılmakta ve bu ellilik grupların seçilmiş temel ekonomik büyüklükler içindeki payları hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalar ile ölçek ekonomisi incelenmekte ve önemi ortaya konulmaktadır.

2018 yılında İSO İkinci 500'de ilk 50 kuruluşun aldığı paylar ücretle çalışanlar sayısı hariç tüm göstergelerde artış göstermiştir.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2017 yılında yüzde 13,8 iken, 2018 yılında yüzde 14,2'ye yükselmiştir. Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından daha hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci ellilik grubun payı da yüzde 12,6'dan yüzde 12,9'a yükselmiştir.

İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payı 2018 yılında 2,3 puan yükselmiştir. 2016 yılında yüzde 13,9 olan ve 2017 yılında yüzde 13,3'e inen pay, 2018 yılında bu kez yüzde 15,6'ya çıkmıştır.

İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2018 yılında önemli ölçüde artmıştır. Dönem kar ve zarar toplamında 2017 yılında yüzde 12 olan pay 2018 yılında yüzde 20,4'e yükselmiştir.

İkinci ellilik grubun payı ise yüzde 13,1'den 18,5'e çıkmıştır. İlk 100 kuruluş, İSO İkinci 500'ün toplam karının 2017 yılında yüzde 25,1'ini oluştururken, bu pay 2018 yılında yüzde 38,9'a yükselmiştir.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı da yüzde 2017 yılında yüzde 12,4 iken 2018 yılında yüzde 16,1'e çıkmıştır.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı ise 2017 yılında yüzde 13,7 iken 2018 yılında 5 puan artarak yüzde 18,7'ye yükselmiştir. İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payında yaşanan artış, diğer firmalara göre daha yüksek ihracat performansı sağlandığını göstermektedir.

İlk 50 kuruluşun tüm göstergelerde payları artarken sadece ücretle çalışanlar içindeki payı 2017 yılında yüzde 15,9 iken 2018 yılında yüzde 13,8'e gerilemiştir. Bu gerileme, diğer göstergelerde artan paylar dikkate alındığında işgücü verimliliğindeki artışı da yansıtmaktadır.

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	14,2	15,6	20,4	16,1	18,7	13,8
51 - 100	12,9	14,2	18,5	13,6	11,8	11,3
101 - 150	11,8	10,7	9,5	11,7	10,7	11,0
151 - 200	10,8	11,5	12,4	10,6	11,6	11,5
201 - 250	10,0	9,1	7,4	10,4	9,1	9,4
251 - 300	9,3	8,8	5,8	8,8	7,5	9,2
301 - 350	8,7	8,5	8,5	8,2	8,4	10,5
351 - 400	8,0	7,4	6,3	7,2	7,0	8,4
401 - 450	7,5	6,8	3,6	6,9	7,5	7,3
451 - 500	6,9	7,2	7,5	6,4	7,6	7,5
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İHRACAT PERFORMANSI

İSO İkinci 500'ün ihracat performansı 2018 yılında zayıfladı.

İSO 500 için olduğu gibi İSO İkinci 500 için de ihracat önemli bir işlev görmeye devam etmektedir. Bu nedenle İSO İkinci 500'ün ihracatı Türkiye'nin ihracat performansında da belirleyici olmaktadır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde İSO İkinci 500'ün 2017 yılında artan ihracat performansı, 2018 yılında yeniden zayıflamıştır. 2018 yılında İSO İkinci 500'ün ihracatı sadece yüzde 0,7 artmış ve 9 milyar dolara yaklaşmıştır. 2018 yılında İSO İkinci 500'ün ihracat artışı, Türkiye toplam ihracatı ve sanayi malları ihracatı artış oranlarının oldukça altında gerçekleşmiştir. Böylece 2018 yılında İSO İkinci 500'ün Türkiye toplam ihracatı ve sanayi ihracatı içinden aldığı paylar da gerilemiştir.

İSO İkinci 500 2018 yılında Türkiye toplam ihracatının yüzde 5,4'ünü, sanayi ihracatının ise yüzde 5,6'sını gerçekleştirmiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

	2016	2017	2018
Türkiye İhracatı (Milyar Dolar)	142,5	157,0	167,9
Türkiye Sanayi İhracatı (Milyar Dolar)	136,3	150,7	161,2
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar Dolar)	7,6	8,9	9,0
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam Türkiye İhracatındaki Payı (%)	5,4	5,7	5,4
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Türkiye Sanayi İhracatındaki Payı (%)	5,6	5,9	5,6

2018 yılının ilk yarısında küresel mal ticaretinde hızlı artış devam etmiş, ikinci yarıda ise küresel korumacılık önlemlerinin etkisi ile mal ticareti zayıflamaya başlamıştır. Türkiye'nin genel ihracat performansı da bu gelişmelerden etkilenmiştir. Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı Avrupa Birliği'nde ekonomik toparlanma yavaşlamış ve Avrupa Birliği'nin ithalat artışı sınırlı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin enerji üreten ve ihraç eden pazarları, 2018 yılında artan enerji ve emtia fiyatlarından olumlu etkilenmiştir. Türkiye'nin yakın ve komşu pazarlarında yaşanan siyasi ve jeopolitik riskler ise içerik değiştirerek devam etmiştir. Tüm bu pazar gelişmeleri, İSO İkinci 500'ün ihracat olarak

larını da sınırlamıştır. Ancak aynı sınırlamalar ile karşı karşıya kalan İSO 500 ihracat performansı ile karşılaştırıldığında İSO İkinci 500'ün ihracatı küresel ekonomi ve pazar koşullarından daha olumsuz etkilenmiştir.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün ihracatının toplam net satışlar içindeki payı yüzde 26,9'a yükselmiştir. Bu oran 2016 yılında yüzde 24,8 ve 2017 yılında yüzde 26,7 olarak gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Sektörlerden farklı ihracat performansları.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün toplam ihracatındaki sınırlı artışa paralel olarak sektörlerin ihracat performansları farklı eğilimler göstermeye devam etmiştir. İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde, imalat sanayi ihracatı yüzde 1,5 artmıştır. Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi ihracatı ise yüzde 226,3 artarken, madencilik ve taş ocaklığı ihracatı yüzde 52,9 düşmüştür. 2018 yılında imalat sanayinde yer alan sektörlerin ihracat artışı zayıf kalmıştır.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün ihracatının yüzde 99,3'ü imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu itibarla imalat sanayi sektörlerinin performansları belirleyici olmuştur. 2018 yılında imalat sanayinde 15 sektörün ihracatı artarken, 8 sektörün ihracatı gerilemiştir.

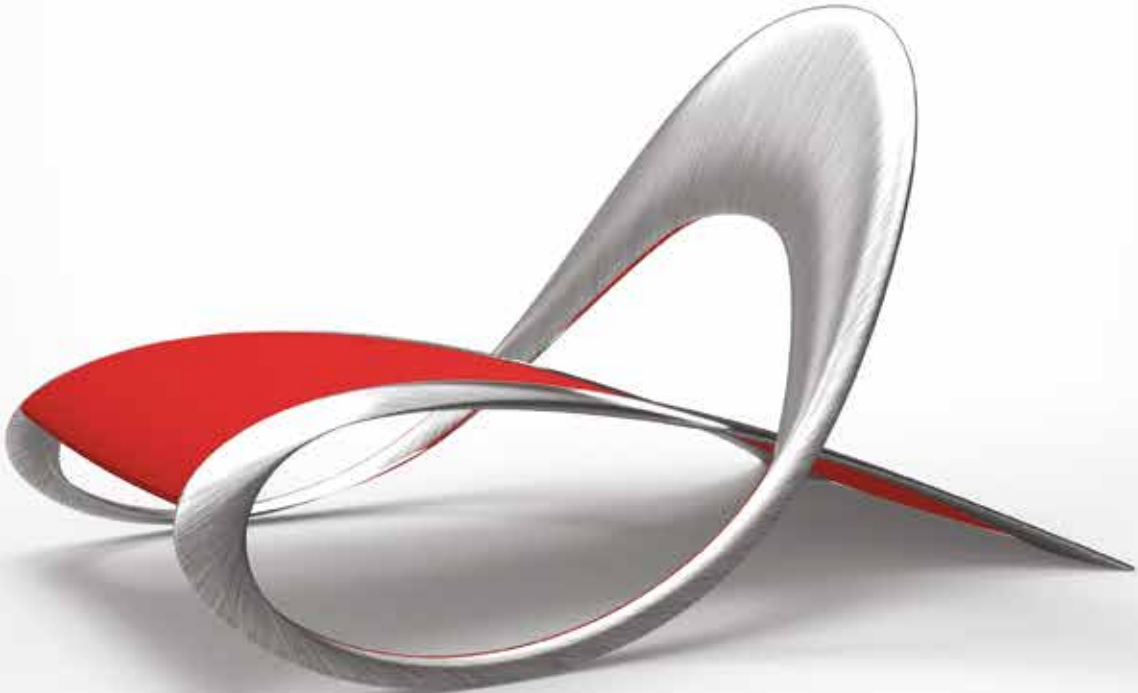
İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 42,8 ile metal ürünleri imalatı sanayinde gerçekleşmiştir. Mineral ürünler imalatı sanayinde ihracat yüzde 37,3 artış göstermiştir. Yine yüksek ihracat sahip ana metal sanayi ihracatı yüzde 29,1 artmıştır. Motorlu kara taşıtları sanayi ihracatı ise yüzde 5,7 yükselmiştir. Yüksek ihracat gerçekleştiren sektörler içinde tekstil sanayi ihracatı yüzde 7,7, giyim eşyalarının imalatı sanayinin ihracatı ise yüzde 26,6 gerilemiştir. Diğer ulaşım araçları ile mobilya ürünleri imalatı sanayilerinde ise önemli ihracat artışları yaşanmıştır.

İhracatın Sektörel Dağılımı

Sektörler		İhracat (Bin \$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2017	2018	2017	2018	
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	138.952	65.469	1,6	0,7	-52,9
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1.403.408	1.310.186	15,7	14,6	-6,6
11	İçeceklerin imalatı	23.842	31.148	0,3	0,3	30,6
12	Tütün ürünleri imalatı	77.253	-	0,9	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	1.386.799	1.279.749	15,5	14,2	-7,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.256.526	922.419	14,1	10,3	-26,6
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	26.374	-	0,3	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	133.570	101.383	1,5	1,1	-24,1
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	171.463	236.199	1,9	2,6	37,8
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	39.790	11.032	0,4	0,1	-72,3
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	16.934	19.952	0,2	0,2	17,8
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	397.563	377.645	4,5	4,2	-5,0
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2.657	7.486	0,0	0,1	181,7
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	503.252	504.175	5,6	5,6	0,2
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	347.945	477.623	3,9	5,3	37,3
24	Ana metal sanayii	881.675	1.138.296	9,9	12,7	29,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	304.129	434.229	3,4	4,8	42,8
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	60.639	55.932	0,7	0,6	-7,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	445.170	492.480	5,0	5,5	10,6
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	301.830	322.969	3,4	3,6	7,0
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	823.598	870.586	9,2	9,7	5,7
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	108.853	137.712	1,2	1,5	26,5
31	Mobilya imalatı	89.107	146.276	1,0	1,6	64,2
32	Diğer imalatlar	10.872	19.114	0,1	0,2	75,8
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	140	458	0,0	0,0	226,3
	Toplam	8.925.969	8.988.891	100,0	100,0	0,7

TOZ BOYA İLE HER YERDE SINIRSIZ RENK ÖZGÜRLÜĞÜ

+90 312 267 09 83

www.iba.com.tr

IBA Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. 1. Organize Sanayi Bölgesi Oğuz Caddesi
No: 22 06935 Sincan/Ankara F. +90 312 267 09 87 E. info@iba.com.tr

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

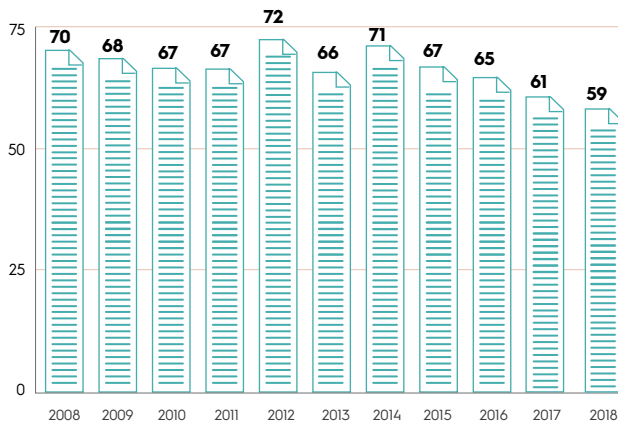

İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli rol oynamaya devam etmektedir. Bu itibarla İSO İkinci 500 içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri ayrıca değerlendirilmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında gerileme sürüyor.

2018 yılında İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2 adet daha azalmış ve 59'a inmiştir. 2007-2014 arasında İSO İkinci 500'de yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı dalgalanma göstermiştir. Ancak bu dalgalanma 2014 yılından sonra gerileme göstermeye başlamış olup, gerileme 2018 yılında da sürmüştür. Yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 2018 yılında ilk kez 60'ın altına gerilemiştir.

YABANCI SERMAYELİ PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

Yabancı sermaye paylı kuruluşların temel büyüklüklerdeki payları farklı eğilimler gösterdi.

İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki gerileme daha belirgin hale gelirken bu kuruluşların temel büyüklüklerden aldıkları paylar 2018 yılında da farklı eğilimler göstermiştir. 2018 yılında yabancı sermaye kuruluşların payları bazı temel göstergelerde gerilerken, bazılarında ise artış gerçekleşmiştir.

2018 yılında İSO İkinci 500 kapsamındaki 59 yabancı sermaye paylı kuruluşun üretimden satışlar içinden aldığı pay yüzde 12,6'dan yüzde 12,7'ye yükselmiştir. Üretimden satışlarda sınırlı bir pay artışı yaşanmıştır.

Üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer içinden alınan pay ise yüzde 15,2'den yüzde 14,8'e inmiştir. Brüt katma değer payındaki düşüş firma sayısındaki azalma ile açıklanabilmektedir.

Dönem karı ve zarar toplamı payı yüzde 14,7'den yüzde 16,1'e çıkmıştır. Yabancı sermaye paylı kuruluşların karlılık performansı diğer kuruluşlara göre daha yüksek gerçekleşmiştir. Buna karşın FAVÖK payı ise yüzde 13,9'dan yüzde 13'e inmiştir.

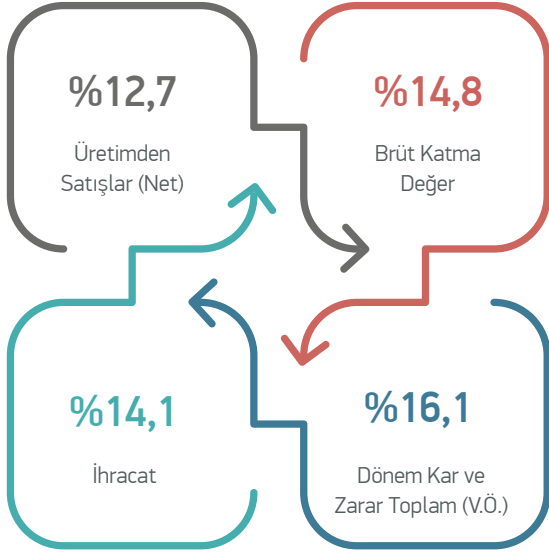
Yabancı sermaye paylı kuruluşların ihracat içinden aldıkları pay da yüzde 15'den yüzde 14,1'e inmiştir. Ücretli çalışanlar payı da yüzde 10,7'den yüzde 10,1'e gerilemiştir.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün birçok alanda gösterdiği büyüme performansı içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların katkısı sınırlı kalmıştır. Bunda hem firmaların sayısındaki azalma, hem de FAVÖK gibi bazı alanlardaki zayıf performanslar etkili olmuştur.

İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların 2017 yılında 1,34 milyar dolar olan ihracatı 2018 yılında yüzde 5 düşerek 1,27 milyar dolara gerilemiştir.

Böylece hem Türkiye'nin genel ihracat artışı, hem de İSO İkinci 500 ihracat artışının altında bir performans yaşanmıştır. İSO İkinci 500'de yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı da 2017 yılında yüzde 0,85 iken 2018 yılında yüzde 0,76 olmuştur.

YABANCI SERMAYELİ KURULUŞLARIN PAYI (%)

En çok yabancı sermaye paylı kuruluş motorlu kara taşıtları sektöründe.

İSO İkinci 500, 25 alt sektörde faaliyet gösteren firmalardan oluşmaktadır. 2017 yılı itibarıyla 18 alt sektörde yabancı sermaye paylı kuruluş faaliyet gösterirken bu sayı 2018 yılında 15'e inmiştir. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sanayiler; 11 firma ile motorlu kara taşıtları imalatı, 8 firma ile plastik ve kauçuk ürünleri imalatı, 7 firma ile gıda ürünleri ve kimyasal ürünler imalatı olmuştur.

Yüzde 50'den fazla yabancı payı olan firmalar ağırlıklarını koruyorlar.

İSO İkinci 500'de yer alan 59 yabancı sermaye paylı kuruluş yabancıların sermaye paylarına göre dağılımı da incelenmektedir. Buna göre toplam 59 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancıların yüzde 50 ve üzerinde sermaye payına sahip olduğu firma sayısı 36'dır. Bu firmalar 59 firma içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Ağırlığı (%)

Yıl	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2008	70	14,4	18,7	10,3	-	15,6	13,3
2009	68	13,7	16,4	15,8	-	15,2	11,7
2010	67	13,9	18,0	19,2	-	14,4	12,3
2011	67	14,2	21,1	23,5	-	16,0	12,0
2012	72	15,1	20,0	23,3	-	17,0	14,8
2013	66	13,5	17,9	20,0	15,4	17,8	11,3
2014	71	14,7	17,9	13,4	15,8	19,1	12,7
2015	67	13,8	17,3	21,0	19,8	17,8	13,1
2016	65	13,2	14,7	17,7	14,7	16,2	10,9
2017	61	12,6	15,2	14,7	13,9	15,0	10,7
2018	59	12,7	14,8	16,1	13,0	14,1	10,1

Yabancı Sermaye Paylı Şirketlerin Sektörel Dağılımı (Adet)

Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Şirket Sayısı
10 Gıda ürünlerinin imalatı	7
11 İçeceklerin imalatı	1
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	2
14 Giyim eşyalarının imalatı	2
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	7
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	3
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	6
24 Ana metal sanayii	3
27 Elektrikli teçhizat imalatı	1
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	11
32 Diğer imalatlar	1

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	9	14	36
Kuruluş Sayısı Oran (%)	15,3	23,7	61,0
Üretimden Satışlar (Net)	15,6	21,7	62,7
Net Satışlar	16,9	21,8	61,3
İhracat (Bin \$)	10,1	22,5	67,4
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	11,9	34,9	53,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	15,8	25,5	58,7
Özkaynak	9,4	30,1	60,6
Aktif Toplamı	14,9	25,2	59,9
Ücretle Çalışanlar	17,2	26,2	56,6
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	18,4	25,6	56,1

“47 Yıldır İçine Değer Katıyoruz”

Türkiye’de kurulan ilk Oluklu Mukavva Fabrikalarından biri olan Ateşsan 1972 yılında Oluklu Mukavva Koli Sektör’ünde 47 yıldır faaliyet göstermektedir. Tam otomasyona sahip Endüstri 4.0 teknolojisi ile yönetilen makinelerinde İstanbul Hadımköy fabrikasında üretim yaparak gelinen durumda sektördeki her gelişmeyi ve aşamayı tecrübe etmiş, faaliyet alanında uzmanlaşmıştır.

Ömerli Mah. Hakkı İleri Cad. No:52
PK: 34555 Arnavutköy / İSTANBUL

Tel: +90 (212) 596 84 25
Faks: +90 (212) 596 45 36

Email: info@atessan.com.tr / Web: www.atessan.com.tr

İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

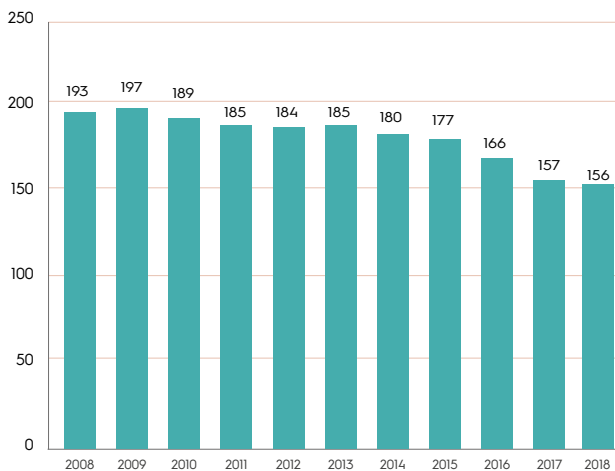
İSO İkinci 500'de İSO üyelerinin sayısındaki düşüş eğilimi yavaşladı.

İSO İkinci 500, Türkiye genelindeki sanayi kuruluşlarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların gelişimi ayrı bir değerlendirme konusunu oluşturmaktadır.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısı azalmaya devam etmektedir. 2007 yılında 209 olan İSO üyesi sayısı 2008 yılında 200'ün altına inerek 193'e düşmüş, 2009 yılında tekrar 197'ye çıktıktan sonra gerileme eğilimine girmiştir. Gerileme eğilimi 2015 yılına kadar daha ölçülü gerçekleşmiştir. Ancak İSO üyesi kuruluşların sayısı 2016 yılında 11 adet azaldıktan sonra 2017 yılında bu kez 9 adet daha düşmüştür. 2018 yılında ise İSO üyesi kuruluş sayısı 1 adet azalarak 156 olmuştur. İSO üyesi kuruluş sayısındaki gerileme 2018 yılında yavaşlamıştır.

İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de İSO üyesi kuruluşların sayısının azalması, sanayinin Türkiye geneline dengeli bir yayılma eğilimi içinde olduğunu göstermektedir. Ayrıca İstanbul'un gelişimi ve ortaya çıkan mevcut koşulları içinde sanayi üretiminin giderek zorlaştığını da göstermektedir. 2018 yılında yaşanan zorlu ekonomik koşullarda İSO üyesi kuruluş sayısındaki durağanlaşma, İstanbul firmalarının performansı açısından olumludur.

İSO ÜYESİ KURULUŞLAR (ADET)

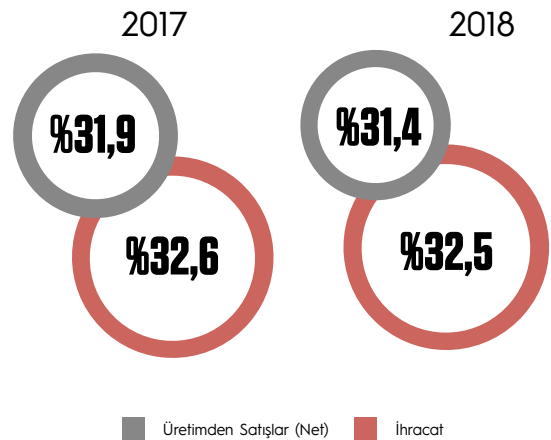

İSO üyesi kuruluşların temel büyüklüklerdeki payları durağanlaştı.

İSO İkinci 500'de İSO üyesi kuruluşların sayısı yıllar itibarıyla azalırken, buna bağlı olarak İSO üyesi kuruluşların temel büyüklükler içindeki payları da düşmektedir. Ancak 2018 yılında İSO üyesi kuruluşların sayısındaki azalmanın önemli ölçüde yavaşlaması sonucu, İSO üyesi kuruluşların temel büyüklükler içinden aldıkları paylar da durağanlaşmıştır. İSO İkinci 500'ün sıralama kriteri olan net üretimden satışlar büyüklüğü bu çerçevede önemli bir göstergiyi oluşturmaktadır. Net üretimden satışlar içinde İSO üyelerinin payı 2007 yılında yüzde 41,6 iken kademeli olarak gerileyerek 2015 yılında yüzde 36,1'e inmiştir. 2016 ve 2017 yıllarında ise paydaki gerileme hızlanmış ve 2017 yılında yüzde 31,9 olmuştur. İSO üyelerinin net üretimden satışlar içindeki payları 2018 yılında ise yüzde 31,4 olmuş ve böylece gerileme önemli ölçüde durağanlaşmıştır.

Diğer temel büyüklükler içinde de paylar 2007 yılından bu yana gerilemekle birlikte 2018 yılında gerileme hızı oldukça yavaşlamıştır. İhracatın payı 2017 yılında yüzde 32,6 iken, 2018 yılında yüzde 32,5 olmuştur. Dönem kar ve zarar toplamının payı 2017 yılında yüzde 36,7 iken, 2018 yılında 33,4'e inmiştir. Ücretle çalışanlar payı ise 2017 yılında yüzde 38 iken 2018 yılında yüzde 37,9 olarak gerçekleşmiştir.

İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

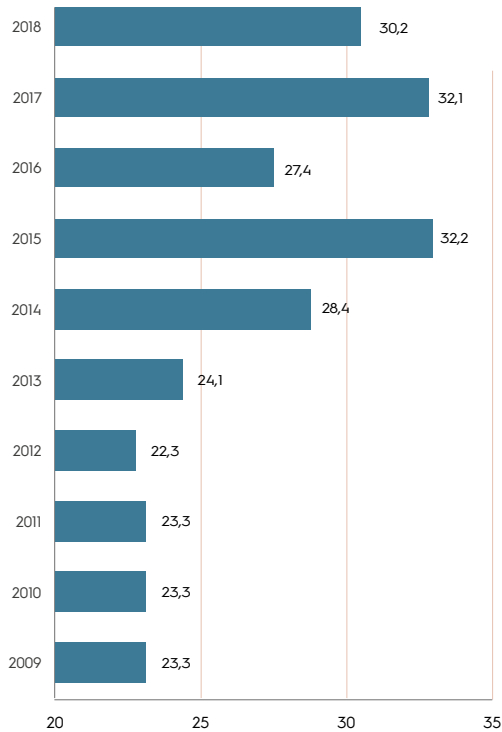

İSO üyesi kuruluşların faktör gelirlerinin dağılımında ödenen faizlerin payı artarken milli gelir anlamında karın payı azaldı.

İSO İkinci 500'deki İSO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımı yaratılan net katma değerün üretim faktörleri arasındaki paylaşımı göstermesi açısından önem taşımaktadır. 2018 yılında milli gelir anlamında kar payı yüzde 32,1'den yüzde 30,2'ye inmiştir.

Ödenen faizlerin payı yüzde 13,8'den yüzde 20,4'e yükselirken, bu yükselişte ödenen faizlerdeki artışlar belirleyici olmuştur. Yaratılan net katma değer içinde ödenen maaş ve ücretlerin payı ise 2018 yılında yüzde 54,1'den yüzde 49,4'e inerek 2009 yılından bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA MİLLİ GELİR ANLAMINDA KARIN PAYI (%)

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 156 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	137.496.990.448	43.164.623.067	31,4
Net Satışlar	157.435.431.134	50.436.619.932	32,0
İhracat (Bin \$)	8.988.891	2.922.289	32,5
Dönem Karı (V.Ö.)	11.812.798.860	4.052.317.911	34,3
Dönem Zararı	2.841.174.877	1.052.242.167	37,0
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	8.971.623.983	3.000.075.744	33,4
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	23.220.277.834	7.618.140.321	32,8
Toplam Borçlar	96.771.146.751	35.098.704.079	36,3
--Kısa Vadeli Borçlar	61.657.174.314	22.042.963.835	35,8
Mali Borçlar	26.589.655.203	9.473.960.440	35,6
Diğer Borçlar	35.067.519.111	12.569.003.395	35,8
--Uzun Vadeli Borçlar	35.113.972.437	13.055.740.244	37,2
Mali Borçlar	29.586.250.711	9.690.017.700	32,8
Diğer Borçlar	5.527.721.726	3.365.722.544	60,9
Özkaynak	58.248.512.762	19.412.524.030	33,3
--Ödenmiş Sermaye	28.382.953.874	9.540.142.818	33,6
--Sermaye Yedekleri	5.257.531.158	1.690.224.749	32,1
--Kar Yedekleri	24.879.723.870	9.153.385.827	36,8
--Net Dönem Karı	10.236.124.760	3.411.961.043	33,3
--Birikmiş Zarar	10.507.820.899	4.383.190.407	41,7
Aktif Toplamı	155.019.659.532	54.511.228.116	35,2
--Dönen Varlıklar	95.350.382.623	35.147.846.397	36,9
--Duran Varlıklar	59.669.276.909	19.363.381.719	32,5
--Maddi Duran Varlıklar	37.982.153.963	11.388.568.071	30,0
--Diğer Duran Varlıklar	21.687.122.946	7.974.813.648	36,8
--Birikmiş Amortismanlar	34.960.722.414	12.085.257.885	34,6

Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 156 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	228.313	86.594	37,9
Ödenen Maaş ve Ücretler	13.516.528.630	5.292.154.488	39,2
Ödenen Faizler	6.615.035.940	2.185.878.203	33,0
Milli Gelir Anlamındaki Kar	9.688.087.824	3.239.139.387	33,4
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	29.819.652.394	10.717.172.078	35,9
Amortismanlar	4.326.144.445	1.471.098.195	34,0
Diğer Dolaylı Vergiler	214.535.119	63.948.937	29,8
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	34.360.331.958	12.252.219.210	35,7
Ödenen KDV + ÖTV	2.053.585.325	594.127.466	28,9
Sübvansiyonlar	55.927.911	10.059.165	18,0
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	36.357.989.372	12.836.287.511	35,3

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2008	193	49,2	38,6	42,9	46,4	40,0	37,6	45,6	51,0
2009	197	41,3	40,1	42,3	38,4	40,3	39,6	45,7	44,6
2010	189	38,9	38,2	42,6	40,8	37,3	38,3	46,0	43,3
2011	185	38,3	37,1	39,9	40,8	36,0	38,5	45,1	42,5
2012	184	38,1	36,9	38,1	41,4	35,8	38,2	41,4	42,9
2013	185	37,5	37,1	36,2	33,0	35,4	37,9	43,2	41,0
2014	180	37,6	36,3	35,3	40,1	35,9	40,3	41,9	41,1
2015	177	38,0	36,1	34,7	47,8	36,2	39,9	41,3	42,0
2016	166	33,8	33,1	35,2	43,0	36,2	32,0	40,5	38,3
2017	157	32,5	31,9	32,6	36,7	31,3	32,2	38,0	35,1
2018	156	32,0	31,4	32,5	33,4	35,2	33,3	37,9	35,3

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN (*) PERFORMANSI

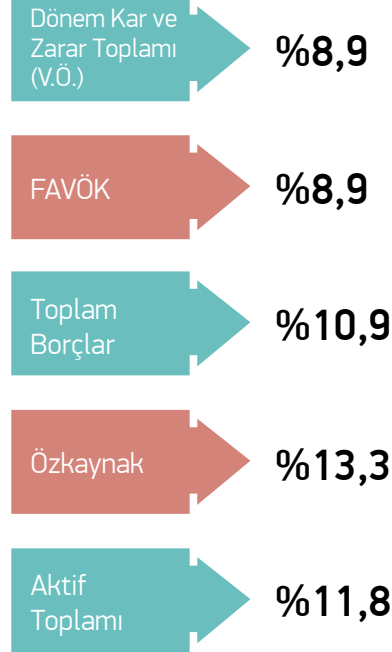
Halka açık kuruluşların temel göstergelerdeki payları arttı.

İSO İkinci 500'de 2017 yılında 35 halka açık kuruluş bulunurken 2018 yılında bu sayı 37 olarak gerçekleşmiştir. Sayıdaki artışa da bağlı olarak halka açık kuruluşların ISO İkinci 500'ün temel göstergeleri ve toplam büyüklükleri içinden aldıkları paylar 2018 yılında yükselmiştir.

2018 yılında halka açık kuruluşların üretimden satışlar içindeki payları yüzde 7,4'ten yüzde 8,1'e yükselmiştir. İhracat payı yüzde 5,6'dan yüzde 7'ye çıkmıştır. Dönem kar ve zarar toplamı payı ise 2017 yılında yüzde 7,3 iken, 2018 yılında yüzde 8,9 olmuştur. Halka açık kuruluşlar daha yüksek karlılık sağlamıştır.

En yüksek pay artışı toplam borçlar ve özkaynaklarda yaşanmıştır. Toplam borçların payı yüzde 8,3'ten yüzde 10,9'a, özkaynakların payı ise yüzde 11,9'dan yüzde 13,3'e çıkmıştır. Aktifler içindeki payı da yüzde 9,5'ten yüzde 11,8'e yükselmiştir. Halka açık kuruluşların yaratılan net katma değer içindeki payları da yüzde 8,4'ten yüzde 9,1'e çıkmıştır.

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

	2017	2018
Üretimden Satışlar	7,4	8,1
İhracat	5,6	7,0
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	7,3	8,9
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	8,9	8,9
Toplam Borçlar	8,3	10,9
Özkaynak	11,9	13,3
Aktif Toplamı	9,5	11,8
Ücretle Çalışanlar	6,6	7,2
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	8,4	9,1

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 37 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	137.496.990.448	11.078.719.094	8,1
Net Satışlar	157.435.431.134	14.585.371.874	9,3
İhracat (Bin \$)	8.988.891	625.591	7,0
Dönem Karı (V.Ö.)	11.812.798.860	1.224.884.487	10,4
Dönem Zararı	2.841.174.877	423.611.455	14,9
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	8.971.623.983	801.273.032	8,9
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	23.220.277.834	2.074.843.985	8,9
Toplam Borçlar	96.771.146.751	10.506.896.201	10,9
--Kısa Vadeli Borçlar	61.657.174.314	7.245.527.050	11,8
Mali Borçlar	26.589.655.203	3.341.465.932	12,6
Diğer Borçlar	35.067.519.111	3.904.061.119	11,1
--Uzun Vadeli Borçlar	35.113.972.437	3.261.369.151	9,3
Mali Borçlar	29.586.250.711	2.897.642.905	9,8
Diğer Borçlar	5.527.721.726	363.726.246	6,6
Özkaynak	58.248.512.762	7.740.074.133	13,3
--Ödenmiş Sermaye	28.382.953.874	3.995.120.935	14,1
--Sermaye Yedekleri	5.257.531.158	735.939.547	14,0
--Kar Yedekleri	24.879.723.870	3.755.151.167	15,1
--Net Dönem Karı	10.236.124.760	1.063.209.726	10,4
--Birikmiş Zarar	10.507.820.899	1.809.347.241	17,2
Aktif Toplamı	155.019.659.532	18.246.970.337	11,8
--Dönen Varlıklar	95.350.382.623	9.255.214.606	9,7
--Duran Varlıklar	59.669.276.909	8.991.755.731	15,1
--Maddi Duran Varlıklar	37.982.153.963	5.997.562.549	15,8
--Diğer Duran Varlıklar	21.687.122.946	2.994.193.182	13,8
--Birikmiş Amortismanlar	34.960.722.414	6.810.725.096	19,5

Devamı Diğer Sayfada

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

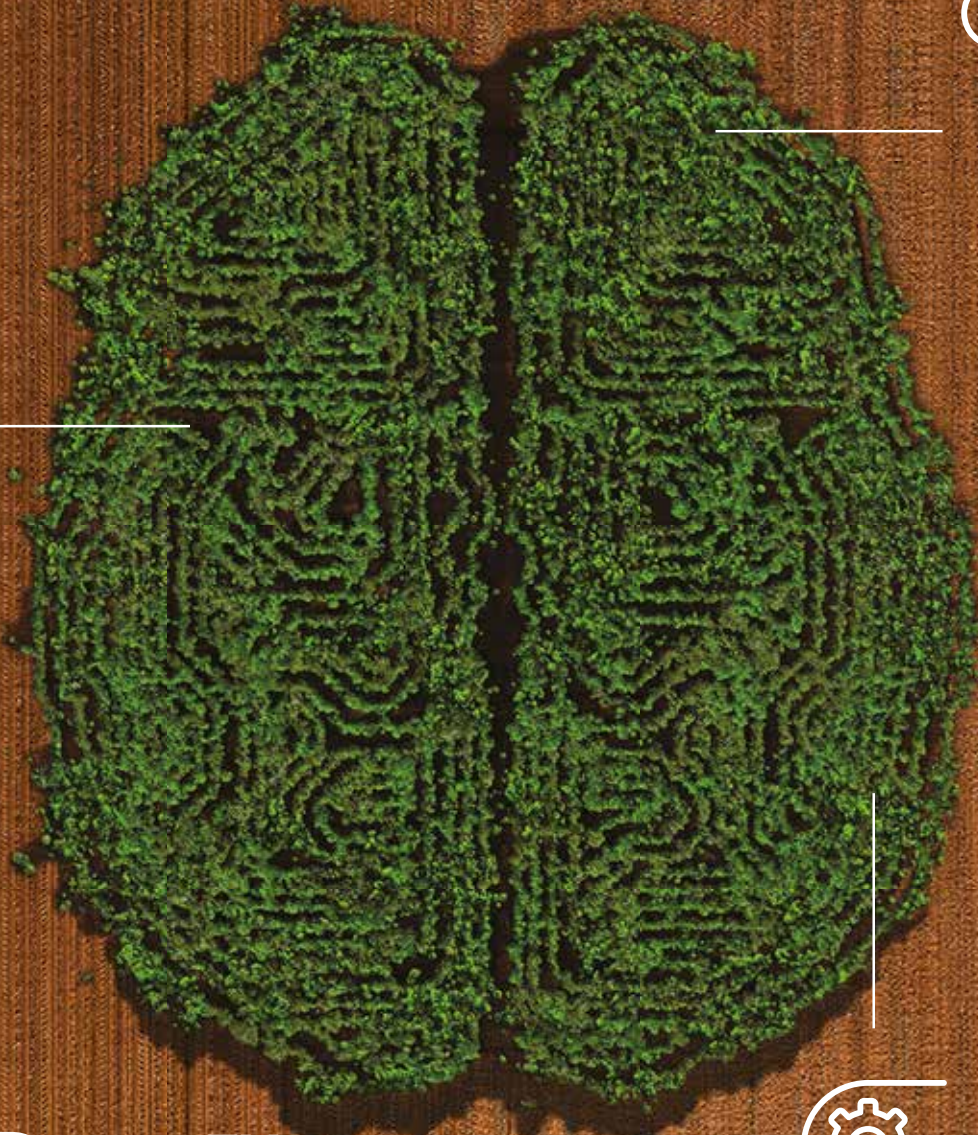
	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 37 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	228.313	16.423	7,2
Ödenen Maaş ve Ücretler	13.516.528.630	1.305.444.346	9,7
Ödenen Faizler	6.615.035.940	947.033.539	14,3
Milli Gelir Anlamındaki Kar	9.688.087.824	455.890.472	4,7
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	29.819.652.394	2.708.368.357	9,1
Amortismanlar	4.326.144.445	595.062.425	13,8
Diğer Dolaylı Vergiler	214.535.119	54.846.430	25,6
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	34.360.331.958	3.358.277.212	9,8
Ödenen KDV + ÖTV	2.053.585.325	196.920.374	9,6
Sübvansiyonlar	55.927.911	10.209.514	18,3
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	36.357.989.372	3.544.988.072	9,8

Kontrol

Gözlem

Analiz

NetBeat™

Yapay Zekaya Sahip ilk
Sulama Sistemi

f /Netafim.Turkey
www.netafim.com.tr

 NETAFIM™

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Özel kuruluşların istihdamı gerilerken ödenen maaş ve ücretler arttı.

Sanayi sektörü halen istihdam ve nitelikli insan kaynakları için önemli alanların başında gelmeye devam etmektedir. Bu çerçevede İSO İkinci 500'de özel kuruluşların çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir gösterge olmaktadır. 2018 yılının bir özelliği yeni istihdam edilenler için firmalara verilen önemli özendirici teşvikler olmuştur. Diğer yandan 2018 yılının ikinci yarısında yeni istihdamın ötesinde mevcut istihdamın dahi korunmasını zorlaştıran ekonomik koşullar yaşanmıştır.

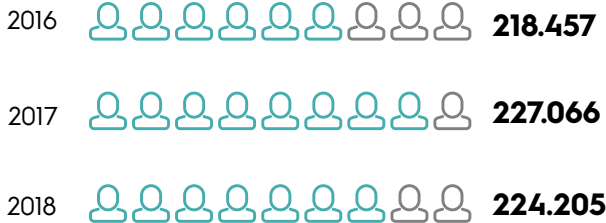
2018 yılındaki bu koşullar içinde İSO İkinci 500'deki özel kuruluşların istihdamı yüzde 1,3 azalmıştır. 2017 yılında ise yüzde 3,9'luk istihdam artışı elde edilmiştir. Yine özel kuruluşlarının ödedikleri maaş ve ücretler ise 2018 yılında yüzde 14,9 artmıştır. 2017 yılındaki yüzde 13,2 artış ile karşılaştırıldığında daha yüksek bir artış gerçekleşmiştir.

Yüzde 1,3'lük istihdam düşüşü ile değerlendirildiğinde, 2018 yılında ödenen maaş ve ücretlerin yüzde 16,3 yükseldiği görülmektedir.

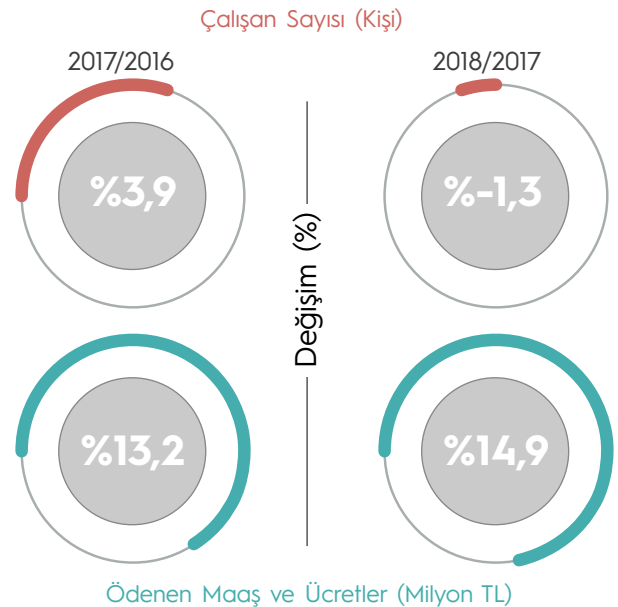
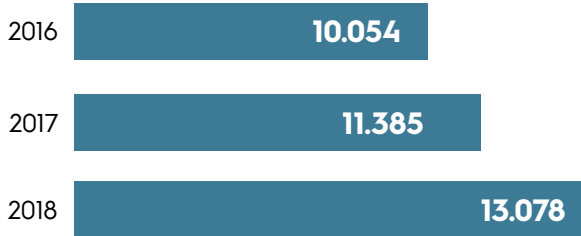
Yüzde 16,3'lük artış, enflasyon ve deflatör verileri ile karşılaştırıldığında, ödenen maaş ve ücretlerin 2018 yılında reel olarak gerilediği anlaşılmaktadır.

ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI VE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

Çalışan Sayısı (Kişi)

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

KATSAN GIDA SANAYİ ve TİCARET LIMITED ŞİRKETİ

Hijyen, mükemmel lezzet ve kalite...

Firmalarınıza özel logo baskılı madlen ve spesiyal çikolatalarımız ile özel günlerinizin ve bayramlarınızın tadını çıkarın...

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan önemli göstergelerden biridir.

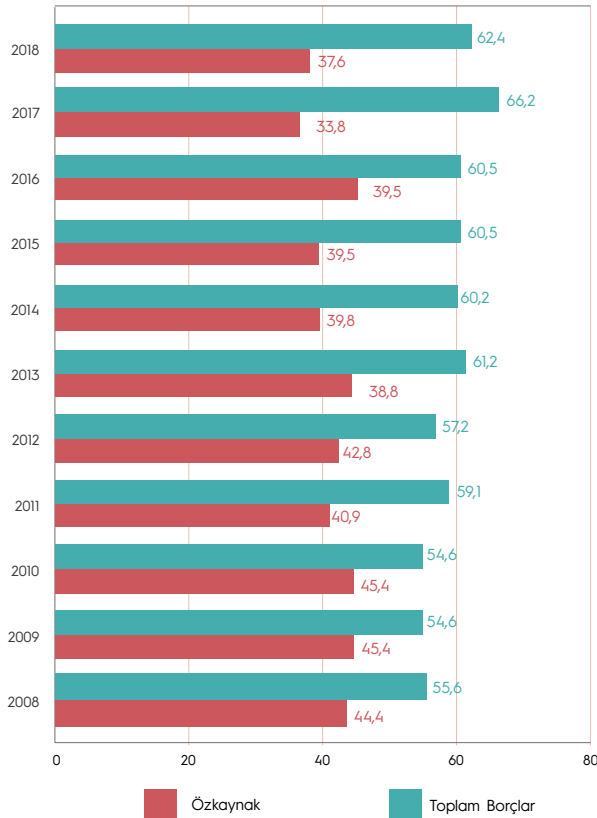

Borçlar ile özkaynaklar dengesi 2018 yılında özkaynaklar lehine gelişti.

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

Türkiye’de özel sektör kuruluşları için borçlanma, faaliyetlerin finansmanında yoğun şekilde kullanılmaktadır. Küresel borçlanma olanaklarının bollaşması ve ucuzlaması, Türk özel sektör kuruluşlarının borçlanma eğilimini daha da kuvvetlendirmiştir. Özellikle yurtdışı ve döviz cinsi borçlanma daha çok tercih edilmiştir. Buna bağlı olarak İSO 500’de borçların payı kademeli bir artış gösterirken, İSO İkinci 500’de 2013-2016 arasında borçlar ile özkaynakların payı hemen aynı kalmış, ancak bu denge 2017 yılında önemli ölçüde bozulmuştur. 2018 yılında ise borçlar/özkaynak dengesi yeniden özkaynaklar lehine gelişmiştir.

KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

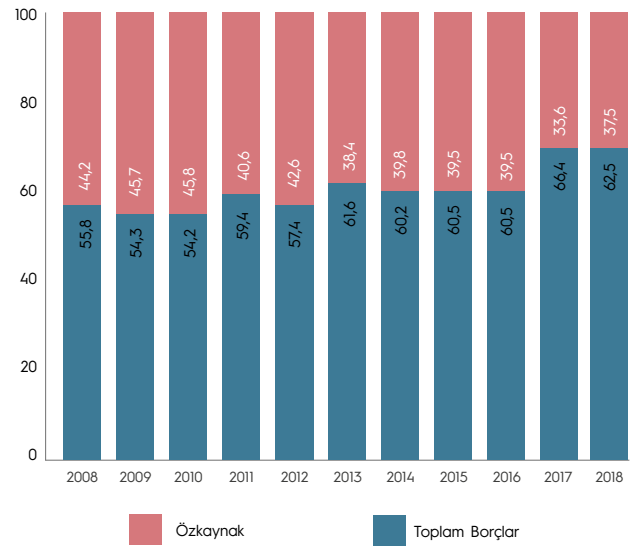

İSO İkinci 500’de özkaynakların payı 2017 yılında yüzde 33,8 ile son 10 yılın en düşük payına geriledikten sonra, 2018 yılında yeniden yüzde 37,6’ya çıkmıştır. Toplam borçların payı ise 2017 yılında yüzde 66,2 düzeyinden 2018 yılında yüzde 62,4’e gerilemiştir. İSO İkinci 500, 2018 yılındaki yüksek satış artışı için ihtiyaç duyulan işletme sermayesini, daha çok özkaynak artışı ile karşılamayı tercih etmiştir.

2018 yılında özel kuruluşların borç/özkaynak dengesi de özkaynaklar lehine gelişmiştir. Firmalar faaliyetlerini özkaynaklarını daha çok artırarak sürdürmüştür.

İSO İkinci 500’ün 2018 yılında karlarda sağlanan artış ile özkaynaklarını artırması ve borçlanmayı daha az tercih etmesi nedeniyle mali yapı açısından olumlu bir gelişme yaşanmıştır.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

İSO İkinci 500, 2018 yılında yüksek satış artışı nedeniyle ihtiyaç duyulan işletme sermayesini, daha çok özkaynak artışı ile karşılamıştır.

Kaynak Yapısı (%)

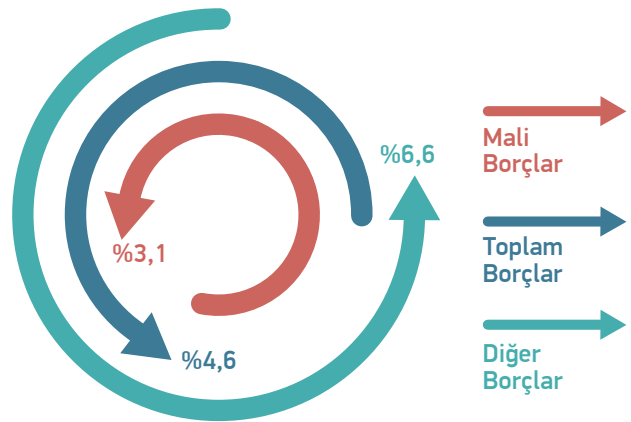
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kısa Vadeli Borçlar	38,7	41,7	41,4	39,9	39,5	40,6	39,5	38,6	39,8
Uzun Vadeli Borçlar	15,9	17,4	15,8	21,3	20,7	19,9	21,0	27,6	22,7
Toplam Borçlar	54,6	59,1	57,2	61,2	60,2	60,5	60,5	66,2	62,4
Özkaynak	45,4	40,9	42,8	38,8	39,8	39,5	39,5	33,8	37,6
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Özel Kuruluşlar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kısa Vadeli Borçlar	38,2	41,8	41,5	40,1	39,2	40,3	39,3	38,4	39,7
Uzun Vadeli Borçlar	16,0	17,6	15,9	21,5	21,0	20,2	21,2	27,9	22,8
Toplam Borçlar	54,2	59,4	57,4	61,6	60,2	60,5	60,5	66,4	62,5
Özkaynak	45,8	40,6	42,6	38,4	39,8	39,5	39,5	33,6	37,5
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kamu Kuruluşları	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kısa Vadeli Borçlar	57,6	32,7	31,3	22,8	56,1	56,8	55,5	51,7	43,3
Uzun Vadeli Borçlar	13,3	3,9	4,0	2,3	4,6	4,2	4,6	1,8	6,5
Toplam Borçlar	70,9	36,6	35,3	25,1	60,7	61,0	60,1	53,5	49,7
Özkaynak	29,1	63,4	64,7	74,9	39,3	39,0	39,9	46,5	50,3
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Mali borçların toplam borçlar içindeki payı sınırlı ölçüde geriledi.

İSO İkinci 500'ün mali yapısı içinde borçların payı 2018 yılında gerilemiş ve yüzde 62,4'e inmiştir. İSO İkinci 500'de borçlanmalar mali borçlar ve diğer borçlar olarak iki ana grupta incelenmektedir.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün mali borçları yüzde 3,1, diğer borçları ise yüzde 6,6 oranında artış göstermiştir. Mali borçlar diğer borçlara göre daha yavaş artmıştır. Borçlanma oranlarındaki bu artışlara bağlı olarak mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2017 yılında yüzde 58,9 iken, 2018 yılında yüzde 58,1'e inmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 41,1'den yüzde 41,9'a yükselmiştir.

DEĞİŞİM ORANLARI

En iyi markaların ortak sırrı... İşte ambalaj üssü...

Ekol Ofset, sektördeki liderliğini, 40.000m² kapalı alanlı, modern ve son teknoloji ile donatılmış tesisinde sürdürmektedir.

ekol ofset

MATBAACILIK TESİSLERİ AMBALAJ SAN. ve TİC.A.Ş.

Merkez Köyü, Yeni Mahalle, Ekol Sokak No.1 34570 Silivri - İstanbul
Tel : (+90.212) 866 81 00 Fax: (+90.212) 728 92 95

KY-307-03/KG-96/09-R15

OY-826/16-R14

ÇY-767/13-R15

www.ekolofset.com

www.ekolcup.com

Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2015	53.339	30.719	57,6	22.620	42,4
2016	62.175	36.096	58,1	26.079	41,9
2017	92.533	54.464	58,9	38.069	41,1
2018	96.771	56.176	58,1	40.595	41,9
Değişim (%)	4,6	3,1	-	6,6	-

Mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı önemli ölçüde arttı.

Mali borçlar kısa ve uzun vadeli borçlar olarak ikiye ayrılmaktadır. 2017 yılında kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 40,5 iken, bu oran 2018 yılında yüzde 47,3'e yükselmiştir. 2018 yılındaki bu artışta finansal olanaklara erişimde yaşanan sıkışma ve uzun vadeli yerli ve yabancı kaynak temininde yaşanan sıkıntılar etkili olmuştur.

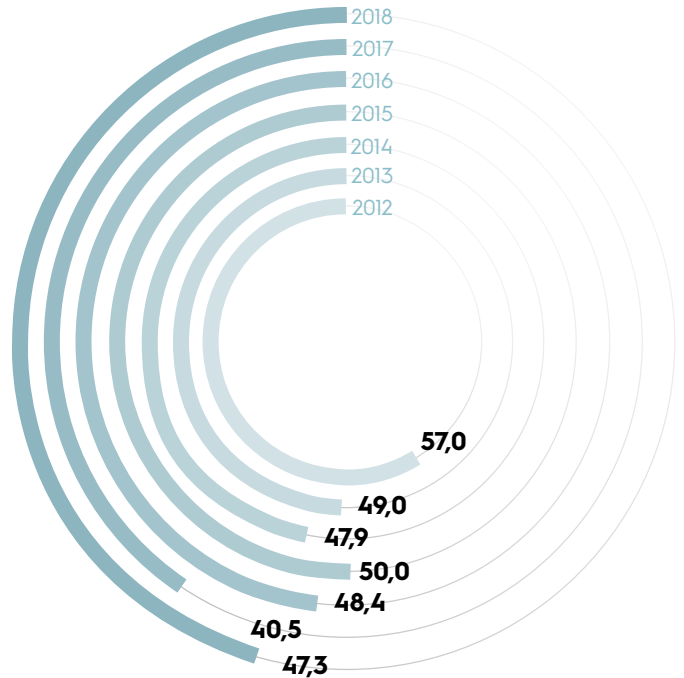
Sanayi kuruluşları 2018 yılında orta-uzun vadeli mali borçlanma olanaklarını yeterince bulamamıştır. Ayrıca yaşanan finansal şoklar ile sanayi kuruluşlarının mali yapıları olumsuz etkilenmiş ve uzun vadeli kaynak kullanma olanakları azalmıştır. Sanayi kuruluşları 2018 yılında orta-uzun vadeli mali kaynaklarının bir bölümünü kısa vadeli mali kaynaklar ile değiştirmek zorunda kalmıştır.

İSO İkinci 500'de mali borçların sektörel dağılımı da değerlendirilmektedir. 2018 yılı itibarıyla 24 alt sektörden 15 sektörde uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerindedir. 9 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. 2017 yılında bu dağılım 16'ya 8 şeklinde gerçekleşmiştir.

İSO İkinci 500'de mali borçlar sektörel olarak değerlendirildiğinde en yüksek mali borcu olan sektörlerin sırasıyla gıda ürünlerinin imalatı, tekstil ürünleri imalatı, mineral ürünler imalatı ve ana metal sanayi olduğu görülmektedir.

Gıda ürünleri ve giyim eşyaları imalatı sektörlerinde görece yüksek mali borçların yanı sıra kısa vadeli mali borçlar da yüksektir. Tekstil sanayi, mineral ürünler sanayi ve ana metal sanayinde ise uzun vadeli mali borçların oranı daha yüksektir.

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

M mita®

KALIP VE DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.

Yarım asırlık tecrübesiyle güvenilir çözüm ortağınız...

Mita Kalıp ve Döküm Sanayii A.Ş.

www.mita-kalip.com

444 mita
6482

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	422.267.429	944.952.709	1.367.220.138
10	Gıda ürünlerinin imalatı	5.842.046.970	5.230.724.070	11.072.771.040
11	İçeceklerin imalatı	423.930.897	476.107.362	900.038.259
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	5.092.466.687	5.963.476.162	11.055.942.849
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.202.701.189	791.205.874	1.993.907.063
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1.696.604	15.859.531	17.556.135
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	510.325.593	367.029.298	877.354.891
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	891.752.038	768.122.311	1.659.874.349
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	75.570.995	95.599.503	171.170.498
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	54.714.993	77.500.932	132.215.925
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.379.019.172	1.131.330.763	2.510.349.935
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	321.445.940	227.967.826	549.413.766
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.072.565.106	1.111.279.489	2.183.844.595
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2.290.741.828	3.312.895.385	5.603.637.213
24	Ana metal sanayii	2.151.127.160	2.306.739.281	4.457.866.440
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	947.673.182	1.417.795.616	2.365.468.797
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	104.876.746	-	104.876.746
27	Elektrikli teçhizat imalatı	744.543.533	756.414.945	1.500.958.479
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	701.961.241	361.508.515	1.063.469.756
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.194.687.166	1.562.725.704	2.757.412.870
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	399.450.037	912.179.761	1.311.629.798
31	Mobilya imalatı	129.259.780	232.992.215	362.251.995
32	Diğer imalatlar	199.000.005	15.941.435	214.941.440
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	435.830.913	1.505.902.024	1.941.732.937
	Toplam	26.589.655.203	29.586.250.711	56.175.905.913

TÜRKİYE'DEN DÜNYAYA YAYILAN GLOBAL GÜÇ

Küresel otomotiv ve beyaz eşya endüstrileri için hassas boru üretiminde dünyanın en büyük 5 markasından biri, Türkiye'nin bu alanda lideriyiz. Rekabetçi performansımız ve dijital dönüşümün gücüyle dünya ölçeğinde rekabet ediyoruz.

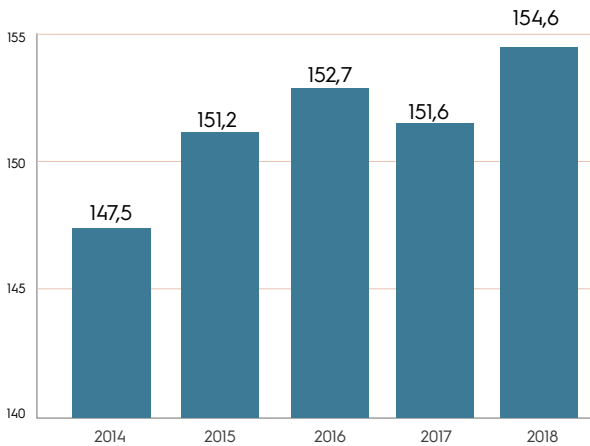

FİNANSAL ORANLAR

Cari oran son dört yıldır istikrarlı.

Cari oran (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar), kuruluşların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp, yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ve gücünü göstermektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması kuruluşların net işletme sermayesine sahip olduğunu ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesinin bulunduğunu göstermektedir. İSO İkinci 500'de cari oran son dört yıldır hemen aynı kalarak istikrarını korumaktadır. 2017 yılında yüzde 151,6 olan cari oran, 2018 yılında yüzde 154,6 olmuştur. Diğer finansal oranlardaki önemli değişikliklere karşın firmalar son dört yıldır cari oranda hem yüksek seviyeyi hem de istikrarı korumaktadır.

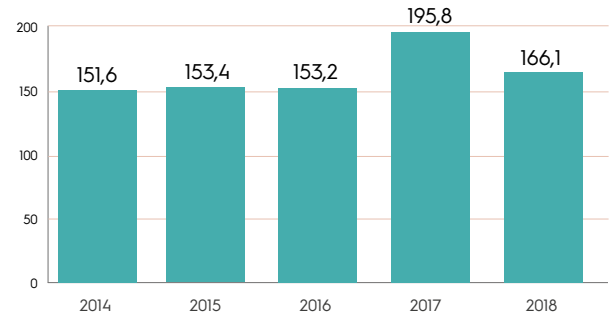
CARİ ORAN (%)

Toplam borçların özkaynaklara oranında önemli düşüş.

Toplam borçlar/özkaynak oranı 2018 yılında 29,7 puan düşerek yüzde 166,1'e inmiştir. 2017 yılında özkaynaklar aleyhine önemli ölçüde bozulan toplam borçlar/özkaynaklar dengesi 2018 yılında bu kez önemli ölçüde iyileşmiştir. Sanayi kuruluşları 2018 yılında ortaya çıkan finansal koşullar karşısında borçlanmayı yavaşlatmış, kısmen de borç bulmakta zorluk yaşamışlardır. Söz konusu yılda firmalar özkaynaklarını artırarak faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

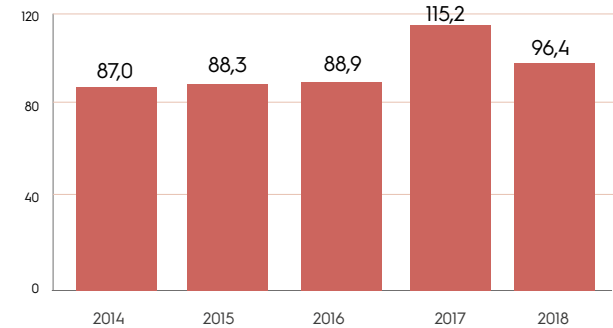
TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Mali borçların büyüklüğü özkaynakların altına geriledi.

İSO İkinci 500'de mali borçlar/özkaynaklar oranı 2017 yılında yüzde 115,2'ye yükselmiş ve ilk kez mali borçlar özkaynakları aşmıştır. 2018 yılında ise bu oran yüzde 96,4 olmuş ve böylece mali borçlar büyüklüğü yeniden özkaynak büyüklüğünün altına inmiştir. 2018 yılındaki bu iyileşmede, hem mali borçlanma olanaklarının zorlaşması hem de firmaların faaliyetlerini daha çok özkaynaklarını artırarak sürdürmeyi tercih etmeleri etkili olmuştur.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

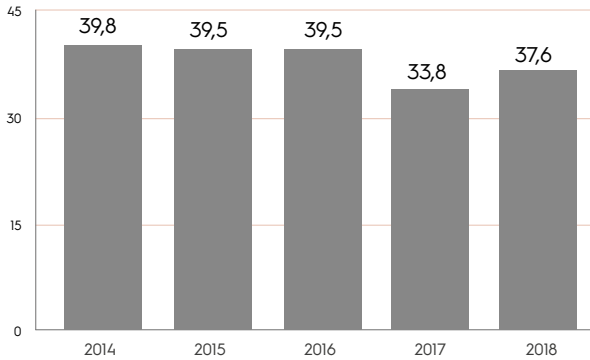

Mali borçların içinde önemli ölçüde döviz borçları bulunmaktadır. Son yıllarda döviz kurlarında önemli artışlar yaşanmış, kur artışları ile mali borçların TL karşılıkları da büyümüştür. Ancak 2018 yılında yeni döviz kredisi kullanma düzenlemesi ile bazı firmalar döviz kredisi kullanmamıştır. Ayrıca yeni döviz kredisi kullanma olanakları zorlaşmış ve maliyetleri de artmıştır. Bu nedenle firmaların döviz kredisi kullanımı sınırlanmıştır.

Özkaynakların aktiflere oranında artış.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği mali sağlamlığı yansıtmaktadır. İSO İkinci 500'de özkaynak/aktif toplamı

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

oranı 2017 yılında yüzde 33,8'e indikten sonra 2018 yılında yüzde 37,6'ya çıkmıştır. Firmalar faaliyetleri ile aktiflerindeki büyümeler için özkaynaklarını kullanmıştır.

Finansal oranlar sektörler arasında önemli farklılıklar göstermeye devam ediyor.

İSO İkinci 500'de finansal oranlar sektörler göre oldukça yüksek farklılıklar göstermeye devam etmektedir. Bu farklılıklar büyük ölçüde sektörlerin kendilerine özgü iş ve piyasa koşullarından kaynaklanmaktadır.

Ortalama yüzde 154,6 olan cari oranın en yüksek olduğu sektör yüzde 574,5 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı sanayi iken, en düşük oran yüzde 62,6 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektöründedir.

Ortalama yüzde 62,4 olan borçların toplam aktiflere oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 98,9 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı olurken, en düşük oran yüzde 13,2 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı sanayindedir.

Ortalama yüzde 166,1 olan toplam borçların özkaynaklara oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 8.730,7 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı iken, en düşük oran yüzde 15,2 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı sanayindedir.

Ortalama yüzde 37,6 olan özkaynakların toplam aktiflere oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 86,8 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı sanayi olurken, en düşük oran yüzde 1,1 ile diğer ulaşım araçları imalatı sanayindedir.

Finansal Oranlar (%)

	İSO İkinci 500 BSK				İSO İkinci 500 BSK-Özel				İSO İkinci 500 BSK-Kamu			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	151,2	152,7	151,6	154,6	151,6	153,0	151,6	154,6	139,5	139,5	151,2	160,4
Toplam Borçlar/ Aktif Toplamı	60,5	60,5	66,2	62,4	60,5	60,5	66,4	62,5	61,0	60,1	53,5	49,7
Toplam Borçlar/Özkaynak	153,4	153,2	195,8	166,1	153,3	153,2	197,3	167,0	156,6	150,6	115,0	98,9
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	67,1	65,3	58,3	63,7	66,6	64,9	57,9	63,5	93,0	92,4	96,6	87,0
Mali Borçlar/Özkaynak	88,3	88,9	115,2	96,4	90,1	90,3	117,4	97,6	0,5	-	-	8,7
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	34,9	35,1	39,0	36,2	35,6	35,7	39,5	36,5	0,2	-	-	4,4
Özkaynak/Aktif Toplamı	39,5	39,5	33,8	37,6	39,5	39,5	33,6	37,5	39,0	39,9	46,5	50,3

Sektörel Finansal Oranlar (%) - 2018

Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/ Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/ Toplam Borçlar	Mali Borçlar/ Özkaynak	Mali Borçlar/ Aktif Toplamı	Özkaynak/ Aktif Toplamı
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	155,9	60,8	154,8	44,4	120,6	47,3	39,2
10 Gıda ürünlerinin imalatı	137,9	70,6	240,1	65,9	151,6	44,6	29,4
11 İçeceklerin imalatı	95,3	59,8	148,8	65,9	91,5	36,8	40,2
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	174,2	60,6	153,8	60,5	104,8	41,3	39,4
14 Giyim eşyalarının imalatı	147,6	60,5	153,1	76,1	71,2	28,1	39,5
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	574,5	13,2	15,2	77,3	3,6	3,1	86,8
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	116,6	65,4	189,3	74,5	99,5	34,4	34,6
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	173,1	55,8	126,4	69,8	76,8	33,9	44,2
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	276,3	18,6	22,9	80,8	7,8	6,4	81,4
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	240,2	42,9	75,2	70,4	34,4	19,6	57,1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	172,2	56,8	131,5	69,1	71,7	31,0	43,2
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	193,4	48,7	95,1	70,2	62,5	32,1	51,3
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	175,9	61,2	157,6	66,3	87,3	33,9	38,8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	123,8	60,5	153,4	63,6	83,1	32,8	39,5
24 Ana metal sanayii	141,6	66,3	197,0	68,3	110,0	37,0	33,7
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	171,0	63,0	170,5	60,8	105,3	38,9	37,0
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	254,8	28,5	39,9	100,0	21,1	15,1	71,5
27 Elektrikli teçhizat imalatı	153,4	65,3	188,1	67,7	114,1	39,6	34,7
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	180,9	51,2	105,1	79,1	41,9	20,4	48,8
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	148,3	64,8	184,1	65,2	101,4	35,7	35,2
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	211,2	98,9	8.730,7	39,6	2.566,1	29,1	1,1
31 Mobilya imalatı	249,7	47,1	89,2	58,4	54,5	28,8	52,9
32 Diğer imalatlar	175,4	50,2	100,8	92,8	53,2	26,5	49,8
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	62,6	69,6	228,9	34,1	154,9	47,1	30,4
Toplam	154,6	62,4	166,1	63,7	96,4	36,2	37,6

ATEŞLE OYNAMAK BİZİM İŞİMİZ

1500 °C'YE KADAR YANGIN VE ISI YALITIMI YAPIYOR, ATEŞLE OYNUYORUZ.

56.000 m²'si kapalı, toplam 80.000 m² alan üzerine ileri teknoloji ekipman yatırımları ile yıllık 120.000 ton üretim kapasitesi ile sadece ülkemizin değil, bulunduğu coğrafyanın en büyük taş yünü üreticisi olan Ravaber, 25 farklı çeşit mineral taş yünü ürününün yanında, seramik yünü, cam yünü ve topraksız tarım ürünü Agro ile tüm mineral yünleri tek bir çatı altında toplayarak 360 derece ürün sağlayıcı olmayı başarmıştır.

 ravaber

www.ravaber.com

KARLILIK GÖSTERGELERİ

Kuruluşların karlılık performansında, kendi başarılarının yanı sıra dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır.

Kar eden firma sayısı 2018 yılında önemli ölçüde azaldı.

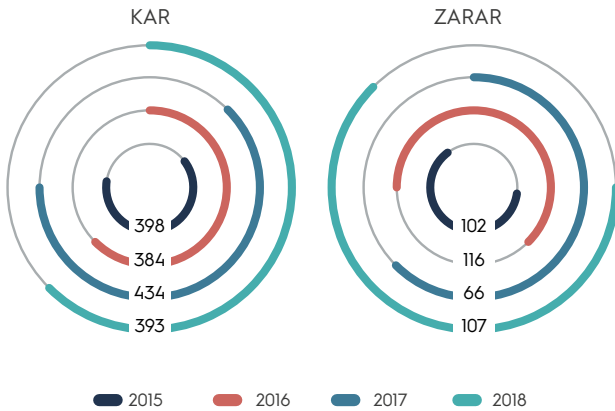
İSO İkinci 500 içerisinde kar ve zarar eden firma sayıları yıldan yıla önemli değişiklik göstermektedir. Firmaların kar ve zararlarını firma performansları kadar dışsal koşullar da belirlemektedir.

Çalışma kapsamında sanayi firmalarından faiz-amortisman-vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları da 2013 yılından itibaren değerlendirilmektedir. FAVÖK (EBITDA) olarak bilinen bu gösterge firmaların faaliyetlerinden elde ettikleri karlılık performansını daha iyi yansıtmaktadır.

2018 yılında İSO İkinci 500 içerisinde kar eden kuruluş sayısı önemli ölçüde düşmüş ve 393'e inmiştir. 2018 yılında zarar eden kuruluş sayısı ise 107 olmuştur. Böylece kar eden firma sayısı yeniden 400 sayısının altına inerken firmaların beşte birinden fazlası da zarar etmiştir. 2018 yılında firmalar özellikle yılın ikinci yarısında yaşanan iç talepteki sert daralma ve finansal şoklar nedeniyle zarar etmişlerdir.

KAR/ZARAR EDEN KURULUŞLAR (ADET)

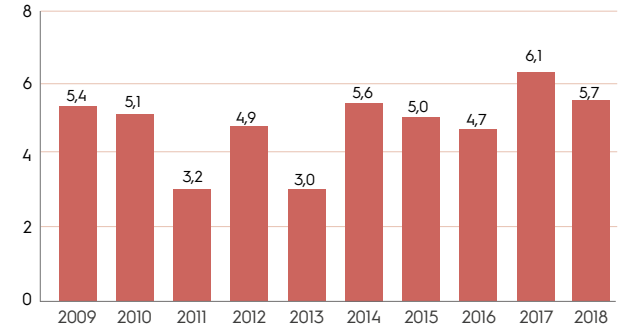
Vergi Öncesi Dönem Kar veya Zararı

Satış karlılığı yüzde 5,7'ye geriledi.

Satış karlılığı dönem kar ve zarar toplamının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. İSO İkinci 500'ün satış karlılığı 2018 yılında 0,4 puan düşerek yüzde 5,7 olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığı oranı gerilemiş olmakla birlikte son on bir yılın en yüksek ikinci seviyesinde gerçekleşmiştir. Başka bir deyişe İSO İkinci 500'ün karlılık performansı göreceli olarak yüksek kalmıştır.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

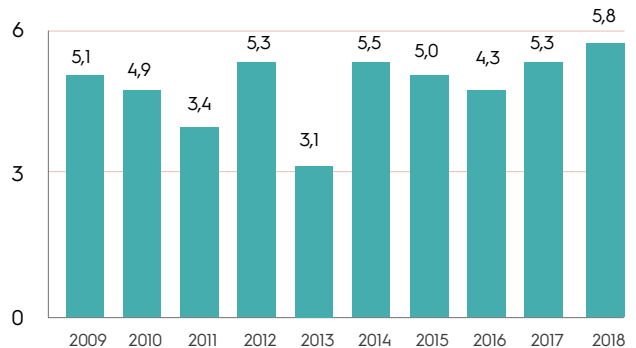
2018 yılında satış karlılığı en yüksek sektör yüzde 38,6 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması sektörü olmuştur. İkinci sırada yüzde 19,9 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sanayi yer almaktadır. 2018 yılında 25 alt sektörden sadece 5'inde satış karlılığı oranı çift haneli olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığının en düşük olduğu sanayi ise negatif karlılık veren 2 sektör dışında yüzde 1,8 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatıdır.

Aktif karlılığı yüzde 5,8'e yükseldi.

Dönem kar ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı 2018 yılında 0,5 puan artarak yüzde 5,8 olmuştur. Böylece aktif karlılığı 2017 yılının ardından 2018'de de artış göstermiştir. Firmalar 2018 yılında mevcut aktifleri ile daha yüksek satış kartı elde etmişlerdir.

2018 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 23,6 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı olmuştur. En düşük aktif karlılığı oranı ise negatif karlılık gösteren 2 sektör haricinde yüzde 1,1 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sektöründe gerçekleşmiştir.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

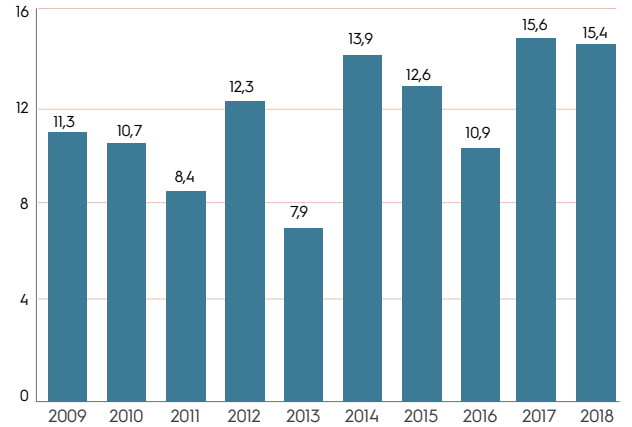
Özkaynak karlılığı yüksek gerçekleşti.

Özkaynak karlılığı dönem kar ve zarar toplamının toplam özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Özkaynak karlılığı kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için koydukları özkaynaklar ile ne oranda kar ettiklerini göstermektedir.

Özkaynak karlılığı 2015 ve 2016 yılında gerileme göstermiş, 2017 yılında ise önemli bir sıçrama gerçekleştirmiştir. Bu oran 2018 yılında 0,2 puan düşüşle yüzde 15,4 olmuş ve göreceli olarak yine yüksek gerçekleşmiştir. Bu gelişmede özkaynakların ve karların birlikte artışı etkili olmuştur.

2018 yılında en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 94 ile diğer ulaşım araçları imalatı olmuştur. Bu sektörü yüzde 45,7 ile kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı izlemektedir. Özkaynak karlılık oranı en

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

düşük sektör ise negatif karlılık oranına sahip 2 sektör dışarıda bırakıldığında yüzde 2,4 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı olmuştur.

Satış Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar) (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	5,1	3,2	4,9	3,0	5,6	5,0	4,7	6,1	5,7
Özel Kuruluşlar	5,1	3,2	4,9	3,0	5,6	5,0	4,7	6,1	5,7
Kamu Kuruluşları	1,9	3,6	-0,2	2,4	1,1	3,9	5,3	5,8	4,8

Aktif Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Aktif Toplamı) (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	4,9	3,4	5,3	3,1	5,5	5,0	4,3	5,3	5,8
Özel Kuruluşlar	5,0	3,5	5,3	3,1	5,6	5,0	4,3	5,3	5,8
Kamu Kuruluşları	0,8	2,7	-0,2	2,1	0,7	3,3	4,3	4,5	5,4

Özkaynak Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Özkaynak) (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	10,7	8,4	12,3	7,9	13,9	12,6	10,9	15,6	15,4
Özel Kuruluşlar	10,8	8,5	12,5	8,0	14,1	12,7	10,9	15,7	15,5
Kamu Kuruluşları	2,8	4,3	-0,3	2,8	1,8	8,5	10,7	9,6	10,7

“Hep daha ile **Ri** ...”

Yarım asırdır ulaştığımız
zirvelerin yüksekliği
bize yetmediğinden
“hep daha ileri”
diyerek, Türkiye
ekonomisine ve
insanına daha fazla
katkı sağlamak
için durmadan
çalışıyoruz...

RiTAS

www.ritas.com.tr

RiPET® RiTOR® RiBOND® RiTEKS® RiFAY® İzorit®

Sektörel Karlılık Oranları (%) - 2018

		Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	4,0	1,9	4,9
10	Gıda ürünlerinin imalatı	2,4	3,2	10,8
11	İçeceklerin imalatı	-2,8	-1,8	-4,4
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	7,1	6,6	16,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	4,6	5,2	13,1
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1,8	2,1	2,4
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	3,1	2,5	7,3
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	17,1	20,2	45,7
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	38,6	16,7	20,5
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	7,8	13,1	23,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	8,8	9,0	20,9
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	3,2	2,7	5,3
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	5,7	7,3	18,9
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2,2	1,6	4,1
24	Ana metal sanayii	2,6	3,3	9,8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	7,6	8,2	22,2
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	19,9	23,6	33,1
27	Elektrikli teçhizat imalatı	6,5	9,3	26,8
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	6,5	5,9	12,0
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	10,1	11,6	32,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2,7	1,1	94,0
31	Mobilya imalatı	12,0	11,9	22,5
32	Diğer imalatlar	-1,0	-1,2	-2,3
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	7,6	2,7	9,0
	Toplam	5,7	5,8	15,4

Faiz amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı arttı.

FAVÖK veya uluslararası kısaltması olan EBITDA oranı, kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

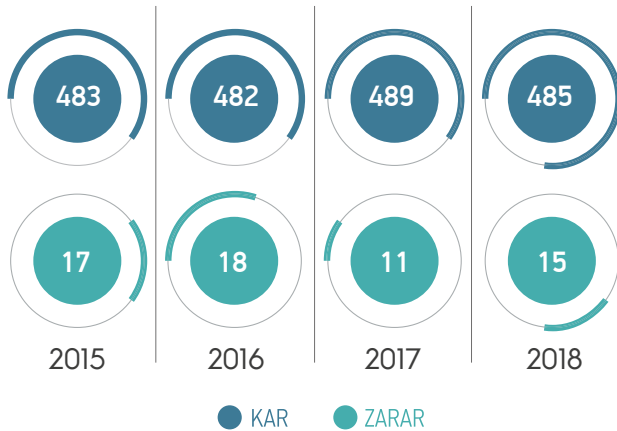
Kuruluşların mutlak FAVÖK büyüklükleri ile FAVÖK büyüklüğünün net satışlara oranları (öz kaynak ve toplam aktiflere oranları ile birlikte) giderek daha sıklıkla kullanılmaktadır.

Bu bağlamda İSO İkinci 500 çalışması kapsamında 2013 yılında ilk kez başlanan FAVÖK hesaplaması ve değerlendirmelerine izleyen yıllarda da yer verilmiştir.

2018 yılında faiz-amortisman-vergi öncesi kar eden firma sayıları 485 olarak gerçekleşirken zarar eden firma sayısı ise 15 olmuştur. 2014-2016 döneminde FAVÖK karı elde eden firma sayısı çok değişmezken 2017 yılında bu sayıda belirgin bir artış yaşanmıştır. 2018 yılında yaşanan ekonomik dalgalanmaya ve finansal şoklara rağmen yine yüksek sayıda firma pozitif FAVÖK elde etmiştir. Firmalar 2018 yılında da çekirdek işlerine ve faaliyetlerine ağırlık vererek faiz amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yüksek tutmuşlardır.

KAR VE ZARAR EDEN KURULUŞLAR (ADET)

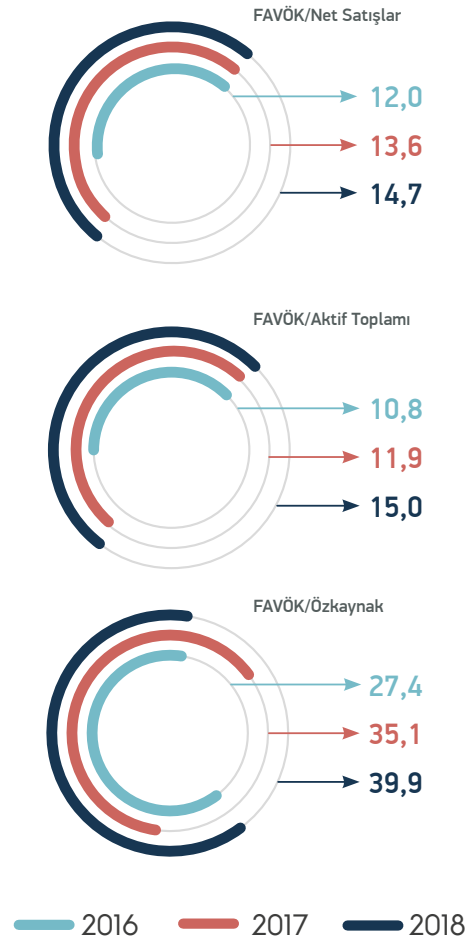
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar veya Zarar

2018 yılında İSO İkinci 500'ün FAVÖK mutlak büyüklüğü 23,2 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2017 yılında bu büyüklük 16,6 milyar TL olmuştur. 2018'de FAVÖK büyüklüğü yüzde 39,8 gibi yüksek bir orana artmıştır.

2018 yılında İkinci 500'ün FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 14,7'ye, FAVÖK/aktifler oranı ise yüzde 15'e yükselmiştir. Bir diğer önemli artış ise FAVÖK/öz kaynaklar oranında yaşanmıştır. Bu oran yüzde 35,1'den yüzde 39,9'a yükselmiştir. Firmalar öz kaynakları ile çekirdek işlerinden daha yüksek FAVÖK elde etmişlerdir.

FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%)

İSO İkinci 500 içerisinde en yüksek mutlak FAVÖK büyüklüğüne ulaşan sektör 4,5 milyar TL ile tekstil ürünlerinin imalatı olmuştur. En yüksek FAVÖK/Net Satışlar oranına ise yüzde 48,8 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretimi ve dağıtım sektörü sahip olmuştur. İmalat sanayi sektörleri içinde ise en yüksek oran yüzde 23,5 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sektöründe gerçekleşmiştir.

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA)

Sektörler		2017		2018	
		FAVÖK (TL)	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK (TL)	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taşocakçılığı	407.915.272	32,5	412.046.052	29,3
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1.986.569.761	7,7	2.877.139.793	8,7
11	İçeceklerin imalatı	152.709.406	11,4	144.521.019	9,3
12	Tütün ürünleri imalatı	83.476.917	27,8	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	3.009.487.080	15,9	4.470.449.170	18,0
14	Giyim eşyalarının imalatı	813.051.071	11,2	1.064.877.588	13,4
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	33.947.220	5,3
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	341.418.878	13,4	331.405.201	16,0
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	586.832.707	15,9	1.353.030.694	23,4
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	130.210.184	13,9	104.336.714	9,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	89.082.304	9,8	117.933.628	10,4
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.093.949.299	15,0	1.510.302.056	18,3
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	230.545.626	16,3	215.587.233	14,6
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	842.665.441	12,5	1.194.106.851	14,4
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.795.327.655	18,4	2.020.166.442	15,9
24	Ana metal sanayii	971.356.721	9,9	1.762.065.099	11,5
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	539.900.689	15,0	1.119.816.520	17,1
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	231.271.308	22,8	194.294.766	23,5
27	Elektrikli teçhizat imalatı	446.196.810	10,2	742.393.895	13,7
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	585.943.800	15,8	637.048.262	13,6
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.237.659.804	18,6	1.584.409.657	17,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-73.518.484	-7,6	297.563.216	16,9
31	Mobilya imalatı	161.764.368	14,2	239.865.557	19,3
32	Diğer imalatlar	75.335.434	9,4	64.731.907	6,8
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	866.313.234	56,8	728.239.294	48,8
	Toplam	16.605.465.285	13,6	23.220.277.834	14,7

İSO İkinci 500 şirketi arasında bulunmaktan gururluyuz.
ROTAMIZ DAHA DA ÖTESİ...

asdlaminat.com

Faaliyet karı güçlü artış gösterirken faaliyet karlılığında da iyileşme kaydedildi.

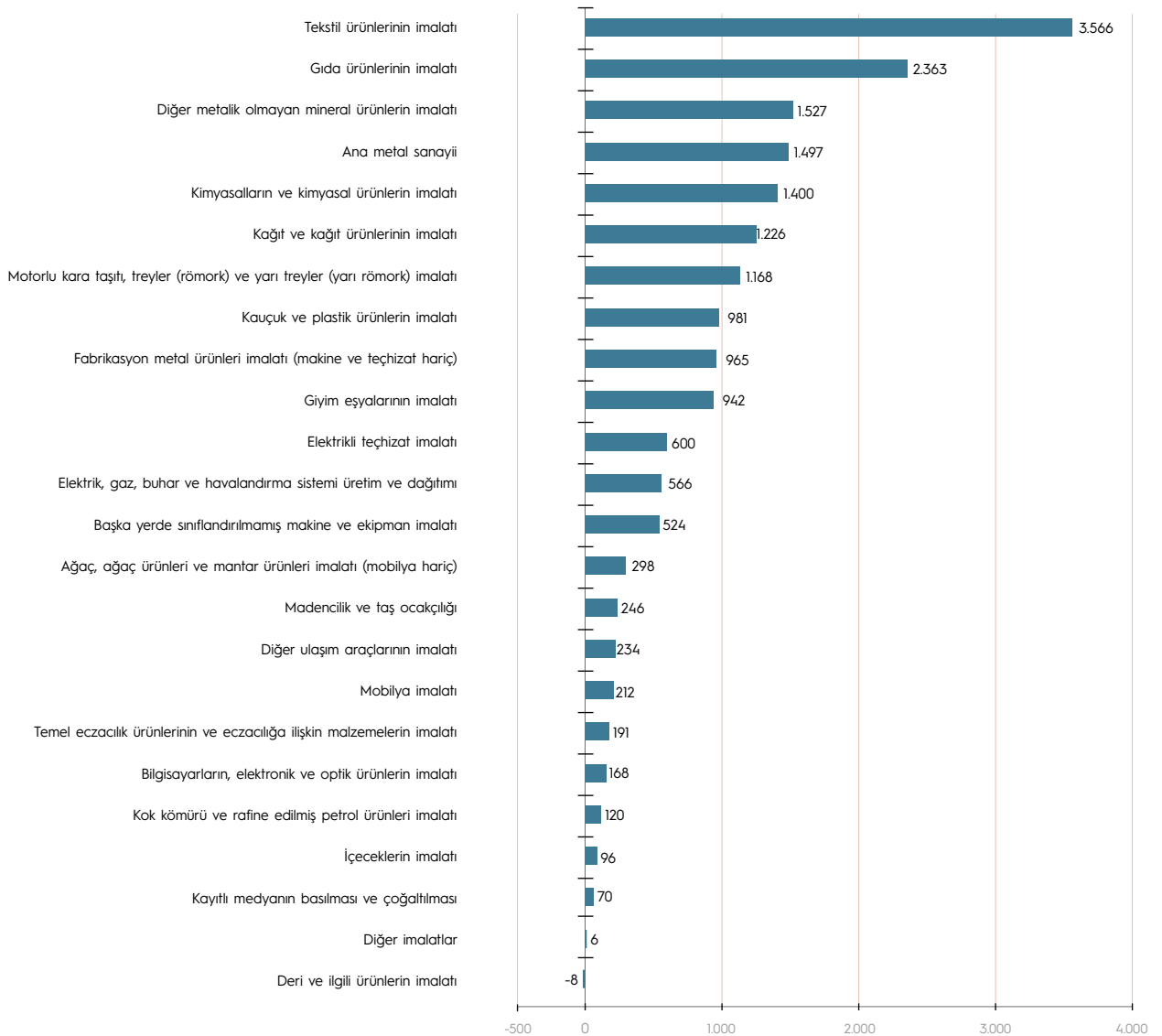
Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi de faaliyet karıdır. Faaliyet karı, kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün faaliyet karı oranı yüzde 12,1 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında yüzde 10,3 olan orana göre faaliyet karlılığında 1,8 puan iyileşme yaşanmıştır.

Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise yüzde 51,7 gibi yüksek bir oranda artarak 2017 yılında 12,5 milyar TL iken 2018 yılında 19 milyar TL'ye yükselmiştir. Faaliyet karlarındaki artışın iki ana nedeni satışların maliyetinin daha düşük gerçekleşmesi ile faaliyet giderlerinde yaşanan göreceli daha yavaş artıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde mutlak olarak faaliyet karlarının önemli ölçüde arttığı görülmektedir. En yüksek faaliyet karını 3,6 milyar TL ile tekstil ürünlerinin imalatı yaratmıştır. Onu 2,4 milyar TL ile gıda ürünlerinin imalatı izlemiştir.

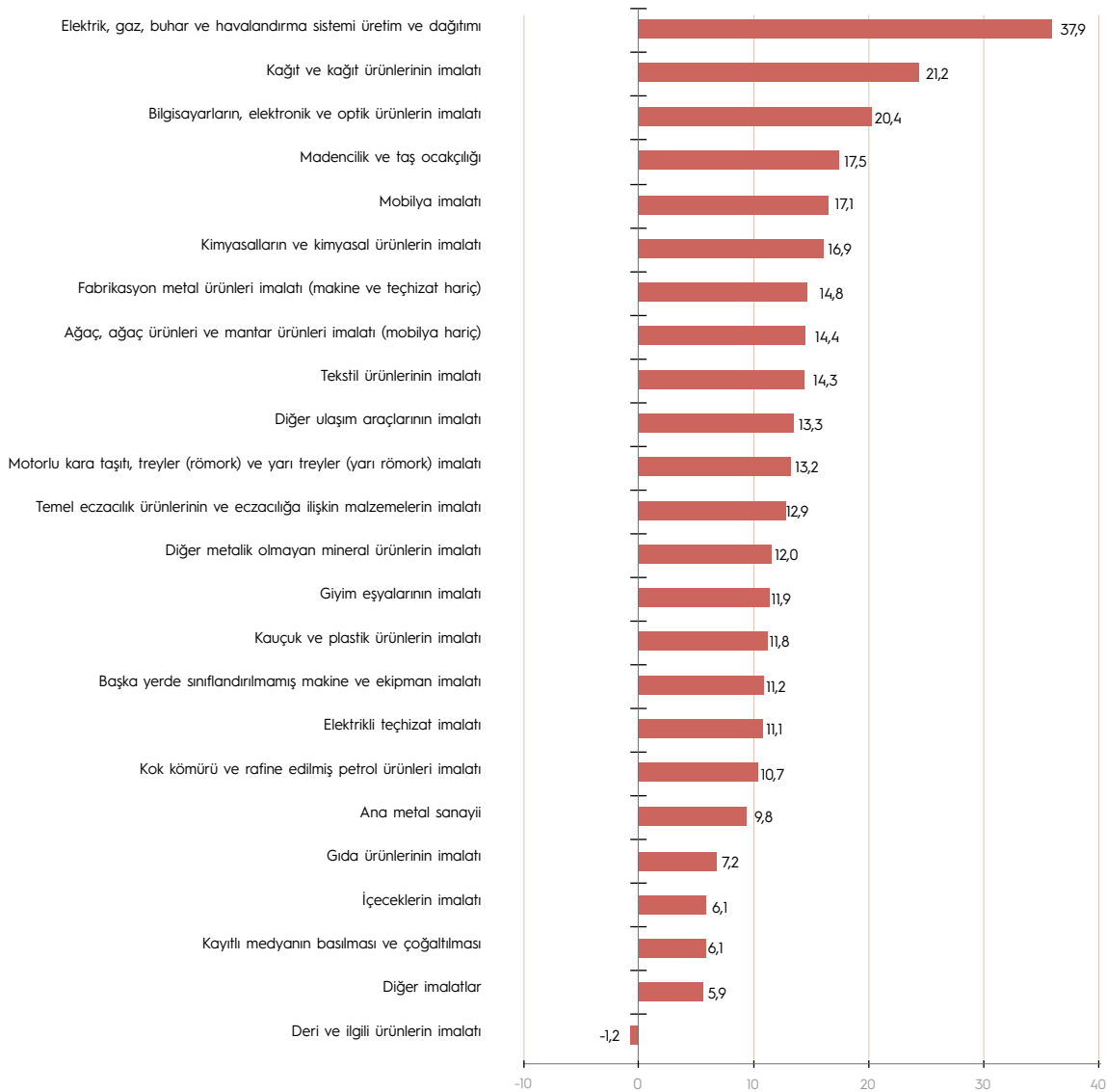
SEKTÖRLER FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

Faaliyet karı oranı en yüksek sektör ise yüzde 37,9 ile yine elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtımı olmuştur. İzleyen iki sanayi sektörü ise yüzde 21,2 ile kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı ve 20,4 ile bilgisayar, elektronik ve optik aletlerin imalatıdır.

“Deri ve ilgili ürünler sektöründe karlılık negatif gerçekleşirken en düşük pozitif faaliyet karlılığı oranı da yüzde 5,9 ile diğer imalatlar sektöründedir.”

SEKTÖRLER FAALİYET KARI ORANLARI (%)

KÜMÜLATİF GELİR TABLOSU VE ANALİZİ

Faaliyet karlılığının arttığı 2018 yılında faaliyet giderlerindeki gerileme karlılığı olumlu, finansman giderlerindeki artış olumsuz etkiledi.

İSO İkinci 500'ün 2018 yılı kümülatif gelir tablosu büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler içermektedir.

2018 yılında İSO İkinci 500'de satışların maliyeti net satışlara oranla yüzde 79,6'ya inmiş ve bir önceki yıla göre 1,3 puan azalmıştır. Buna bağlı olarak yüzde 20,4 oranında bir brüt satış karı elde edilmiştir. Satışların maliyetinde yaşanan gerileme ile brüt satış karlılığı da yükselmiştir.

Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı ise 0,5 puan düşmüş ve yüzde 8,3 olmuştur. Böylece faaliyet giderlerinin etkinliğinde önemli bir iyileşme sağlanmıştır.

2018 yılına göre satışların maliyeti ve faaliyet giderlerindeki düşüşle birlikte maliyetlerde 1,8 puanlık azalış başarısı elde edilmiştir. Bunun sonucu olarak da 2017 yılında yüzde 10,3 olan faaliyet karı oranı 2018 yılında yüzde 12,1'e yükselmiştir.

İSO İkinci 500, 2018 yılında hem satışların maliyeti yönetiminde hem de faaliyet giderlerinin yönetiminde daha güçlü bir performans sergilemiştir.

2018 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı yüzde 15,8'e sıçramış olup, bunun 13,6 puanı kambiyo karlarından gelmektedir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 16'ya çıkmış olup bunun da 14,8 puanı kambiyo zararlarından kaynaklanmıştır.

İSO İkinci 500 2018 yılında diğer faaliyetlerden net 0,2 puan zarar elde etmiştir. Bunun önemli kaynağı kambiyo zararlarıdır.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutarlar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Paylar (%)	
	2017	2018		2017	2018
Net Satışlar	121.936	157.435	29,1	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	98.631	125.365	27,1	80,9	79,6
Brüt Satış Karı (Zararı)	23.305	32.071	37,6	19,1	20,4
- Faaliyet Giderleri	10.778	13.062	21,2	8,8	8,3
Faaliyet Karı (Zararı)	12.527	19.009	51,7	10,3	12,1
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	9.248	24.894	169,2	7,6	15,8
Kambiyo Karları	7.242	21.341	194,7	5,9	13,6
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	9.408	25.149	167,3	7,7	16,0
Kambiyo Zararları	8.440	23.276	175,8	6,9	14,8
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	12.366	18.753	51,6	10,1	11,9
- Finansman Giderleri	5.361	9.999	86,5	4,4	6,4
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	7.005	8.755	25,0	5,7	5,6
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	1.187	1.630	37,3	1,0	1,0
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	808	1.413	74,9	0,7	0,9
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	7.385	8.972	21,5	6,1	5,7

2017 yılında net 1 puan olan kambiyo zararı 2018 yılında 1,2 puana yükselmiştir. Bir başka deyişle döviz kurlarındaki artışlar karlılığı olumsuz etkilemiştir. İkinci 500 firmaları ilk 500 firmalarından farklı olarak döviz kuru artışlarından karlılık anlamında olumsuz etkilenmişlerdir.

İSO İkinci 500, 2018 yılında diğer faaliyetlerden elde ettiği 0,2 puan zarar ile finansman giderleri öncesi yüzde 11,9 karlılığa ulaşmıştır. Geçen yıla göre finansman giderleri öncesi kar oranı 1,8 puan yükselmiştir.

Finansman giderlerinin net satışlara oranı ise 2018 yılında 2 puan artmış ve yüzde 6,4 olmuştur. 2018 yılının özellikle son üç çeyreğinde önemli ölçüde yükselen faizler nedeniyle firmaların finansman maliyetleri de hızla artmıştır.

Böylece İSO İkinci 500, 2018 yılında finansman giderleri sonrası yüzde 5,6 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Geçen yıla göre olağan karlılık oranı 0,1 puan azalmıştır.

Olağandışı gelir ve karlar (1 puan) ile gider ve zararların (0,9 puan) ardından İSO İkinci 500, 2018 yılında vergi öncesi yüzde 5,7 oranında bir karlılığa ulaşmıştır. Olağan dışı kar/zarar dengesi 2017 yılında 0,3 puan kar verirken, 2018 yılında 0,1 kar vermiştir. Bu gelişmede olağan dışı gider ve zararlardaki artış etkili olmuştur.

2017 yılında yüzde 6,1 olan vergi öncesi karlılık 2018 yılında 0,4 puan azalış kaydetmiştir. İSO İkinci 500, 2018 yılında satışların maliyeti, faaliyet giderleri ve kambiyo karlarını iyi yönetmiş, ancak finansman giderlerindeki artış karlılığı olumsuz etkilemiştir.

Finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı önemli ölçüde arttı.

Finansman giderleri sanayi firmalarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2018 yılında da sürdürmüştür. 2018 yılında yaşanan finansal şoklar ile enflasyon ve faiz oranlarında yaşanan sıçramalar sonucu İSO İkinci 500'ün finansman maliyetleri önemli ölçüde artmıştır. Burada özellikle faiz oranlarındaki artışlar etkili olmuştur. Türk lirasının değer kaybının finansman giderlerindeki olumsuz etkisi ise beklentilerin altında gerçekleşmiştir.

Buna göre finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 2018 yılında yüzde 42,8'den yüzde 52,6'ya çıkmıştır. Mali borçların oranındaki yavaşlamaya rağmen 2018 yılında faiz oranlarının özellikle yılın son üç çeyrek dönemindeki artışı finansman giderlerini olumsuz etkilemiştir.

Sanayi firmaları 2018 yılında elde ettikleri karın daha yüksek bir payını finansman giderlerine ayırmıştır. Sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmaları sanayi sektöründe karlılığı etkilemeye 2018 yılında da devam etmiştir.

FINANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI

	2015	2016	2017	2018
Finansman Giderleri (Milyon TL)	3.785	4.403	5.361	9.999
Faaliyet Karı (Milyon TL)	7.409	8.707	12.527	19.009
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	51,1	50,6	42,8	52,6

Üretim faaliyeti dışı gelirler negatif gerçekleşti, dönem karını olumsuz etkiledi.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler de hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir.

Bu değerlendirme iki nedenden dolayı yapılmaktadır. İlk neden, kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerinin görülmesidir. İkincisi ise İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kullanılan milli gelir anlamında kar ve yaratılan katma değer hesaplanması için üretim faaliyeti dışı gelirler büyüklüğünün ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır. Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır.

Bunun için bir faktör geliri olarak üreticinin payı olan "milli gelir anlamında kar" büyüklüğü de hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar faktör gelirine ulaşmak için vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirleri ise temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlar oluşturmaktadır.

Üretim faaliyeti dışı gelirler ve dönem kar ve zarar toplamı içindeki payları yıllar itibarıyla önemli dalgalanma göstermektedir. İSO İkinci 500'ün üretim faaliyeti dışı gelirleri 2013 yılında negatif gerçekleşmiş, 2014 yılında yeniden

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	1/2 (%)
2013	-617.394.260	2.205.786.931	-28,0
2014	736.525.780	4.547.302.406	16,2
2015	104.975.918	4.393.533.748	2,4
2016	264.684.982	4.417.889.511	6,0
2017	-160.834.994	7.384.570.769	-2,2
2018	-255.349.746	8.971.623.983	-2,8

Özel Kuruluşlar

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	1/2 (%)
2013	-617.785.235	2.190.818.677	-28,2
2014	724.725.524	4.536.099.851	16,0
2015	93.829.924	4.336.039.599	2,2
2016	244.985.302	4.352.590.312	5,6
2017	-170.231.214	7.300.619.366	-2,3
2018	-267.928.763	8.891.070.219	-3,0

Kamu Kuruluşları

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	1/2 (%)
2013	390.975	14.968.254	2,6
2014	11.800.256	11.202.555	105,3
2015	11.145.994	57.494.149	19,4
2016	19.699.680	65.299.199	30,2
2017	9.396.220	83.951.403	11,2
2018	12.579.017	80.553.764	15,6

yükselerek 737 milyon TL'ye ulaşmış, 2015 yılında ise 105 milyon TL ile düşük bir rakama gerilemişti. Üretim dışı faaliyet gelirleri 2016 yılında ise yüzde 152,1 oranında artmasına rağmen 264,7 milyon TL gibi yine düşük bir rakam olarak kaydedilmişti. Dalgalanma 2017 yılında da devam ederken bu kez 160,8 milyon TL net üretim faaliyeti dışı zarar gerçekleşmişti.

2018 yılında ise üretim faaliyeti dışı zarar yüzde 56 artarak 255,4 milyon TL'ye çıkmıştır. Üretim faaliyeti dışı zararın toplam dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2017 yılında yüzde -2,2 iken 2018 yılında yüzde -2,8 olmuştur. Böylece toplam dönem karı tamamen faaliyet konusu

alanlardan elde edilen gelirlerden beslenmiştir. Üretim faaliyeti dışı gelirlerde yaşanan zarar, mutlak kar rakamını 2018 yılında da aşağı çekmiştir. Bir başka deyişle İSO İkinci 500, 2018 yılında esas faaliyetlerinden olan gelirlere ve karlara ağırlık vermeye devam etmiştir.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise 2018 yılında en yüksek üretim dışı faaliyet gelirleri/toplam net satışlar oranına sahip sektörlerin başında yüzde 18,4 oranı ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistem üretimi ve dağıtım sektörü gelmektedir. İkinci sırada yüzde 11 oranı ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması sanayi yer almaktadır. 14 sektörde ise üretim dışı gelirler net olarak zarar göstermiştir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)

Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	-15.200.150	-1,1
10 Gıda ürünlerinin imalatı	-231.676.952	-0,7
11 İçeceklerin imalatı	-20.130.537	-1,3
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	340.134.528	1,4
14 Giyim eşyalarının imalatı	-177.467.588	-2,2
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	49.317.874	7,7
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	-72.952.071	-3,5
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	62.714.122	1,1
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	127.567.112	11,0
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	-22.700.175	-2,0
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	216.982.876	2,6
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	-57.851.828	-3,9
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	-172.806.874	-2,1
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	-270.761.905	-2,1
24 Ana metal sanayii	-118.621.943	-0,8
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	-283.064.899	-4,3
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	23.540.865	2,9
27 Elektrikli teçhizat imalatı	-35.307.579	-0,7
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	55.267.322	1,2
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	140.072.201	1,6
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-82.475.991	-4,7
31 Mobilya imalatı	26.607.900	2,1
32 Diğer imalatlar	-10.952.045	-1,2
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	274.415.991	18,4
Toplam	-255.349.746	-0,2

KATMA DEĞER ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

Kuruluşların etkinlik ve verimliliği, yaratılan katma değer, nispi hasıla oranları, devir hızları ve işgücü verimliliği ile ölçülmektedir.

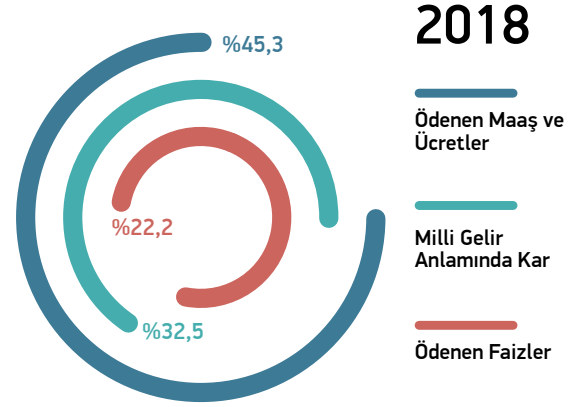

Net katma değer faktör gelirleri dağılımında, milli gelir anlamında karın payı yükseldi.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değerler, kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

İSO İkinci 500 kapsamındaki kuruluşların üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi-süb-vansiyon) ilave edilip kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri de hesaplanmaktadır.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ödenen Maaş ve Ücretler	62,2	61,1	63,8	60,1	57,1	56,5	59,5	50,8	45,3
Ödenen Faizler	11,0	14,2	12,4	12,7	12,4	13,3	14,2	15,2	22,2
Milli Gelir Anlamında Kar	26,9	24,7	23,8	27,3	30,4	30,2	26,3	34,0	32,5
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Özel Kuruluşlar

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ödenen Maaş ve Ücretler	61,6	60,5	63,2	59,4	56,2	55,7	59,0	50,1	44,6
Ödenen Faizler	11,1	14,4	12,5	12,9	12,7	13,6	14,5	15,6	22,6
Milli Gelir Anlamında Kar	27,3	25,1	24,3	27,7	31,1	30,7	26,5	34,4	32,8
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kamu Kuruluşları

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ödenen Maaş ve Ücretler	88,3	87,1	98,5	90,9	97,2	84,4	86,0	84,0	85,8
Ödenen Faizler	5,2	4,9	4,7	1,2	1,4	0,7	0,1	-	-
Milli Gelir Anlamında Kar	6,6	7,9	-3,2	8,0	1,4	14,9	14,0	16,0	14,2
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları incelenmekte ve değerlendirilmektedir. İSO İkinci 500'ün yarattığı net katma değer faktör gelirlerine dağılımında ödenen faizlerin payı yüzde 15,2'den yüzde 22,2'ye yükselmiştir. Milli gelir anlamında karın payı ise 1,5 puan azalarak yüzde 32,5'e inmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı ise 2018 yılında yüzde 50,8'den yüzde 45,3'e gerilemiştir. Bu gerçekleştirmelerde 2018 yılında mutlak karlarda ve karlılık oranlarında yaşanan yavaşlamaların yanı sıra faiz artışları etkili olmuştur. 2018 yılında ortaya çıkan işletme ve rekabet koşulları nedeniyle ödenen ücretler ile maaşların payı da gerilemiştir.

Nispi hasıla oranı en yüksek imalat sanayi sektörü kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı oldu.

Nispi hasıla oranı, İSO İkinci 500'de faaliyet gösteren kuruluşlarda alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değer, İSO İkinci 500 genelinde kişi başına

yaratılan katma değere oranlanması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

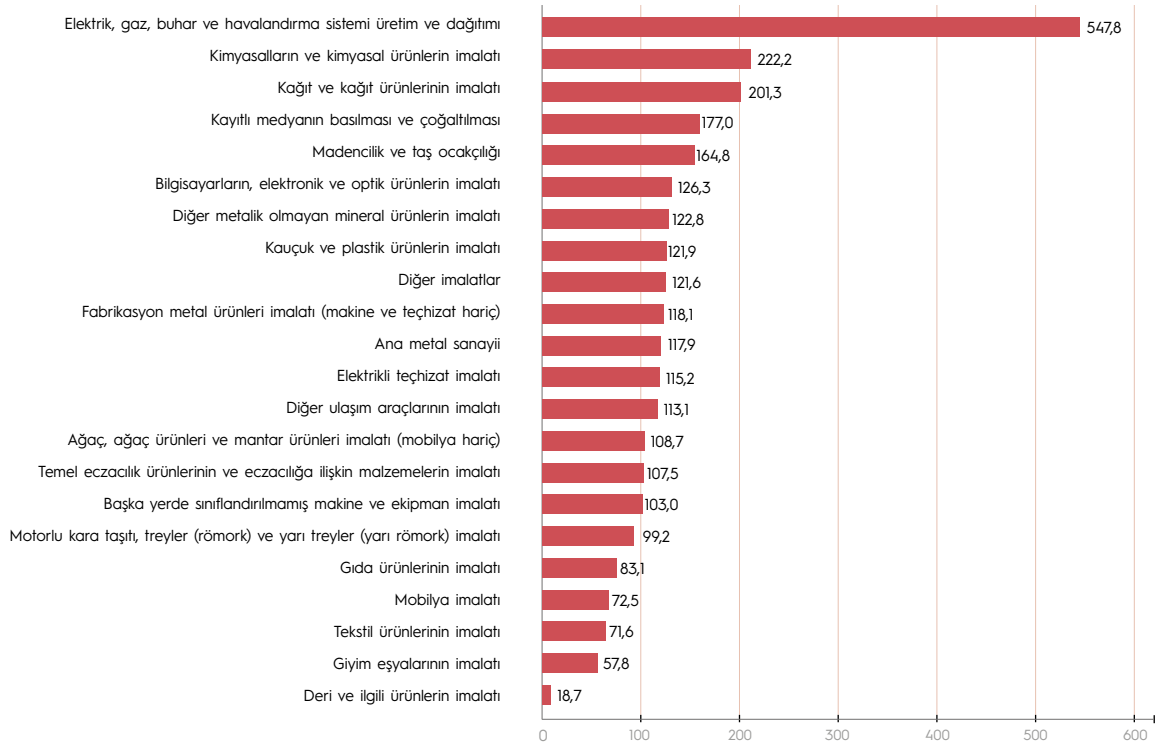
Yaratılan brüt katma değeri yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilenen "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

2018 yılı itibarıyla en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör 2016 ve 2017 yıllarında olduğu gibi yine elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörü olmuştur.

İmalat sanayinde ise en yüksek nispi hasıla oranına sahip sanayi kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayi ile başka yerde sınıflandırılmayan ürünlerin imalatı sanayidir.

İmalat sanayinde sektörlerin çok farklı nispi hasıla oranlarına sahip oldukları da görülmektedir. En düşük nispi hasıla oranı ise deri ve ilgili ürünlerin imalatı sektöründedir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

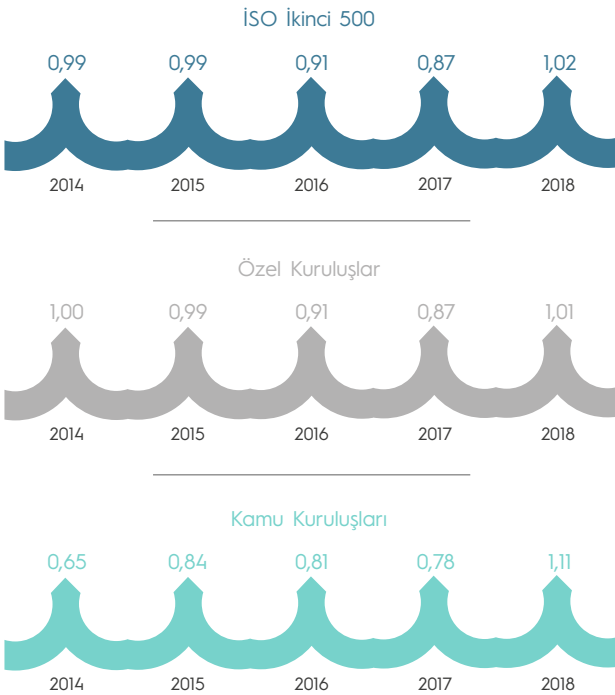
İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı

Sektörler		2017			2018		
		İstihdam Dağılımı (%)	Brüt Katma Değer Dağılımı (%)	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı (%)	Brüt Katma Değer Dağılımı (%)	Nispi Hasıla Oranı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1,1	2,0	183,5	1,0	1,6	164,8
10	Gıda ürünlerinin imalatı	16,4	12,1	73,7	15,6	13,0	83,1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	23,1	17,8	77,0	24,4	17,4	71,6
14	Giyim eşyalarının imalatı	11,2	6,2	55,1	9,0	5,2	57,8
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-	0,5	0,1	18,7
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,7	2,1	120,9	1,3	1,4	108,7
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	2,1	3,6	169,8	2,8	5,6	201,3
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,6	0,7	108,5	0,9	1,7	177,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	3,0	6,2	204,5	2,6	5,8	222,2
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1,2	1,7	142,4	1,2	1,3	107,5
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	4,2	4,8	112,8	4,0	4,9	121,9
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	7,8	10,7	137,1	8,0	9,9	122,8
24	Ana metal sanayii	5,1	6,5	127,2	5,9	6,9	117,9
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3,5	3,6	103,2	4,4	5,2	118,1
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1,3	1,4	106,8	0,6	0,8	126,3
27	Elektrikli teçhizat imalatı	3,3	3,8	116,2	3,4	3,9	115,2
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3,2	3,7	116,2	3,2	3,3	103,0
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	7,2	7,9	110,7	7,3	7,3	99,2
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1,7	1,3	77,7	1,7	1,9	113,1
31	Mobilya imalatı	1,6	1,2	77,8	1,5	1,1	72,5
32	Diğer imalatlar	0,4	0,6	157,1	0,4	0,5	122,4
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,3	2,1	795,2	0,2	1,3	547,8
Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.							

Varlık devir hızında önemli artış gerçekleşti.

Varlık devir hızı finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. ISO İkinci 500'ün varlık devir hızı 2012-2017 yılları arasında 1,08'den 0,81'e kadar sürekli olarak gerilemiştir. 2018 yılında ise varlık devir hızı 1,02'ye yükselmiştir. 2018 yılında yaşanan ekonomik ve finansal sıkılaşma firmaları varlıklarını daha hızlı çevirmek zorunda bırakmış, güven kaybı nedeniyle vadeler en aza inmiş ve neredeyse sadece nakit işlemler yapılmıştır. Bu nedenle firmalar varlık devir hızlarını arttırmıştır.

VARLIK DEVİR HIZI

Özkaynak devir hızında artış gerçekleşti.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup satışların özkaynaklara oranlanması ile hesap edilmektedir.

ISO İkinci 500'ün özkaynak devir hızı 2017 yılında 2,58 iken 2018 yılında artmış ve 2,70 olmuştur. 2018 yılında özkaynaklar da reel olarak artmıştır. Ancak firmalar faaliyet koşullarında oluşan sıkılaşma nedeniyle daha yüksek faaliyetleri mevcut varlıklar ile yapmak zorunda kalmış ve böylece özkaynak devir hızı da artmıştır.

2018 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 34,4 ile diğer ulaşım araçlarının imalatıdır. En düşük oran ise 0,53 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması sektöründedir.

İşletme sermayesi (dönen sermaye) devir hızı yükseldi.

İşletme sermayesi devir hızı, net satışların işletme sermayesi büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır.

ISO İkinci 500 için 2017 yılında 1,49 olan işletme sermayesi devir hızı, 2018 yılında 1,65 olarak gerçekleşmiştir. 2014-2016 arasında hemen aynı kalan işletme sermayesi devir hızı 2018 yılında yükselmiştir.

2018 yılında en yüksek işletme sermayesi devir hızına sahip sektör 2,44 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörü ve 2,31 ile rafine edilmiş petrol ürünleri imalatıdır. En düşük orana ise 0,47 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayi sahiptir.

“2018 yılında yaşanan ekonomik ve finansal sıkılaşma firmaları varlıklarını daha hızlı çevirmek zorunda bırakmıştır.”

Sektörel Devir Hızları - 2018

Sektörler	Varlık Devir Hızı	Özkaynak Devir Hızı	İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	0,49	1,24	1,16
10 Gıda ürünlerinin imalatı	1,33	4,52	2,07
11 İçeceklerin imalatı	0,64	1,59	1,70
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	0,93	2,36	1,45
14 Giyim eşyalarının imalatı	1,12	2,83	1,65
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1,13	1,31	1,93
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,81	2,35	1,43
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,18	2,67	1,75
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,43	0,53	1,04
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1,68	2,94	2,31
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1,02	2,36	1,51
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,86	1,69	1,31
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,29	3,32	1,81
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,74	1,89	1,56
24 Ana metal sanayii	1,27	3,78	1,98
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1,08	2,91	1,64
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1,19	1,66	1,63
27 Elektrikli teçhizat imalatı	1,43	4,13	2,11
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	0,90	1,85	1,23
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1,15	3,26	1,83
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,39	34,39	0,47
31 Mobilya imalatı	0,99	1,87	1,44
32 Diğer imalatlar	1,17	2,34	1,43
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,36	1,19	2,44
Toplam	1,02	2,70	1,65

Çalışan başına üretimden net satışlar yüzde 25,4 arttı.

İşgücü verimliliği, sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir verimlilik göstergesidir. Çalışma kapsamında işgücü verimliliği üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmaktadır. İşgücü verimliliği çalışan başına net üretimden satışlar olarak cari fiyatlarla belirlenmektedir.

İSO İkinci 500'ün net üretimden satışları 2017 yılında yüzde 25,4 yükselmiş ve işgücü verimliliğinde reel bir artış gerçekleşmiştir.

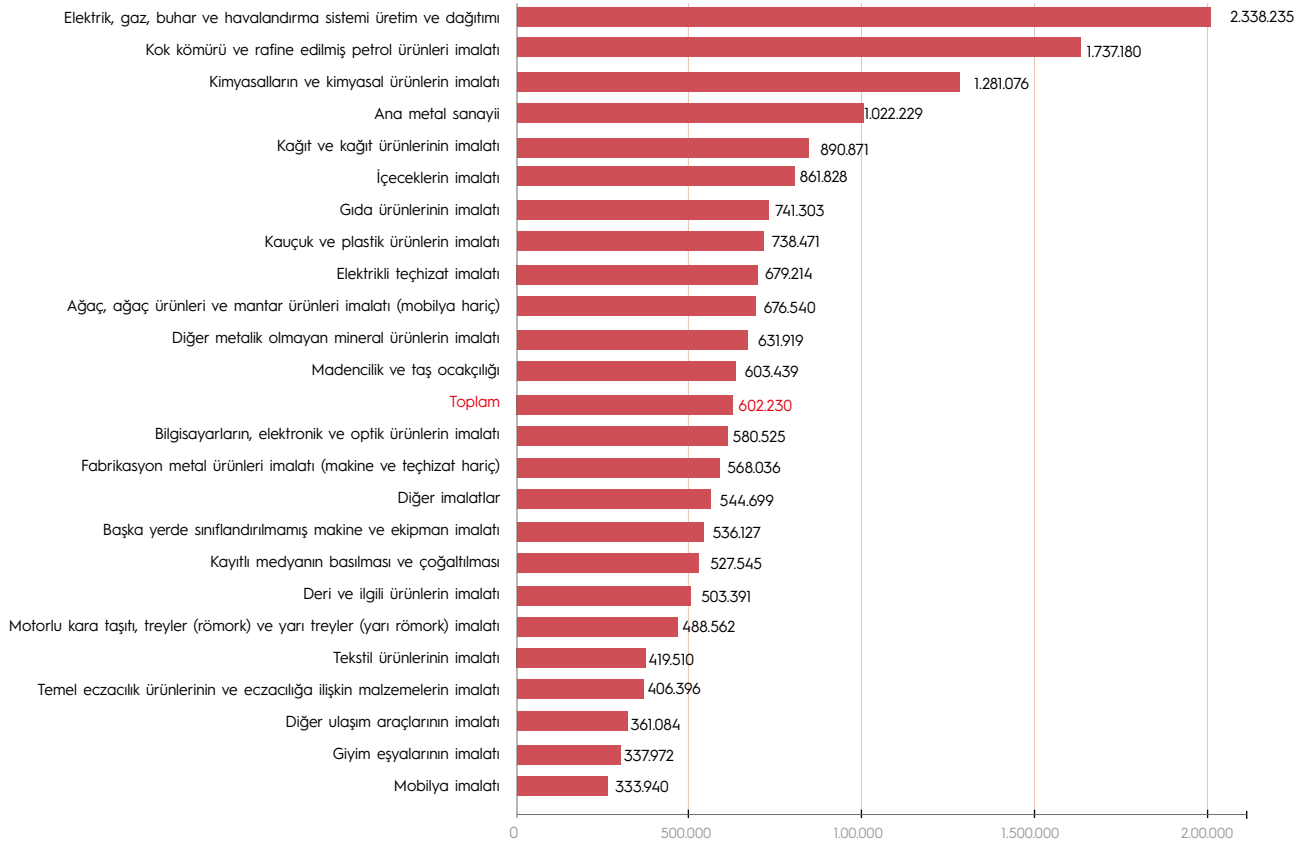
2018 yılında ise çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 29,6 artmış ve 602.230 TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2018 yılında firmaların işgücü verimliliğinde yine önemli bir artış yaşanmıştır. Firmaların net satışları güçlü şekilde artarken, firmalar üretim artışlarını daha çok mevcut kapasitelelerini ve mevcut istihdamlarını kullanarak gerçekleştirmiştir.

İSO İkinci 500'de çalışan başına net üretimden satışlar İSO 500'ün 1.271.218 TL olan çalışan başına net üretimden satışlarının yüzde 47,4'ü olmuştur. Bu oran 2017 yılında 48 olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında İSO İkinci 500'de çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak da artış göstermiştir. İSO 500'de de reel olarak artış yaşanmış olup, sanayide işgücü verimliliğinin 2018 yılında arttığı görülmektedir.

Alt sektörler itibarıyla çalışan başına net üretimden satışlar büyüklükleri önemli farklılıklar göstermektedir. 2018 yılında 24 alt sektörün tamamında çalışan başına net üretimden satışlar 2017 yılına göre mutlak değer olarak artış göstermiştir. 2018'de çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliği en yüksek sektörler elektrik gaz buhar ve havalandırma sistemleri, rafine petrol ürünleri, kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı ile ana metal sanayidir.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (TL)

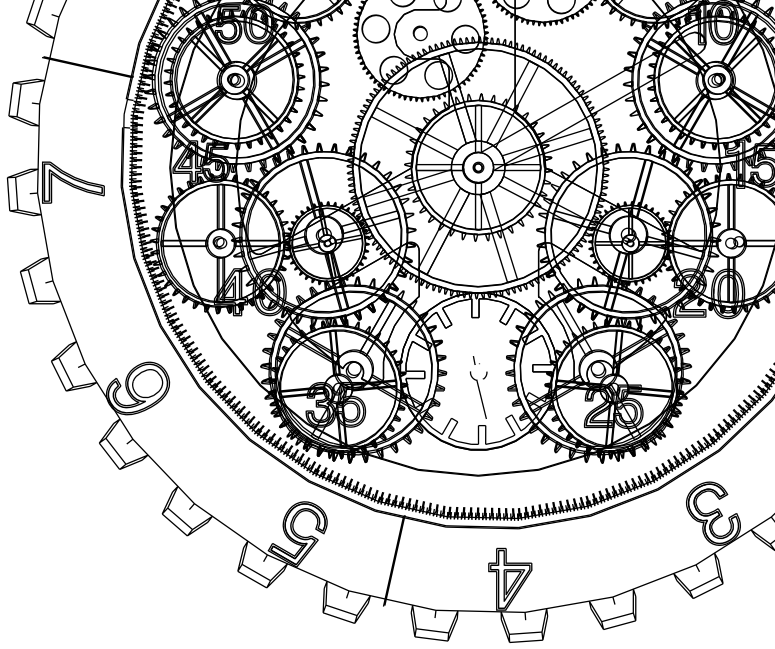
İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] (Cari Fiyatlarla, TL)

Sektörler	2017	2018
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	483.800	603.439
10 Gıda ürünlerinin imalatı	585.377	741.303
11 İçeceklerin imalatı	768.686	861.828
12 Tütün ürünleri imalatı	1.020.735	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	324.582	419.510
14 Giyim eşyalarının imalatı	262.186	337.972
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	503.391
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	632.443	676.540
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	726.943	890.871
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	617.841	527.545
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1.536.621	1.737.180
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	925.348	1.281.076
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	372.694	406.396
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	552.442	738.471
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	476.683	631.919
24 Ana metal sanayii	753.633	1.022.229
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	402.784	568.036
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	298.590	580.525
27 Elektrikli teçhizat imalatı	523.451	679.214
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	436.363	536.127
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	379.184	488.562
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	234.128	361.084
31 Mobilya imalatı	286.620	333.940
32 Diğer imalatlar	507.394	544.699
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2.067.468	2.338.235
Toplam	464.852	602.230

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

Teknoloji faaliyetleri, sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimlilik performansı açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için en önemli belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

Bu nedenle 2013 çalışmasından itibaren İSO İkinci 500 içinde teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında iki bilgiye yer verilmektedir. İlki İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamalarıdır. İkincisi ise teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımlarıdır.

AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2018 yılında geriledi.

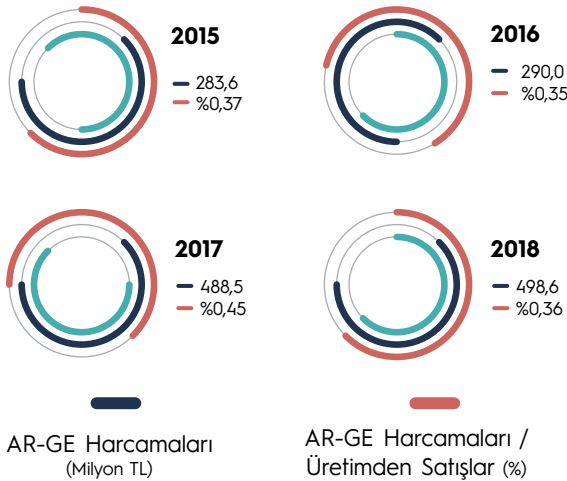
Çalışma kapsamında İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. AR-GE harcamaları iki yöntemle; anket yoluyla ve kuruluşların gelir tablosu verileri esas alınarak toplanmaktadır.

2018 yılında İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları anket verileri ile 498,6 milyon TL'ye yükselmiş ve 2017 yılında anket verileri ile ölçülen 488,5 milyon TL tutarındaki AR-GE harcamalarına göre sadede yüzde 2,1 artmıştır. Böylece AR-GE harcamaları 2016 yılından sonraki en yavaş artışını gerçekleştirmiştir. AR-GE harcamaları İSO 500 ile kıyaslandığında da daha yavaş bir artış göstermiştir.

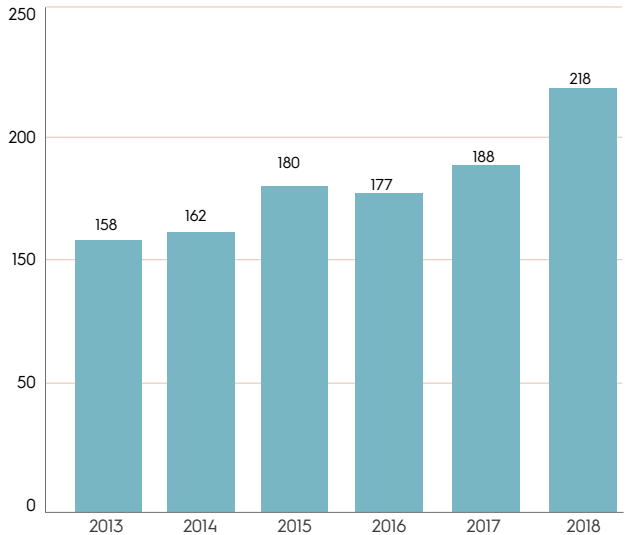
Buna bağlı olarak 2018 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2017 yılında yüzde 0,45 iken 2018 yılında yüzde 0,36'ya gerilemiştir.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

2018 yılında gelir tablosu verisi ile hesaplanan AR-GE harcamaları ise 309,1 milyon TL olarak ölçülmüş ve 2017 yılındaki 285 milyon TL olan harcamaya göre yüzde 8,4 oranında artmıştır.

2018 yılında gelir tablosu ile hesaplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise yüzde 0,26'dan yüzde 0,22'ye gerilemiştir.

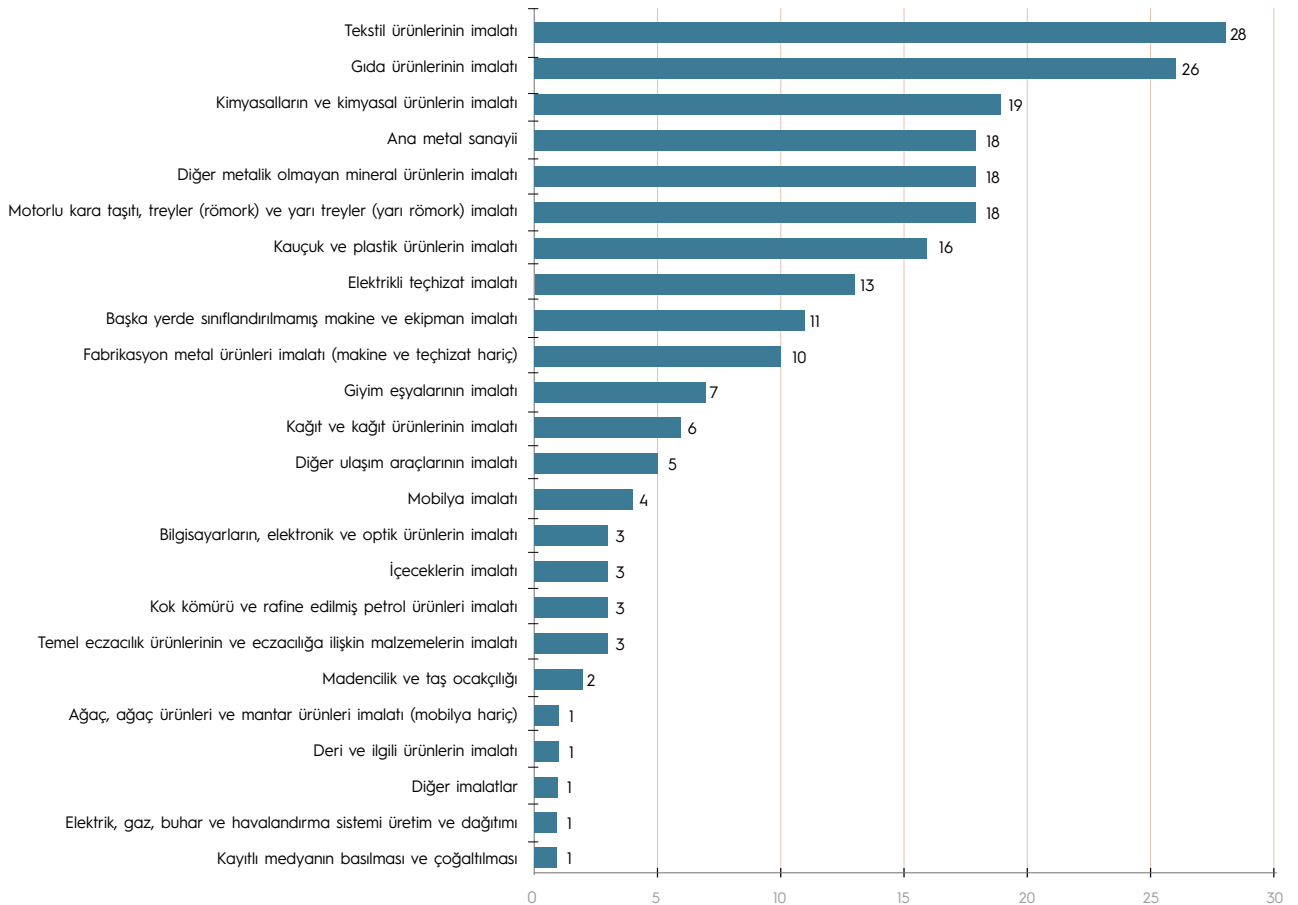
En yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren sektör hem anket verileri hem de gelir tablosu verileri ile motorlu kara taşıtları imalatıdır.

Sanayi firmalarının AR-GE harcamalarında mutlak büyüklük kadar harcamaların satışlara (üretimden) oranı da önemli bir göstergedir. Ölçülmeye başlandığı 2013 yılından bu yana İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları mutlak olarak artmıştır. Bu artışta mevcut ekonomik koşullar ile birlikte AR-GE harcaması yapan firma sayısı etkili de olmaktadır.

Nitekim AR-GE yapan firma sayısı 2015 yılında 180 iken, 2016 yılında ekonomik şartlardaki bozulmaya bağlı olarak 177 firmaya gerilemiştir. 2017 yılında ise ekonomideki ve sanayideki koşulların iyileşmesi ile birlikte AR-GE yapan firma sayısı 188'e yükselmiştir. 2018 yılında AR-GE yapan firma sayısında ise daha yüksek bir artış yaşanmış ve sayı 218 firmaya yükselmiştir. Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE hayati bir önem taşımaktadır ve İSO İkinci 500 büyük sanayi firmaları içinden daha çok sayıda firma 2018 yılındaki zorlu koşullara rağmen AR-GE faaliyetlerine yönelmiştir.

2017 yılında 23 alt sektörde firmalar AR-GE harcaması yapmışken 2018 yılında da bu sayı 24'e yükselmiştir. En çok AR-GE yapan firma sayısı 28 ile tekstil ürünleri imalatı sektöründedir. Gıda ürünlerinin imalatı sanayinde 26 firma AR-GE faaliyeti yapmıştır. Her iki sektörde de AR-GE faaliyeti yürüten firma sayıları geçen yıla göre artış göstermiştir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

Sektörler	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları (Anket Verileri)	AR-GE Harcamaları (Gelir Tablosu Verileri)
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	2	507.188	7.976.911
10 Gıda ürünlerinin imalatı	26	31.904.277	23.907.928
11 İçeceklerin imalatı	3	4.427.364	449.995
12 Tütün ürünleri imalatı	-	-	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	28	54.244.893	25.072.887
14 Giyim eşyalarının imalatı	7	23.704.880	11.696.449
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1	1.339.546	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1	1.227.935	1.227.935
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6	2.510.589	1.631.869
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1	4.410.467	266.500
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3	7.877.577	3.721.758
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	19	27.397.777	20.177.815
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	3	7.468.622	11.702.751
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	16	43.766.143	12.007.897
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	18	33.754.204	23.593.875
24 Ana metal sanayii	18	28.442.316	6.738.742
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	10	26.407.527	8.794.374
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	11.648.253	4.010.447
27 Elektrikli teçhizat imalatı	13	19.888.270	10.304.341
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	56.525.503	40.758.188
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	18	87.229.789	78.027.993
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	5	10.251.227	4.205.525
31 Mobilya imalatı	4	11.944.939	11.073.211
32 Diğer imalatlar	1	398.959	398.959
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	1.331.120	1.331.120
Toplam	218	498.609.365	309.077.470

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

İSO İkinci 500 içinde yer alan firmaların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yaratılan katma değer dağılımı yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taşocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi firmaları yer almamaktadır. Bu itibarla imalat sanayinde faaliyet gösteren 484 firmanın verileri ile hesaplama ve dağılım yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir.

Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri yeni kullanılmaya başlanan NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için, yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Katma değer göstergesi olarak, "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" büyüklükleri esas alınmaktadır (üretim faktörlerine yapılan ödemeler (ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar) + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar).

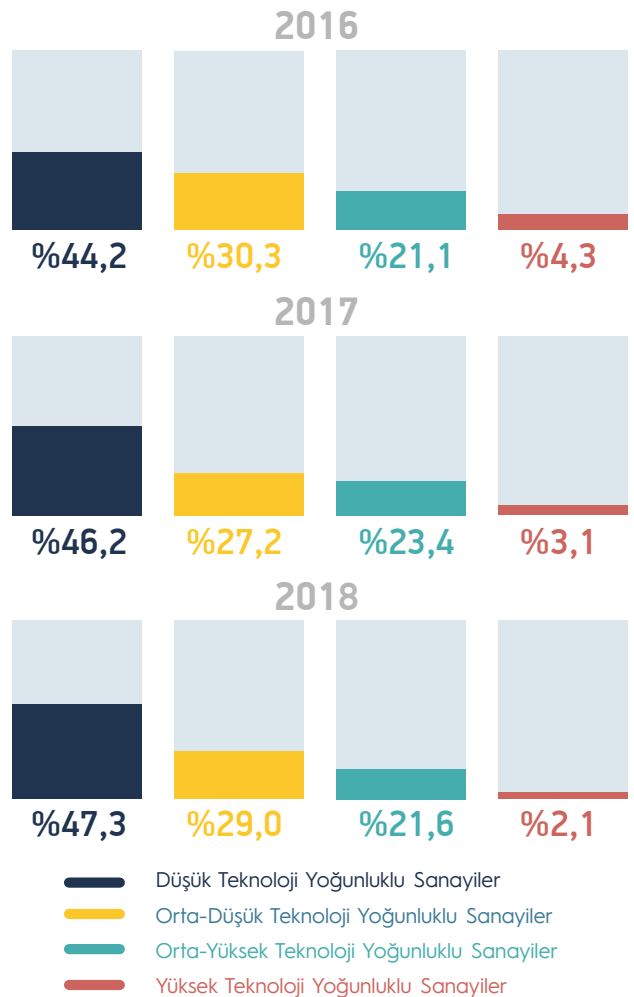
Teknoloji yoğunluklu sektör grupları da kendi içinde toplulaştırılmaktadır. Bu itibarla değerlendirildiğinde 2018 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 47,3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük yoğunluklu sanayilerin payı 1,1 puan yükselmiştir. Orta düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2018 yılında 1,8 puan artmış ve yüzde 29 olmuştur.

Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 2017 yılında yüzde 23,4 iken 2018 yılında yüzde 21,6'ya inmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2017 yılında yüzde 3,1 iken 2018 yılında ise yüzde 2,1'e gerilemiştir.

Böylece orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplulaştırılmış payı ise 2018 yılında 2,8 puan düşerek yüzde 23,7'ye gerilemiştir.

2018 yılı itibarıyla 490 imalat sanayi firmasından 250'si (2017 yılında 258) düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göstermektedir. 142 (2017 yılında 127) firma orta düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerdedir. Orta yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdeki firma sayısı ise 91'dir (2017 yılında 95). Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren firma sayısı ise 2018 yılında 1 adet azalarak 7'ye inmiştir.

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

İSO İkinci 500'ün ihracatı içinde ise düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler 2018 yılında 4,1 milyar dolar ihracat ve yüzde 45,8 pay ile ilk sırada yer almaktadırlar. Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek

teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. İSO İkinci 500 sonuçları ölçüm yapılan son altı yıldır bu konuda sınırlı ilerleme sağlandığını göstermektedir.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	16.717.874.446	47,3	10	Gıda ürünlerinin imalatı	96	4.639.766.555	13,1
			11	İçeceklerin imalatı	5	276.874.029	0,8
			12	Tütün ürünleri imalatı	-	-	-
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	85	6.240.134.719	17,7
			14	Giyim eşyalarının imalatı	24	1.861.299.950	5,3
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	2	35.610.471	0,1
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	513.173.853	1,5
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	1.999.824.222	5,7
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	4	593.933.217	1,7
			31	Mobilya imalatı	5	392.282.774	1,1
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	2	164.974.656	0,5
			Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	10.250.133.193	29,0	18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4				305.241.127	0,9
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	26				1.755.810.332	5,0
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	41				3.533.413.873	10,0
24	Ana metal sanayii	47				2.484.900.377	7,0
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	21				1.801.800.347	5,1
30.1	Gemi ve tekne yapımı	3				368.967.137	1,0
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	7.611.242.437	21,6	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	26	2.062.220.138	5,8
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	1	71.916.228	0,2
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	20	1.397.157.667	4,0
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	1.170.057.007	3,3
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	2.603.597.014	7,4
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	2	306.294.383	0,9
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-	-
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	730.680.651	2,1	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	458.245.765	1,3
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	272.434.886	0,8
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	-	-	-
					490	35.309.930.727	

SONUÇ:

SANAYİNİN GELECEĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

2018 yılı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması, sanayinin mevcut durumu ve geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından bazı konu başlıkları öne çıkarılarak bu konular ile ilgili bazı kısa değerlendirmeler yapılmaktadır.

- ✿ ISO İkinci 500'de yer alan kuruluşlar genellikle KOBİ niteliğindedir ve bu kuruluşlar iç ve dış talep koşulları ile mali koşulların etkilerine karşı daha yüksek hassasiyet göstermektedir.
- ✿ KOBİ niteliğindeki kuruluşların iç ve dış talepteki değişikliklere ve özellikle artışlara karşın oldukça esnek bir yapısı bulunmaktadır. Bu kuruluşlar, talepte yaşanan dalgalanmalara karşın gerekli esneklikleri gösterebilmektedirler.
- ✿ 2018 yılı gibi finansal şokların ve talepte sert düşüşlerin yaşandığı bir yılda KOBİ'lerin üretimden net satışları ve karları reel olarak artış gösterebilmiştir.
- ✿ KOBİ niteliğindeki kuruluşların mali dalgalanmaları yönetme kapasitesi de artmaktadır. 2018 yılında döviz kurlarındaki artışı KOBİ'ler daha hazırlıklı bir şekilde karşılamışlardır. Ancak faiz artışlarına karşı mali yapıları daha kırılgan hale gelmiştir.
- ✿ KOBİ'lerin mali borçlarındaki artış, kredi ve finansman olanaklarındaki daralmadan en çok yine KOBİ'lerin etkilendiğini göstermektedir.
- ✿ Finansal koşullardaki sıkılaşma karşısında KOBİ'ler borçlarını azaltma ve özkaynaklarını artırabilme başarıları göstermişlerdir.
- ✿ KOBİ'lerin ihracat performansındaki yavaşlama KOBİ'lerin dış pazarlardaki talep dalgalanmalarına karşın yine daha hassas olduklarını göstermektedir. Ayrıca iç talepteki daralmayı ihracat ile ikame etmede büyük ölçekli firmalar daha başarılı olmuşlardır.
- ✿ KOBİ'lerin işgücü verimliliğinde yaşanan artışın ana nedeni, yaşanan sıkıntılı dönemde mevcut varlıkların devir hızlarının zorunlu olarak artırılması olmuştur.
- ✿ İşgücü verimliliğindeki artışlar ve ücret artışlarının görece sınırlı kalması, orta düşük ve düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde toplulaşmış olan KOBİ'lerin karlılıklarını olumlu etkilemiştir.
- ✿ KOBİ'lerin katma değerlerini reel olarak artırmaları yüksek katma değerli işlere odaklanma hedefi açısından olumludur.
- ✿ Faaliyet karlılıklarındaki artışlar firmaların çekirdek faaliyetlerine ağırlık verdiğini göstermektedir. Satılan malların maliyetleri ile faaliyet giderleri de daha iyi yönetilmeye başlanmıştır.
- ✿ AR-GE yapan firma sayısındaki artış, rekabet gücü açısından olumlu bir gelişmedir.
- ✿ Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payındaki gerileme dikkat çekicidir. Teknoloji yoğunluğu itibarıyla yapının değişimi için yeni girişimlere ihtiyaç bulunmaktadır.
- ✿ KOBİ'ler 2018 yılında sağladıkları büyümeyi özkaynaklarını artırarak finanse etmeyi tercih etmişlerdir. KOBİ'ler oto-finance ve sermayelerini güçlendirme konusunda daha istekli olmaya başlamıştır.
- ✿ KOBİ'lerin aktifleri ve duran varlıkları reel olarak küçülmüştür. KOBİ'ler sıkıntılı 2018 yılını reel olarak küçülerek geçirmek zorunda kalmışlardır. Ekonomideki dalgalanma ve finansal şoklar KOBİ'lerde reel olarak küçülmeye yol açmaktadır. Bu nedenle ekonomik ve finansal istikrar önemlidir.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMA

2018 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması.

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
1	63	Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	1	413.697.419	28-27	451.887.349	---	-
2	13	ORMA Orman Mahsulleri Integre San. ve Tic. A.Ş.	Isparta	-	2	412.376.158	49-48	413.940.523	---	-
3	43	Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	3	411.552.018	33-32	438.624.488	388-384	35.387.892
4	101	Balorman Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	4	410.367.083	51-50	412.221.101	---	-
5	-	Felda İffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	5	409.383.535	40-39	430.026.556	---	-
6	-	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	6	409.091.663	20-19	488.692.520	4-4	248.397.653
7	-	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	7	404.915.710	59-58	405.964.834	---	-
8	-	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dört Yol	-	8	404.592.636	21-20	483.296.094	---	-
9	12	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	9	403.834.022	42-41	425.834.384	---	-
10	+	Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Çaycuma	-	10	403.264.246	61-60	404.315.151	3-3	294.465.467
11	70	Magnesit A.Ş.	Eskişehir	-	11	402.826.074	31-30	446.075.911	---	-
12	175	Hasparlak Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	12	401.119.502	60-59	405.903.739	---	-
13	62	Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	13	400.291.122	55-54	407.284.293	---	-
14	176	Erdem Soft Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	14	399.819.352	68-67	400.144.352	---	-
15	-	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	15	399.385.311	34-33	438.012.649	25-23	167.283.864
16	-	-	Gaziantep	-	16	-	71-70	-	136-133	-
17	18	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	17	395.412.416	32-31	440.482.395	---	-
18	96	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	18	394.385.622	67-66	401.008.207	80-77	118.112.200
19	50	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	19	393.832.198	37-36	435.345.177	18-18	179.503.298
20	178	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	20	393.372.551	23-22	474.865.562	---	-
21	-	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	21	393.364.350	72-71	396.356.209	426-422	25.891.446
22	23	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yayıstırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	22	392.294.187	76-75	392.316.168	---	-
23	7	YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	23	391.728.409	78-77	391.844.765	56-53	134.657.097
24	80	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	24	390.135.136	53-52	409.718.663	30-28	155.589.228
25	54	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	25	389.083.419	82-81	389.590.381	---	-
26	272	Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	26	388.825.779	56-55	406.525.882	11-11	198.003.397
27	-	-	İstanbul	-	27	-	45-44	-	9-9	-
28	205	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	28	388.475.166	83-82	389.068.721	---	-
29	84	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	29	387.990.705	57-56	406.147.463	---	-
30	333	DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	30	387.172.754	79-78	391.819.598	---	-
31	-	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	31	385.709.533	84-83	388.426.976	32-30	154.967.485
32	144	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	32	385.682.638	44-43	424.683.273	14-14	190.628.442
33	+	Karizma Beşler Et-Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	33	385.643.271	27-26	453.263.738	---	-
34	145	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	34	385.150.407	92-91	385.150.408	201-197	74.603.573
35	-	Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Yenişehir/Bursa	-	35	384.859.803	89-88	385.751.826	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
370-366	43.849.578	20-20	806.378.235	---	-	---	-	29-29	55.534	---	-	1
---	-	13-13	968.080.902	---	-	---	-	148-148	23.820	99-96	678	2
179-176	117.002.565	315-311	201.961.875	312-309	4.486.718	---	-	377-377	1.887	370-366	219	3
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	4
---	-	---	-	---	-	---	-	261-261	10.299	---	-	5
181-178	116.867.387	60-59	517.168.301	209-208	15.645.717	19-19	117.583.581	26-26	56.396	161-158	527	6
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	7
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	8
---	-	---	-	---	-	---	-	102-102	32.220	420-416	163	9
47-46	287.714.600	166-164	324.158.439	3-3	222.446.920	2-2	223.330.300	339-339	4.326	---	-	10
161-158	127.614.239	163-161	327.596.570	---	-	---	-	14-14	67.124	300-296	301	11
---	-	---	-	---	-	---	-	414-414	402	---	-	12
---	-	---	-	---	-	---	-	9-9	72.425	---	-	13
30-30	319.690.809	127-125	368.933.709	---	-	---	-	230-230	13.714	135-132	580	14
39-38	297.703.059	87-85	423.733.940	67-67	54.260.238	44-44	92.843.893	65-65	42.611	32-30	1.082	15
96-94	-	15-15	-	359-355	-	169-168	-	287-287	-	193-190	-	16
---	-	243-240	247.699.701	---	-	---	-	8-8	73.788	---	-	17
229-226	90.136.501	114-112	384.128.013	93-92	41.894.215	62-62	86.201.385	20-20	61.265	27-25	1.139	18
---	-	---	-	242-240	11.386.658	---	-	7-7	76.896	---	-	19
232-229	88.276.682	26-26	714.227.189	---	-	---	-	55-55	46.281	283-279	321	20
8-8	495.294.178	56-55	528.089.514	129-128	31.391.523	390-388	20.193.073	202-202	16.137	60-57	850	21
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	22
208-205	102.678.718	168-166	323.676.747	117-116	33.448.699	69-69	82.972.309	40-40	52.646	30-28	1.091	23
52-51	269.162.415	77-76	444.450.417	36-36	75.722.601	68-68	84.671.975	98-98	32.553	44-41	950	24
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	25
---	-	---	-	10-10	126.999.532	---	-	232-232	13.642	421-417	160	26
27-27	-	91-89	-	11-11	-	11-11	-	4-4	-	8-8	-	27
---	-	---	-	---	-	---	-	80-80	39.041	---	-	28
225-222	91.544.011	239-236	252.073.677	---	-	---	-	90-90	34.572	---	-	29
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	30
118-115	160.722.751	58-57	520.497.810	128-127	31.625.530	71-71	82.395.566	310-310	5.970	12-11	1.313	31
147-144	137.128.386	57-56	524.996.704	141-140	28.609.760	6-6	159.276.889	41-41	52.283	18-17	1.240	32
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	33
285-281	69.070.256	281-277	220.405.739	163-162	23.747.446	357-355	23.714.955	34-34	54.937	3-3	1.900	34
10-10	451.333.651	55-54	529.172.853	---	-	---	-	---	-	---	-	35

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		
2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	
36	-	Demir Export A.Ş.	Ankara	-	36	383.320.226	94-93	383.350.226	13-13	193.652.806	
37	+	Kale Havacılık Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	37	381.802.867	73-72	395.450.457	59-56	126.016.110	
38	-	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Trabzon	-	38	381.613.095	96-95	381.613.095	430-426	25.412.997	
39	76	BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	39	380.976.612	18-17	494.704.156	104-101	105.997.927	
40	-	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	40	378.889.678	58-57	406.045.227	---	-	
41	75	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	1	-	378.376.190	98-2	380.162.916	23-2	169.567.634	
42	-	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	41	376.399.085	101-99	378.518.806	---	-	
43	+	Polisan Kimya Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	42	376.383.096	47-46	419.757.575	---	-	
44	71	Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Konya	-	43	376.354.839	97-96	380.963.263	---	-	
45	130	Eskapet Pet Ürünleri Kimya Gıda Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	İnegöl	-	44	376.082.107	63-62	403.418.641	---	-	
46	159	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	45	375.338.090	52-51	411.056.243	16-16	185.331.148	
47	92	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	46	374.807.153	81-80	389.608.856	256-252	63.547.321	
48	203	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	47	373.305.734	90-89	385.470.469	---	-	
49	89	Karbel Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	48	373.284.119	38-37	435.174.955	---	-	
50	120	Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	49	372.547.463	25-24	462.679.881	---	-	
51	-	Cımtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Gemlik	-	50	372.102.076	43-42	425.647.151	21-20	173.381.068	
52	238	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	51	372.008.640	105-103	376.019.583	---	-	
53	129	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	52	371.943.130	100-98	378.702.684	---	-	
54	146	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	53	371.337.812	111-109	373.958.731	---	-	
55	-	-	Çerkezköy	-	54	-	66-65	-	67-64	-	
56	173	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	55	369.203.958	114-112	373.594.964	206-202	72.356.750	
57	94	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	56	367.966.228	19-18	491.402.111	---	-	
58	-	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Konya	-	57	367.774.850	48-47	415.984.447	379-375	38.045.231	
59	292	Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	58	367.106.798	118-116	370.772.761	---	-	
60	-	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	59	365.802.702	95-94	383.125.402	---	-	
61	58	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	60	365.647.768	121-119	367.948.413	---	-	
62	-	BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	61	362.051.310	116-114	372.824.728	123-120	99.607.759	
63	74	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	62	362.001.280	77-76	392.144.844	---	-	
64	124	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	63	361.884.227	129-127	361.884.227	---	-	
65	45	Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	64	360.833.973	85-84	387.910.080	---	-	
66	68	Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	65	359.438.961	104-102	376.571.630	---	-	
67	51	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	66	359.132.195	120-118	368.966.162	---	-	
68	249	Akın Tekstil A.Ş.	İstanbul	-	67	358.785.656	128-126	362.954.272	196-192	75.994.786	
69	-	Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	68	358.276.863	17-16	502.641.368	---	-	
70	44	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	69	358.214.436	106-104	375.886.614	---	-	

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	19-19	835.179.270	48-48	64.867.218	---	-	301-301	6.609	89-86	741	36
94-92	185.800.930	62-61	498.796.658	52-52	62.093.002	45-45	92.154.099	62-62	43.917	169-166	509	37
397-393	35.890.968	222-219	263.286.285	390-386	107.639	382-380	20.782.979	18-18	62.362	313-309	271	38
5-5	616.550.747	12-12	976.861.267	41-41	67.195.803	18-18	118.221.497	119-119	29.195	227-223	404	39
---	-	---	-	---	-	---	-	109-109	30.874	---	-	40
88-2	199.140.579	82-2	433.646.717	248-3	10.440.530	346-2	25.015.089	447-2	10	9-1	1.476	41
98-96	178.921.542	67-66	475.327.006	---	-	---	-	---	-	34-32	1.053	42
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	43
13-13	428.521.373	46-46	581.594.824	---	-	---	-	365-365	2.456	187-184	465	44
352-348	47.784.230	92-90	416.843.656	---	-	---	-	88-88	35.193	397-393	186	45
121-118	160.376.898	98-96	411.419.858	47-47	65.294.376	23-23	113.399.450	5-5	77.613	106-103	647	46
356-352	46.838.077	450-446	116.280.108	145-144	27.362.423	173-172	52.624.225	6-6	77.579	386-382	197	47
---	-	---	-	---	-	---	-	13-13	68.963	---	-	48
---	-	---	-	---	-	---	-	12-12	69.271	68-65	801	49
93-91	185.943.717	120-118	374.297.972	---	-	---	-	60-60	44.561	91-88	716	50
3-3	673.325.119	10-10	1.069.035.867	96-95	39.346.122	36-36	95.058.590	3-3	81.351	57-54	860	51
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	52
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	53
---	-	---	-	---	-	---	-	17-17	62.914	---	-	54
46-45	-	85-83	-	164-163	-	127-127	-	417-417	-	78-75	-	55
140-137	140.878.040	290-286	214.718.238	63-63	57.707.346	168-167	53.584.564	295-295	6.873	387-383	197	56
67-66	236.139.429	34-34	670.352.848	---	-	---	-	2-2	88.619	24-22	1.184	57
71-70	231.765.742	49-49	563.055.394	478-474	-32.173.708	489-485	-705.703	353-353	3.099	198-195	446	58
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	59
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	394-390	190	60
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	61
15-15	424.719.328	44-44	591.488.604	166-165	23.453.734	171-170	53.148.084	---	-	379-375	206	62
---	-	---	-	---	-	---	-	63-63	43.691	132-129	586	63
282-278	69.292.291	341-337	184.713.516	---	-	---	-	110-110	30.654	210-206	430	64
---	-	---	-	---	-	---	-	250-250	11.380	---	-	65
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	66
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	67
220-217	93.876.758	253-249	243.753.708	194-193	18.954.820	269-268	35.380.227	54-54	46.458	137-134	578	68
---	-	31-31	673.688.703	---	-	---	-	126-126	27.881	461-457	104	69
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	70

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
71	-	-	Kocaeli	-	70	-	110-108	-	197-193	-
72	-	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	71	356.718.388	135-133	356.718.389	263-259	61.568.118
73	-	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	72	356.421.842	1-1	2.430.352.899	103-100	106.058.166
74	108	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	73	354.132.235	124-122	364.949.423	---	-
75	-	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	74	354.085.975	30-29	446.109.308	---	-
76	79	Çelikköy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	75	353.253.517	137-135	356.091.424	181-178	79.317.997
77	-	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	İstanbul	-	76	353.240.154	91-90	385.163.942	1-1	433.103.842
78	-	-	İstanbul	-	77	-	144-142	-	215-211	-
79	-	Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	78	350.867.602	109-107	374.892.434	---	-
80	-	Sanica Isı Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	79	350.727.312	138-136	355.932.899	127-124	98.616.503
81	-	-	İstanbul	-	80	-	112-110	-	294-290	-
82	91	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Diyarbakır	-	81	349.763.788	29-28	450.653.407	---	-
83	+	Tosyalı Çelik Ticareti A.Ş.	İskenderun	-	82	349.425.040	39-38	430.561.680	---	-
84	182	Safa Tarım A.Ş.	Konya	-	83	348.190.758	149-147	348.190.758	47-45	139.353.983
85	131	Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Bursa	-	84	347.925.989	108-106	374.925.796	---	-
86	227	Bonfilet Et San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	85	347.611.443	151-149	347.611.443	374-370	39.139.513
87	46	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	86	347.257.570	119-117	370.772.315	118-115	100.396.139
88	177	Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	87	346.632.939	152-150	346.632.939	97-94	108.116.198
89	-	-	İstanbul	-	88	-	26-25	-	7-7	-
90	14	Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	89	344.181.279	143-141	353.906.968	---	-
91	115	Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Salihli	-	90	343.911.594	107-105	375.564.958	305-301	53.853.520
92	325	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	91	340.968.320	22-21	478.658.920	---	-
93	-	-	Adana	-	92	-	6-5	-	323-319	-
94	-	-	İstanbul	-	93	-	86-85	-	148-145	-
95	87	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	94	339.450.116	161-159	339.450.116	---	-
96	48	Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	95	339.373.373	160-158	340.776.319	---	-
97	199	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	96	339.224.409	14-13	569.552.882	---	-
98	24	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	97	338.755.340	141-139	354.714.290	---	-
99	215	Tuğay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	98	338.624.256	117-115	371.529.768	99-96	107.630.706
100	153	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	99	338.265.772	136-134	356.318.202	304-300	54.012.154
101	60	Taçım Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	100	337.111.322	163-161	337.322.824	134-131	95.529.945
102	125	Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	101	337.054.655	147-145	351.327.429	---	-
103	-	-	İstanbul	-	102	-	164-162	-	26-24	-
104	193	Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	103	336.589.129	65-64	401.293.702	---	-
105	-	Batıbeton Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	104	335.277.705	166-164	336.235.039	428-424	25.564.396

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
142-139	-	262-258	-	60-60	-	33-33	-	150-150	-	320-316	-	71
494-490	-40.630.766	17-17	854.968.805	498-494	-192.019.473	230-229	40.707.074	172-172	20.296	260-256	353	72
65-64	238.233.169	11-11	1.037.894.055	75-74	50.048.012	30-30	107.146.943	160-160	22.178	331-327	254	73
91-89	192.587.882	6-6	1.301.651.484	---	-	---	-	---	-	422-418	160	74
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	75
182-179	115.501.633	73-72	455.592.069	335-332	3.139.578	206-205	46.371.212	450-448	1	112-109	636	76
1-1	1.432.878.816	3-3	1.623.891.633	1-1	334.386.578	499-495	-9.262.740	422-422	210	40-38	1.026	77
288-284	-	332-328	-	299-296	-	353-351	-	445-444	-	326-322	-	78
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	79
116-113	166.085.785	148-146	341.202.716	395-391	-231.667	102-102	68.631.745	438-437	75	104-101	651	80
156-153	-	192-190	-	114-113	-	229-228	-	125-125	-	445-441	-	81
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	82
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	83
22-22	364.390.484	72-71	457.424.552	21-21	98.031.307	21-21	114.483.689	---	-	---	-	84
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	85
384-380	39.726.217	465-461	102.450.083	182-181	20.796.891	337-336	26.591.973	---	-	327-323	257	86
62-61	242.636.385	183-181	305.732.659	40-40	67.803.034	158-157	55.218.472	27-27	56.222	14-13	1.287	87
343-339	50.191.198	324-320	199.569.574	188-187	19.416.385	131-131	60.540.033	368-368	2.430	43-40	953	88
4-4	-	30-30	-	4-4	-	3-3	-	19-19	-	20-19	-	89
---	-	---	-	---	-	---	-	185-185	19.099	172-169	504	90
270-267	72.504.451	404-400	149.325.362	187-186	19.748.513	285-284	32.808.610	326-326	5.204	301-297	301	91
391-387	37.559.913	112-110	388.824.590	---	-	---	-	111-111	30.224	67-64	811	92
261-258	-	263-259	-	330-327	-	318-317	-	264-264	-	119-116	-	93
265-262	-	144-142	-	189-188	-	145-145	-	421-421	-	437-433	-	94
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	95
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	96
---	-	---	-	---	-	35-35	96.922.951	408-408	613	226-222	405	97
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	98
117-114	161.155.192	40-40	611.951.453	109-108	34.950.502	76-76	79.468.464	216-216	15.124	177-174	492	99
351-347	48.227.387	373-369	167.333.016	365-361	1.260.564	371-369	22.161.538	391-391	1.154	334-330	252	100
246-243	83.122.885	105-103	394.415.468	484-480	-41.379.961	139-139	59.675.198	209-209	15.531	349-345	233	101
---	-	319-315	200.803.135	---	-	---	-	258-258	10.438	181-178	482	102
45-44	-	21-21	-	205-204	-	26-26	-	319-319	-	56-53	-	103
373-369	42.370.792	278-274	221.148.426	---	-	---	-	411-411	523	117-114	623	104
362-358	45.647.529	458-454	111.034.051	406-402	-1.529.636	480-476	3.712.932	---	-	306-302	289	105

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
106	-	-	İstanbul	-	105	-	9-8	-	68-65	-
107	49	Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	106	334.583.504	87-86	387.207.584	107-104	105.210.147
108	77	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	107	334.149.349	54-53	408.097.659	446-442	22.182.339
109	+	GKN Eskişehir Otomotiv Ürünleri Üretim ve Satış A.Ş.	Eskişehir	-	108	332.841.428	126-124	364.022.951	---	-
110	83	Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	109	332.808.949	127-125	363.566.294	---	-
111	-	Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	110	332.333.337	157-155	341.254.389	---	-
112	95	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	111	331.646.937	171-169	331.744.640	412-408	30.047.987
113	267	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	112	330.562.516	46-45	422.488.824	108-105	105.077.615
114	102	As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	113	330.460.476	158-156	341.055.885	---	-
115	-	-	İstanbul	-	114	-	125-123	-	445-441	-
116	179	Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	115	327.820.155	169-167	331.833.289	81-78	117.783.250
117	279	APS Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	116	327.362.055	176-174	327.362.055	387-383	35.685.709
118	69	İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	İstanbul	-	117	325.920.977	10-9	651.188.403	---	-
119	107	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	118	325.554.911	113-111	373.905.371	93-90	109.171.123
120	-	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Tokat	-	119	324.532.610	156-154	344.008.733	---	-
121	222	Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	120	324.208.423	130-128	359.459.842	---	-
122	210	Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	121	323.179.818	80-79	391.557.787	---	-
123	-	Aslan Çimento A.Ş.	Kocaeli	-	122	322.860.931	146-144	352.423.846	22-21	169.742.221
124	154	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	Bursa	-	123	322.806.524	50-49	412.675.730	---	-
125	163	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	124	322.679.123	179-177	325.470.868	308-304	53.448.734
126	117	Altaş Yağ Su ve Tarımlar Ürün. Gıda İnşaat Oto. Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	125	322.642.814	36-35	435.562.742	---	-
127	116	Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Bursa	-	126	322.599.580	175-173	327.778.047	---	-
128	241	Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	127	322.440.866	183-181	322.440.866	---	-
129	167	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	128	320.490.181	173-171	329.837.371	145-142	92.330.033
130	158	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Çanakkale	-	129	319.895.400	159-157	340.914.369	---	-
131	35	GRANISER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Akhisar	-	130	318.627.358	185-183	320.766.774	---	-
132	231	Ateşsan Kağıtçılık Matbaa Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	131	318.484.395	178-176	325.799.936	---	-
133	122	MARTEKS Maraş Tekstil Sanayi A.Ş.	Kahramanmaraş	-	132	318.239.260	165-163	336.389.603	---	-
134	319	Üntel Kablolari San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	133	318.034.317	191-189	319.557.469	---	-
135	133	İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Ankara	-	134	317.673.904	153-151	345.796.495	---	-
136	59	Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Uşak	-	135	316.561.766	196-194	316.561.766	---	-
137	-	-	İstanbul	-	136	-	181-179	-	115-112	-
138	97	Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	137	316.351.117	2-2	1.480.982.310	---	-
139	160	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	138	316.053.811	187-185	320.183.147	---	-
140	247	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	139	315.925.324	172-170	330.164.318	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
37-36	-	61-60	-	430-426	-	274-273	-	59-59	-	1-1	-	106
14-14	428.109.555	23-23	746.886.752	329-326	3.554.066	488-484	-243.601	81-81	38.189	5-5	1.773	107
318-314	56.883.702	427-423	134.714.785	347-344	2.183.580	417-414	16.679.560	25-25	56.782	411-407	174	108
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	109
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	110
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	111
187-184	113.057.750	270-266	226.390.630	435-431	-8.495.643	416-413	16.701.574	442-441	43	309-305	283	112
289-285	68.382.364	142-140	349.281.378	267-264	7.886.766	64-64	85.776.223	382-382	1.679	230-226	400	113
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	114
43-42	-	81-80	-	313-310	-	198-197	-	204-204	-	28-26	-	115
119-116	160.460.355	215-212	268.326.702	76-75	49.148.544	81-81	78.119.063	335-335	4.754	429-425	149	116
303-299	63.683.433	407-403	147.140.458	153-152	26.154.285	197-196	47.475.779	16-16	64.539	374-370	213	117
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	118
25-25	345.773.655	27-27	703.730.525	134-133	30.520.586	17-17	122.993.757	85-85	36.157	7-7	1.543	119
224-221	91.675.939	149-147	340.143.284	---	-	344-343	25.293.241	---	-	218-214	418	120
252-249	79.914.983	428-424	134.700.008	---	-	---	-	332-332	4.811	---	-	121
---	-	102-100	400.496.839	---	-	---	-	---	-	---	-	122
18-18	389.630.151	22-22	750.457.376	94-93	40.573.461	43-43	93.140.623	---	-	322-318	261	123
---	-	---	-	---	-	---	-	226-226	14.425	406-402	179	124
388-384	39.090.990	378-374	164.920.373	258-255	9.112.150	307-306	30.140.615	84-84	36.770	---	-	125
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	126
---	-	106-104	393.831.355	---	-	---	-	207-207	15.786	150-147	550	127
130-127	152.523.972	176-174	312.943.950	---	-	---	-	37-37	54.367	162-159	523	128
176-173	117.890.961	122-120	374.026.610	286-283	6.292.283	166-165	53.881.386	292-292	7.171	131-128	590	129
---	-	318-314	200.942.583	---	-	199-198	46.882.683	162-162	21.609	96-93	685	130
279-275	70.289.866	97-95	412.216.601	---	-	---	-	79-79	39.099	35-33	1.049	131
398-394	35.421.650	406-402	147.641.433	---	-	---	-	---	-	264-260	350	132
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	133
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	134
211-208	100.628.173	306-302	205.905.199	---	-	325-324	28.056.006	375-375	1.968	---	-	135
254-251	78.115.190	78-77	443.619.901	---	-	128-128	61.866.518	175-175	20.184	200-197	445	136
248-245	-	354-350	-	34-34	-	27-27	-	91-91	-	471-467	-	137
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	138
---	-	174-172	313.006.198	---	-	---	-	50-50	47.442	101-98	670	139
---	-	---	-	---	-	---	-	113-113	29.989	235-231	395	140

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
141	183		Camiş Madencilik A.Ş.	İstanbul	-	140	315.731.099	167-165	333.200.867	57-54	131.188.369
142	489		Tuğrul Tarım ve Petrol Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	Salihli	-	141	315.397.642	35-34	436.368.154	292-288	55.899.253
143	105		Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	142	315.041.163	189-187	319.882.384	---	-
144	+		Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	143	314.956.569	134-132	357.679.923	44-42	141.737.870
145	201		Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	144	314.935.933	150-148	348.009.504	---	-
146	197		Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Karabük	-	145	313.427.572	69-68	400.035.912	---	-
147	258		Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	146	312.883.804	13-12	578.609.052	---	-
148	318		Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	147	310.826.876	206-204	311.792.634	---	-
149	216		Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	148	310.711.693	192-190	318.324.411	227-223	68.875.455
150	-		Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Düzce	-	149	310.265.315	99-97	379.525.213	---	-
151	88		Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	150	309.404.354	197-195	315.838.511	---	-
152	141		Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	151	308.944.770	142-140	354.103.662	---	-
153	72		Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	152	308.607.168	162-160	337.906.882	162-159	85.525.066
154	236		Klöckner Pentaplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Kocaeli	-	153	308.410.681	199-197	315.480.838	---	-
155	121		Yasin Kaplan Tekstil ve Halı San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	154	307.472.728	115-113	373.028.779	---	-
156	321		Akwel Bursa Turkey Otomotiv A.Ş.	Bursa	-	155	307.154.239	193-191	317.729.292	119-116	100.070.619
157	219		Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	156	306.246.173	208-206	309.447.875	94-91	109.045.071
158	-		-	İstanbul	-	157	-	70-69	-	49-47	-
159	207		Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	158	305.179.175	24-23	465.264.334	---	-
160	+		Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.	Konya	-	159	305.003.452	170-168	331.757.604	---	-
161	164		Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.	Kahramanmaraş	-	160	304.670.325	131-129	359.163.737	133-130	95.838.546
162	85		Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	161	304.234.171	12-11	628.656.176	---	-
163	350		Ena Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	162	304.153.456	155-153	344.512.014	---	-
164	237		Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	163	303.764.541	133-131	357.804.119	---	-
165	+		Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	164	303.633.641	188-186	319.929.301	---	-
166	-		Nuh Beton A.Ş.	İstanbul	-	165	302.948.998	180-178	324.053.068	---	-
167	-		-	Kocaeli	-	166	-	213-211	-	413-409	-
168	113		Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Çarşamba	-	167	300.151.998	64-63	402.510.686	473-469	12.603.469
169	-		Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	168	299.838.111	190-188	319.755.037	333-329	46.188.007
170	311		Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	169	299.463.355	194-192	317.296.015	---	-
171	357		Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	170	298.934.800	201-199	314.850.739	358-354	41.401.628
172	98		Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	171	298.443.060	177-175	327.053.648	---	-
173	134		Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	172	298.403.108	209-207	308.124.210	---	-
174	224		Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	173	298.050.806	219-217	305.188.992	299-295	55.078.800
175	174		Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	174	298.016.477	230-228	300.079.851	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
100-98	177.653.530	234-231	254.499.789	79-78	47.936.856	181-180	51.126.508	210-210	15.530	212-208	423	141
472-468	9.112.465	345-341	181.832.300	392-388	41.778	190-189	48.586.356	24-24	56.859	---	-	142
321-317	55.793.782	229-226	257.097.614	---	-	---	-	118-118	29.235	494-490	42	143
107-105	170.115.332	145-143	343.035.412	37-37	73.375.417	46-46	91.216.473	137-137	26.217	157-154	532	144
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	145
---	-	---	-	---	-	---	-	33-33	55.020	---	-	146
---	-	51-51	548.229.989	---	-	---	-	---	-	399-395	186	147
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	148
342-338	50.557.467	331-327	195.097.288	184-183	20.603.422	205-204	46.395.140	145-145	24.648	206-202	435	149
76-75	226.410.792	33-33	670.600.845	---	-	---	-	103-103	31.933	---	-	150
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	151
---	-	295-291	211.348.705	---	-	---	-	15-15	65.750	165-162	520	152
81-80	211.477.070	48-48	571.587.660	135-134	30.175.229	201-200	46.597.307	36-36	54.677	11-10	1.318	153
---	-	---	-	---	-	---	-	228-228	13.998	353-349	231	154
---	-	---	-	---	-	---	-	42-42	51.834	---	-	155
202-199	105.019.899	359-355	174.894.472	105-104	36.500.961	231-230	40.657.914	69-69	41.721	77-74	759	156
213-210	97.327.108	180-178	309.671.921	106-105	36.095.845	90-90	72.469.468	308-308	6.093	197-194	447	157
16-16	-	69-68	-	6-6	-	78-78	-	178-178	-	19-18	-	158
---	-	---	-	---	-	---	-	222-222	14.544	245-241	371	159
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	160
146-143	137.639.012	178-176	312.060.642	159-158	25.064.579	204-203	46.430.746	322-322	5.488	13-12	1.302	161
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	162
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	163
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	365-361	221	164
49-48	276.137.169	157-155	333.213.413	---	-	---	-	32-32	55.076	108-105	642	165
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	166
348-344	-	429-425	-	247-245	-	350-348	-	432-431	-	485-481	-	167
399-395	34.663.579	469-465	100.262.096	332-329	3.428.324	479-475	5.564.551	142-142	25.216	307-303	285	168
464-460	13.674.282	118-116	379.593.650	454-450	-16.420.218	436-433	14.298.065	180-180	19.551	31-29	1.089	169
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	170
253-250	78.495.936	158-156	332.597.792	339-336	3.023.917	37-37	95.009.827	39-39	52.912	121-118	615	171
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	172
---	-	267-263	228.791.002	---	-	---	-	---	-	---	-	173
77-76	217.937.454	164-162	326.873.200	196-195	18.732.722	375-373	21.572.722	249-249	11.453	102-99	663	174
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	175

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
176	200		Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	175	297.667.461	217-215	305.500.774	---	-
177	123		Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	176	297.653.470	233-231	297.653.470	---	-
178	211		Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Giresun	-	177	297.184.174	182-180	322.973.675	---	-
179	204		Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	178	296.889.432	226-224	301.417.873	---	-
180	285		Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Denizli	-	179	296.301.904	231-229	299.455.481	---	-
181	188		Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	180	294.887.419	203-201	313.769.816	---	-
182	142		Sançım Bilecik Çimento Madencilik Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bilecik	-	181	294.356.825	228-226	301.031.626	---	-
183	139		Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Trabzon	-	182	294.239.249	212-210	307.519.797	464-460	16.730.688
184	202		Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	183	293.805.557	232-230	298.822.385	---	-
185	119		Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ünye	-	184	293.381.712	240-238	294.607.132	121-118	99.978.017
186	+		Batısöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.	Aydın	-	185	292.837.549	244-242	292.837.549	124-121	99.206.899
187	390		Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	186	292.332.446	204-202	313.262.078	20-19	176.407.448
188	259		Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	187	292.156.569	168-166	333.009.678	66-63	124.224.578
189	138		Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	188	289.725.605	93-92	384.359.265	---	-
190	+		RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşletmesi A.Ş.	İstanbul	-	189	289.413.142	251-249	289.413.142	---	-
191	189		Canan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	190	289.179.322	205-203	312.357.947	146-143	92.094.268
192	-	-	-	İstanbul	-	191	-	250-248	-	391-387	-
193	53		Erbak-Uludağ İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	192	287.624.469	253-251	288.501.314	---	-
194	194		Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	193	287.607.181	227-225	301.047.147	---	-
195	86		Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	194	287.126.151	186-184	320.473.257	105-102	105.802.070
196	329		Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kayseri	-	195	286.982.557	254-252	288.421.557	---	-
197	152		Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	196	286.874.564	235-233	296.781.307	---	-
198	190		Serra Sünger ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	197	286.825.049	103-101	377.111.041	238-234	67.417.325
199	140		İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	2	-	286.533.481	4-1	773.193.977	19-1	177.915.490
200	304		Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	198	286.298.320	210-208	308.037.612	---	-
201	377		Hayal Seramik Yapı ve Ürünleri Turizm San. Tic. A.Ş.	Aydın	-	199	286.175.476	229-227	300.635.591	---	-
202	261		Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	200	285.748.933	7-6	673.745.454	24-22	167.419.517
203	+		Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	201	283.465.367	245-243	292.830.858	---	-
204	+		İşıksoy Tekstil İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	202	282.468.563	238-236	295.576.077	170-167	81.749.205
205	344		Ersur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	203	281.440.787	249-247	290.683.574	---	-
206	-	-	-	Ankara	-	204	-	262-260	-	396-392	-
207	263		Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	205	280.623.969	269-267	281.014.375	491-487	2.822.113
208	233		Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	206	280.531.478	259-257	285.911.136	---	-
209	187		Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	207	280.127.882	215-213	305.646.732	10-10	198.794.552
210	198		Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	208	280.095.008	267-265	281.471.991	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	176
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	177
---	-	---	-	---	-	---	-	45-45	48.552	---	-	178
260-257	76.818.545	179-177	310.548.630	---	-	97-97	70.503.636	46-46	48.518	10-9	1.390	179
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	180
---	-	322-318	200.274.841	---	-	---	-	---	-	---	-	181
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	182
371-367	43.676.638	434-430	131.382.270	351-348	2.067.673	478-474	5.679.017	---	-	332-328	254	183
---	-	---	-	---	-	---	-	217-217	14.975	---	-	184
44-43	292.376.867	104-102	396.225.084	70-69	53.537.391	116-116	65.059.510	364-364	2.482	372-368	217	185
7-7	514.722.032	7-7	1.293.784.813	477-473	-30.320.190	136-136	60.035.366	388-388	1.402	250-246	367	186
128-125	155.180.377	227-224	258.484.668	27-27	83.237.410	14-14	139.326.615	446-445	17	160-157	530	187
291-287	67.743.658	266-262	229.018.300	192-191	18.969.098	180-179	51.388.669	358-358	2.795	442-438	127	188
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	189
---	-	---	-	---	-	---	-	31-31	55.145	---	-	190
108-106	169.667.736	195-193	292.687.684	92-91	42.089.467	119-119	64.460.748	71-71	41.322	39-37	1.030	191
467-463	-	417-413	-	463-459	-	410-407	-	22-22	-	458-454	-	192
137-134	145.242.411	50-50	561.100.897	---	-	194-193	47.912.536	---	-	375-371	212	193
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	194
104-102	174.723.319	100-98	408.848.640	328-325	3.583.970	184-183	50.128.515	212-212	15.253	92-89	706	195
---	-	---	-	---	-	---	-	28-28	55.626	---	-	196
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	197
250-247	81.597.562	154-152	337.309.981	263-260	8.425.716	312-311	29.610.061	347-347	3.696	311-307	282	198
32-1	317.056.318	53-1	541.592.720	69-1	53.857.331	147-1	57.461.320	430-1	123	41-3	998	199
141-138	140.617.828	231-228	256.901.984	---	-	---	-	48-48	48.082	---	-	200
196-193	107.308.786	---	-	---	-	---	-	96-96	32.856	479-475	78	201
17-17	401.951.369	45-45	583.529.245	53-53	61.688.064	107-107	67.335.230	164-164	21.236	122-119	615	202
---	-	---	-	---	-	---	-	78-78	39.225	170-167	509	203
95-93	181.653.043	153-151	338.167.006	172-171	22.769.462	182-181	50.347.232	296-296	6.843	152-149	548	204
---	-	---	-	---	-	---	-	68-68	41.737	26-24	1.165	205
377-373	-	395-391	-	356-352	-	403-401	-	108-108	-	339-335	-	206
458-454	15.146.238	225-222	260.202.175	230-228	13.499.546	123-123	63.885.345	239-239	13.012	195-192	453	207
228-225	90.502.461	147-145	341.250.672	---	-	284-283	32.829.760	134-134	26.631	---	-	208
---	-	125-123	370.744.236	5-5	181.624.837	---	-	---	-	---	-	209
379-375	41.191.956	268-264	228.596.778	---	-	---	-	---	-	---	-	210

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
211	282	Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	209	280.028.535	248-246	291.979.350	---	-
212	408	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	210	279.545.623	234-232	297.388.961	---	-
213	-	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	211	279.407.921	266-264	281.604.104	369-365	39.816.145
214	112	Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ünye	-	212	278.651.434	272-270	279.922.847	489-485	3.642.869
215	428	Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri A.Ş.	Kocaeli	-	213	278.529.486	256-254	287.681.258	143-140	92.972.076
216	156	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	214	278.389.400	145-143	352.745.754	---	-
217	322	Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	215	278.383.846	243-241	293.095.829	111-108	102.975.388
218	382	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Ege Bölgesi	-	216	278.289.200	222-220	304.935.704	---	-
219	151	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Konya	-	217	278.081.830	275-273	278.674.840	110-107	104.524.571
220	166	Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	218	277.949.932	207-205	309.521.002	470-466	13.672.312
221	186	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	219	277.554.856	11-10	630.638.000	354-350	42.111.435
222	64	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	220	276.617.597	252-250	289.364.068	212-208	71.748.171
223	264	Aydınlı Moda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	221	276.081.883	258-256	286.358.896	321-317	49.358.504
224	244	Dervişoğlu Tarım Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	Mersin	-	222	275.433.469	239-237	294.957.096	---	-
225	184	Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Afyonkarahisar	-	223	275.292.672	260-258	285.393.461	---	-
226	165	Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Antalya	-	224	275.075.278	211-209	307.953.038	---	-
227	149	Migiboy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	225	275.050.132	198-196	315.798.871	---	-
228	232	Nazar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	226	274.620.907	264-262	281.938.701	163-160	84.457.245
229	297	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	227	274.550.497	195-193	317.166.393	---	-
230	214	Ege Gübre Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	228	274.286.041	75-74	393.507.894	420-416	28.137.298
231	248	VIG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kütahya	-	229	273.435.733	288-286	273.435.733	---	-
232	65	Türk Ytong Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	230	272.184.168	236-234	296.650.869	---	-
233	55	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	231	272.032.167	237-235	295.790.769	---	-
234	281	Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Osmaniye	-	232	271.666.869	273-271	279.493.440	---	-
235	256	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	233	271.665.989	292-289	271.665.989	---	-
236	+	Atasay Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	234	271.062.272	16-15	522.250.354	---	-
237	257	Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	235	270.306.600	242-240	293.242.077	467-463	15.690.239
238	36	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	236	270.140.460	284-282	274.242.960	---	-
239	302	Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	237	269.915.381	271-269	280.608.106	---	-
240	-	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	238	269.048.375	154-152	344.845.955	---	-
241	342	Mayteks Örme San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	239	268.909.945	255-253	288.223.578	---	-
242	221	Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Bursa	-	240	268.812.565	265-263	281.646.435	171-168	81.620.122
243	150	Sistem Metal Yapı Reklam Malzemeleri ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	241	268.785.484	276-274	277.773.820	---	-
244	340	Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	242	268.186.134	223-221	304.495.818	---	-
245	274	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	243	268.138.109	286-284	274.054.949	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
58-57	251.795.377	96-94	413.119.378	---	-	---	-	---	-	70-67	785	211
413-409	30.032.706	454-450	113.229.892	---	-	386-384	20.280.627	130-130	27.339	495-491	38	212
316-312	57.292.840	449-445	119.739.821	275-272	7.197.882	446-443	13.245.765	---	-	---	-	213
453-449	17.707.782	495-491	43.616.780	367-363	1.182.764	484-480	1.182.764	---	-	492-488	43	214
172-169	119.990.795	116-114	382.054.162	249-246	10.433.701	98-98	70.503.355	---	-	284-280	320	215
---	-	---	-	---	-	---	-	361-361	2.556	---	-	216
97-95	179.758.891	269-265	226.392.663	28-28	81.058.928	67-67	85.051.680	321-321	5.532	347-343	236	217
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	218
31-31	319.623.984	109-107	389.697.988	86-85	45.476.380	155-154	55.815.146	---	-	392-388	193	219
411-407	30.783.667	456-452	112.671.781	251-248	10.004.888	347-345	24.889.235	23-23	58.460	354-350	229	220
275-271	70.458.364	240-237	249.930.112	408-404	-2.284.931	280-279	33.597.384	122-122	28.780	408-404	176	221
109-107	169.328.206	184-182	304.099.683	210-209	15.534.088	237-236	39.972.243	285-285	8.078	116-113	624	222
433-429	24.411.426	445-441	120.923.146	218-217	15.067.970	418-415	16.558.477	366-366	2.444	143-140	570	223
---	-	437-433	129.519.801	---	-	---	-	---	-	---	-	224
---	-	411-407	144.710.687	---	-	---	-	363-363	2.509	---	-	225
324-320	55.150.723	273-269	223.522.374	---	-	308-307	29.865.269	387-387	1.453	---	-	226
267-264	73.696.833	206-203	275.560.654	---	-	---	-	288-288	7.856	97-94	685	227
215-212	96.130.463	133-131	360.926.670	317-314	4.163.959	105-105	68.180.259	241-241	12.771	---	-	228
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	229
92-90	187.672.628	136-134	358.837.185	101-100	37.462.336	38-38	94.994.630	297-297	6.802	378-374	207	230
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	231
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	232
---	-	32-32	671.762.561	---	-	143-143	58.244.888	183-183	19.370	---	-	233
333-329	51.699.896	470-466	98.865.741	---	-	---	-	---	-	---	-	234
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	235
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	236
216-213	95.873.650	204-202	278.370.944	177-176	21.840.353	---	-	---	-	---	-	237
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	238
---	-	175-173	312.997.528	---	-	---	-	---	-	179-176	488	239
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	240
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	241
90-88	194.740.192	194-192	292.933.751	83-82	46.683.975	157-156	55.277.496	418-418	285	---	-	242
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	243
---	-	199-197	280.789.842	---	-	---	-	201-201	16.328	192-189	455	244
---	-	---	-	---	-	---	-	97-97	32.702	269-265	344	245

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
246	360		Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	244	267.994.549	296-293	269.621.008	---	-
247	-	-	-	Kocaeli	-	245	-	295-292	-	38-36	-
248	+		Beşiktaş Tersane A.Ş.	Yalova	-	246	266.178.112	8-7	658.200.131	---	-
249	191		Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Denizli	-	247	265.894.598	299-296	268.145.537	288-284	56.092.384
250	170		Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	248	265.747.016	300-297	267.902.942	---	-
251	397		Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	249	265.331.563	225-223	302.359.111	---	-
252	52		Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	Sakarya	-	250	265.323.073	297-294	269.172.781	---	-
253	218		Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	251	264.728.656	308-305	264.939.162	---	-
254	230		Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası T.A.Ş.	İstanbul	-	252	264.088.273	305-302	265.761.882	---	-
255	213		Fil Filtre A.Ş.	İskenderun	-	253	263.778.152	310-307	264.443.385	---	-
256	240		Kaynak Iplik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	254	263.536.149	102-100	378.205.684	496-492	-13.422.608
257	-	-	-	Ege Bölgesi	-	255	-	282-280	-	184-181	-
258	293		Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	Çerkezköy	-	256	262.660.717	294-291	270.681.298	---	-
259	212		Gurme Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	257	261.296.065	306-303	265.706.857	---	-
260	276		Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	258	260.318.518	74-73	393.754.388	29-27	156.396.665
261	379		Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	259	259.946.238	247-245	292.740.225	---	-
262	291		Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	260	259.585.325	320-317	259.585.325	---	-
263	283		Ritaş Kimya ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	261	258.941.468	202-200	314.632.253	---	-
264	286		Özgörkey Otomotiv Turizm Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	262	258.686.508	15-14	564.440.549	---	-
265	-	-	-	Gaziantep	-	263	-	280-278	-	271-267	-
266	269		İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	264	258.295.315	319-316	260.158.589	---	-
267	-	-	-	Kahramanmaraş	-	265	-	289-287	-	229-225	-
268	314		Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	266	257.957.023	321-318	258.893.272	---	-
269	1		Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	267	257.743.073	323-320	257.743.073	302-298	54.947.073
270	367		KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	268	257.414.644	214-212	307.057.230	---	-
271	317		Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	269	257.398.631	303-300	266.349.260	---	-
272	161		Eti Gümüş A.Ş.	Kütahya	-	270	256.770.367	325-322	257.046.471	216-212	71.088.273
273	246		Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	271	256.565.636	200-198	314.907.449	---	-
274	228		Tahsildaroğlu Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Çanakkale	-	272	256.478.901	241-239	294.442.887	---	-
275	+		Erşan Et ve Et Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Bilecik	-	273	256.092.467	311-308	263.902.350	---	-
276	334		Özdemir Boru Profil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ereğli/Kdz.	-	274	255.898.302	312-309	262.835.431	---	-
277	126		KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	275	254.955.550	174-172	328.331.697	343-339	43.787.044
278	432		Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	276	254.584.256	293-290	271.512.277	462-458	17.401.949
279	217		Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda Sanayii A.Ş.	Bursa	-	277	254.562.359	307-304	265.260.510	---	-
280	135		Tat Nişasta İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	278	254.381.463	326-323	257.001.989	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	246
34-33	-	130-128	-	20-20	-	47-47	-	193-193	-	286-282	-	247
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	248
153-150	132.904.764	111-109	389.191.013	98-97	39.059.171	87-87	76.280.485	---	-	324-320	259	249
---	-	---	-	---	-	165-164	54.010.601	---	-	36-34	1.045	250
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	251
---	-	---	-	---	-	---	-	197-197	16.890	---	-	252
59-58	251.708.580	219-216	266.884.341	---	-	---	-	112-112	30.154	---	-	253
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	254
51-50	269.940.317	123-121	373.032.794	---	-	---	-	233-233	13.477	53-50	887	255
495-491	-43.130.237	117-115	381.875.111	450-446	-14.923.952	137-137	59.974.004	166-166	20.893	133-130	586	256
372-368	-	265-261	-	221-220	-	185-184	-	38-38	-	211-207	-	257
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	258
443-439	21.645.270	447-443	120.314.572	---	-	---	-	373-373	2.150	243-239	376	259
79-78	212.691.051	64-63	496.795.856	226-224	14.048.211	50-50	90.842.902	413-413	478	---	-	260
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	261
---	-	---	-	---	-	---	-	143-143	25.135	---	-	262
244-241	83.699.000	161-159	328.236.983	---	-	---	-	234-234	13.444	148-145	554	263
---	-	---	-	---	-	---	-	242-242	12.766	111-108	638	264
111-109	-	43-43	-	471-467	-	149-148	-	390-390	-	90-87	-	265
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	257-253	359	266
134-131	-	159-157	-	118-117	-	125-125	-	380-380	-	126-123	-	267
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	268
191-188	111.042.702	303-299	209.269.006	180-179	21.112.094	317-316	29.297.413	---	-	464-460	99	269
---	-	423-419	140.711.610	---	-	---	-	---	-	---	-	270
300-296	65.532.203	369-365	168.728.458	---	-	---	-	---	-	---	-	271
9-9	454.283.161	5-5	1.348.479.299	497-493	-184.674.855	162-161	54.726.439	371-371	2.258	113-110	635	272
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	273
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	274
---	-	436-432	129.818.010	---	-	457-454	11.493.014	---	-	---	-	275
---	-	---	-	---	-	---	-	77-77	39.554	409-405	175	276
80-79	212.571.005	138-136	356.854.502	376-372	929.168	426-423	15.838.368	---	-	---	-	277
271-268	72.420.394	35-35	661.287.570	443-439	-11.519.207	129-129	61.583.587	167-167	20.725	216-212	420	278
---	-	---	-	---	-	---	-	316-316	5.797	---	-	279
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	280

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
281	306		Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	279	254.090.540	316-313	261.129.475	---	-
282	313		GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	280	253.388.981	257-255	287.417.166	190-186	76.639.752
283	347		İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	281	252.679.061	184-182	320.994.578	---	-
284	338		Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	İstanbul	-	282	252.171.298	88-87	386.907.479	---	-
285	235		Altınyıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.	Çerkezköy	-	283	252.133.474	333-330	254.659.400	---	-
286	278		Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	284	252.068.914	309-306	264.616.649	337-333	45.591.788
287	90		Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Bursa	-	285	251.326.326	329-326	255.638.894	112-109	102.702.335
288	327		Peker Yüzey Tasarımları San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	286	251.277.709	345-342	251.373.558	---	-
289	335		Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	287	251.154.217	337-334	254.034.903	449-445	21.121.305
290	245		Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	288	250.926.816	123-121	366.128.882	---	-
291	-	-	-	Kahramanmaraş	-	289	-	332-329	-	329-325	-
292	366		Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	290	250.289.900	315-312	261.486.981	---	-
293	386		Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	291	249.741.198	341-338	252.659.531	---	-
294	376		Modern Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Çorlu	-	292	249.614.971	268-266	281.029.286	---	-
295	251		Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	293	249.565.085	344-341	251.746.538	---	-
296	373		VLE Elektronik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	294	248.723.932	302-299	267.014.952	---	-
297	312		Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Yenişehir/Bursa	-	295	246.908.476	318-315	260.384.563	458-454	18.583.481
298	-	-	-	Ege Bölgesi	-	296	-	331-328	-	280-276	-
299	316		Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kütahya	-	297	246.191.417	355-352	246.514.606	205-201	72.473.272
300	355		Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	298	245.506.525	328-325	255.644.745	---	-
301	332		Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	299	245.498.367	351-348	248.430.438	245-241	65.254.390
302	-		Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Ankara	-	300	245.005.550	261-259	283.597.478	461-457	17.614.446
303	374		Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	301	244.996.511	347-344	249.971.342	---	-
304	411		E.N.A. Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Bursa	-	302	244.936.461	322-319	258.786.692	---	-
305	339		A.B Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	303	244.607.859	336-333	254.107.545	---	-
306	+		Mim Mühendislik İnşaat Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	304	244.600.272	279-277	275.545.221	---	-
307	326		Ortadoğu Enerji San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	305	244.141.047	139-137	355.453.891	---	-
308	398		Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Bilecik	-	306	244.003.174	357-354	246.182.806	---	-
309	487		Ünlü Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	307	243.797.505	346-343	250.704.703	---	-
310	336		Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	308	243.575.828	220-218	305.076.743	106-103	105.439.741
311	361		Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	309	243.002.021	334-331	254.450.426	411-407	30.903.210
312	354		Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	310	242.873.468	352-349	248.229.396	482-478	7.417.553
313	392		Burcu Gıda Konservelik ve Salça Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	311	242.086.420	349-346	249.432.458	---	-
314	+		Roza Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	312	242.076.678	348-345	249.713.808	---	-
315	473		Birleşim Mühendislik Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	313	241.881.537	343-340	252.066.334	468-464	15.332.403

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	281
85-84	204.000.413	208-205	272.691.200	99-98	38.670.325	195-194	47.867.382	163-163	21.574	175-172	495	282
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	283
---	-	---	-	---	-	---	-	278-278	8.646	---	-	284
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	65-62	824	285
210-207	101.233.623	376-372	165.863.552	175-174	22.039.310	368-366	22.715.953	265-265	9.933	241-237	384	286
21-21	365.499.534	70-69	463.935.285	237-235	12.113.687	262-261	36.803.220	400-400	801	292-288	313	287
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	288
406-402	33.525.000	463-459	104.973.802	290-287	5.896.939	495-491	-5.404.037	444-443	26	456-452	108	289
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	290
269-266	-	251-247	-	203-202	-	323-322	-	311-311	-	209-205	-	291
139-136	143.237.555	356-352	176.107.075	---	-	---	-	58-58	45.264	304-300	297	292
---	-	374-370	167.303.812	---	-	---	-	286-286	8.078	80-77	757	293
---	-	182-180	307.563.229	---	-	---	-	---	-	462-458	102	294
---	-	---	-	---	-	---	-	331-331	4.816	---	-	295
---	-	---	-	---	-	---	-	174-174	20.246	261-257	353	296
217-214	95.831.716	412-408	144.654.803	277-274	7.170.601	434-431	14.568.875	397-397	859	491-487	45	297
374-370	-	294-290	-	253-250	-	261-260	-	158-158	-	287-283	-	298
124-121	159.114.042	245-241	247.290.842	115-114	33.865.304	189-188	48.761.446	57-57	45.843	180-177	483	299
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	345-341	242	300
237-234	85.682.534	338-334	186.143.700	198-197	16.859.497	222-221	42.692.224	221-221	14.740	367-363	220	301
150-147	134.427.817	213-210	269.286.091	491-487	-60.346.020	493-489	-2.968.444	244-244	12.649	256-252	361	302
193-190	108.880.740	235-232	253.474.496	---	-	---	-	225-225	14.432	224-220	406	303
40-39	296.235.452	84-82	430.534.084	---	-	---	-	289-289	7.829	262-258	353	304
---	-	---	-	---	-	---	-	170-170	20.443	229-225	403	305
349-345	49.043.683	228-225	257.678.463	---	-	---	-	121-121	28.803	176-173	494	306
---	-	---	-	---	-	---	-	440-439	72	457-453	108	307
---	-	272-268	224.690.752	---	-	377-375	21.371.452	305-305	6.190	46-43	940	308
434-430	24.390.270	438-434	129.143.648	---	-	304-303	30.393.807	---	-	81-78	756	309
290-286	68.055.862	126-124	370.240.723	244-242	10.982.602	89-89	73.863.620	123-123	28.079	232-228	400	310
190-187	111.521.814	250-246	244.783.192	324-321	3.831.095	437-434	14.198.661	416-416	321	310-306	283	311
404-400	33.735.311	410-406	146.104.920	416-412	-3.869.573	492-488	-1.846.733	---	-	449-445	115	312
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	313
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	314
---	-	94-92	414.337.557	285-282	6.464.872	---	-	---	-	134-131	583	315

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
316	223	Valf Sanayii A.Ş.	Manisa	-	314	241.837.768	360-357	244.601.492	262-258	61.693.853
317	351	Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	315	241.547.461	216-214	305.508.863	---	-
318	384	E.G.O. Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	316	241.310.941	339-336	253.374.391	---	-
319	479	Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Giresun	-	317	241.250.967	370-367	241.416.114	486-482	5.444.744
320	265	Afyon Et Entegre Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Afyonkarahisar	-	318	241.049.423	366-363	241.645.757	349-345	42.817.179
321	463	Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	319	240.915.216	350-347	249.236.516	270-266	59.869.685
322	288	Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Ordu	-	320	240.611.993	374-371	240.630.809	439-435	23.752.855
323	148	Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	321	240.583.386	221-219	304.970.676	---	-
324	436	De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	322	239.516.475	372-369	240.970.496	---	-
325	275	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	323	239.395.419	371-368	241.372.676	---	-
326	181	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.	Kamu	3	-	238.796.326	376-4	239.365.150	53-3	136.726.749
327	+	Kar-El Demir Tel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	324	237.962.844	378-374	238.495.062	361-357	41.225.778
328	294	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	İstanbul	-	325	237.791.295	122-120	366.568.329	27-25	157.368.689
329	421	Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	326	236.700.024	359-356	246.070.189	165-162	83.743.606
330	478	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	327	236.663.025	380-376	237.910.107	---	-
331	+	Hascevher Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	328	236.608.945	373-370	240.829.575	174-171	80.891.256
332	243	Ziylan Taban San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	329	235.717.095	285-283	274.139.678	187-183	77.781.572
333	284	Ör-Ma Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	330	235.215.972	317-314	260.430.186	---	-
334	109	Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	331	234.625.529	298-295	268.805.307	84-81	113.954.168
335	371	Alce Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	332	234.592.565	356-353	246.294.220	---	-
336	+	Almesan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	333	234.518.854	358-355	246.125.024	---	-
337	458	Evas Ev Aletleri Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	334	234.367.449	353-350	248.091.067	209-205	72.209.368
338	365	Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	335	233.672.476	385-381	235.387.379	---	-
339	209	Telliöğlü Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	336	233.260.787	387-383	234.654.141	422-418	27.504.522
340	290	Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	337	233.102.786	375-372	239.763.708	173-170	80.908.403
341	420	Görkem Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	338	233.039.434	377-373	239.340.583	289-285	56.025.022
342	475	Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Sakarya	-	339	232.888.955	382-378	236.368.238	450-446	21.083.800
343	346	Anık Bey Tekstil Enerji ve Sınai Yatırımlar A.Ş.	İstanbul	-	340	232.163.839	383-379	236.269.793	154-151	87.863.315
344	169	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	341	231.448.156	365-362	241.999.760	253-249	64.024.464
345	-	-	İstanbul	-	342	-	394-390	-	279-275	-
346	226	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	343	230.915.234	324-321	257.396.493	---	-
347	471	Gülçiçek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	344	230.748.491	399-395	231.181.128	137-134	94.659.616
348	+	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	345	230.373.353	148-146	350.616.525	---	-
349	454	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	346	230.266.848	362-359	242.378.600	---	-
350	+	Lezita Balık A.Ş.	Ege Bölgesi	-	347	230.253.604	403-399	230.368.881	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
277-273	70.371.965	350-346	177.759.330	401-397	-1.285.626	387-385	20.246.430	220-220	14.783	171-168	508	316
148-145	135.813.413	156-154	336.490.778	---	-	---	-	---	-	129-126	600	317
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	318
416-412	28.709.087	500-496	33.749.917	357-353	1.783.105	483-479	2.719.609	425-425	175	430-426	143	319
401-397	34.190.283	442-438	123.665.119	288-285	6.015.958	342-341	25.903.310	402-402	761	357-353	227	320
---	-	---	-	266-263	8.034.671	---	-	255-255	10.675	275-271	335	321
194-191	108.669.262	301-297	209.895.284	393-389	23.478	415-412	17.230.056	211-211	15.501	384-380	200	322
221-218	93.837.080	224-221	261.398.071	---	-	---	-	198-198	16.626	389-385	195	323
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	324
---	-	---	-	---	-	---	-	129-129	27.442	---	-	325
273-4	71.598.263	244-4	247.622.869	355-4	1.970.824	464-4	9.504.553	---	-	23-2	1.192	326
429-425	24.961.393	430-426	132.388.851	344-341	2.474.142	255-254	37.643.944	101-101	32.255	436-432	136	327
6-6	558.565.112	18-18	853.571.916	16-16	114.973.980	66-66	85.310.835	161-161	22.054	114-111	634	328
113-111	166.790.712	249-245	244.816.161	44-44	66.021.969	100-100	69.076.670	141-141	25.426	145-142	565	329
---	-	309-305	203.955.725	---	-	---	-	136-136	26.311	147-144	557	330
361-357	45.857.178	209-206	272.005.945	447-443	-13.042.246	214-213	43.916.748	99-99	32.287	50-47	907	331
115-112	166.562.763	121-119	374.083.559	255-252	9.749.315	172-171	52.795.454	346-346	3.800	55-52	868	332
364-360	45.457.012	203-201	278.504.103	---	-	---	-	---	-	71-68	785	333
19-19	385.042.127	75-74	453.034.733	25-25	92.045.311	99-99	69.200.710	344-344	3.881	51-48	906	334
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	335
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	336
421-417	27.820.752	335-331	189.888.989	152-151	26.169.968	265-264	35.778.442	53-53	47.094	201-198	444	337
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	139-136	576	338
157-154	129.289.101	344-340	182.355.390	260-257	9.014.723	447-444	13.200.308	385-385	1.558	407-403	178	339
262-259	75.490.903	396-392	153.232.992	234-232	12.578.321	381-379	20.869.795	333-333	4.799	482-478	65	340
380-376	40.614.712	491-487	69.173.278	100-99	38.497.794	245-244	39.325.036	51-51	47.404	424-420	159	341
315-311	57.345.780	467-463	101.703.156	293-290	5.769.686	468-464	8.990.365	429-429	127	208-204	433	342
180-177	116.886.461	388-384	159.289.134	87-86	44.953.228	177-176	51.870.527	70-70	41.494	42-39	958	343
295-291	66.081.471	221-218	264.783.489	320-317	4.106.246	226-225	41.395.342	47-47	48.211	146-143	564	344
251-248	-	433-429	-	190-189	-	373-371	-	304-304	-	62-59	-	345
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	346
101-99	177.246.160	146-144	341.843.306	155-154	25.872.372	141-141	58.870.993	236-236	13.271	346-342	241	347
---	-	---	-	---	-	---	-	176-176	20.096	6-6	1.673	348
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	349
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	350

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
351	341	Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	348	229.859.738	354-351	246.734.956	284-280	56.623.401
352	+	Metal ve Yapı Sistemleri Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	349	229.193.734	278-276	275.865.697	---	-
353	-	-	Bursa	-	350	-	379-375	-	172-169	-
354	185	Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	351	228.156.456	361-358	244.527.252	497-493	-16.887.023
355	343	İlsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Malatya	-	352	228.006.715	412-408	228.210.377	276-272	58.146.190
356	271	Seğmen Kardeşler Gıda Üretim ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ankara	-	353	227.990.042	390-386	233.931.954	---	-
357	348	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	Ege Bölgesi	-	354	227.608.833	407-403	229.615.492	313-309	50.880.650
358	399	Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	355	227.378.370	62-61	404.103.539	383-379	36.677.557
359	356	Parteks Tekstil ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.	Kayseri	-	356	227.308.436	413-409	228.166.119	---	-
360	407	Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	357	226.958.506	277-275	277.631.216	---	-
361	349	Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	358	226.745.264	396-392	231.924.919	---	-
362	260	Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	359	226.640.279	364-361	242.071.493	---	-
363	460	Ermta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kadiri	-	360	226.627.249	392-388	232.855.409	417-413	29.021.509
364	+	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Kayseri	-	361	226.541.129	384-380	236.211.959	265-261	61.232.406
365	477	Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	362	226.180.676	400-396	230.927.294	---	-
366	469	Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	363	225.908.176	397-393	231.425.392	142-139	93.339.328
367	273	Pelit Pastacılık ve Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	364	225.788.796	327-324	256.833.891	---	-
368	465	Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Kocaeli	-	365	224.451.196	416-412	225.776.094	---	-
369	+	Güneşoğlu Süt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	366	224.093.245	402-398	230.432.629	---	-
370	415	ASD Laminat A.Ş.	Düzce	-	367	223.699.665	414-410	227.275.396	---	-
371	287	PanelSan Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	368	223.548.164	409-405	228.581.298	---	-
372	168	A-Plas Genel Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	369	223.536.350	415-411	226.376.932	---	-
373	280	M S T İş ve Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	370	223.419.972	246-244	292.769.954	---	-
374	364	Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	371	222.595.940	314-311	261.836.904	---	-
375	337	Pınar Su ve İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	372	220.511.546	368-365	241.520.492	360-356	41.295.962
376	-	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	373	220.300.501	417-413	225.476.004	---	-
377	315	Gür İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	374	220.046.382	406-402	229.650.458	231-227	68.126.661
378	400	Reçber Kablo A.Ş.	Çorlu	-	375	219.688.460	425-421	219.770.680	---	-
379	206	Gesan Yatırım ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli	-	376	218.592.337	274-272	278.690.272	483-479	7.077.165
380	300	İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	4	-	218.328.793	291-3	272.578.232	186-4	77.893.920
381	320	Altıparmak Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	377	217.861.851	429-425	217.907.064	310-306	52.989.451
382	413	Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	378	217.820.437	410-406	228.406.749	---	-
383	447	Ender PVC ve Alüminyum Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	379	217.486.181	426-422	219.726.541	282-278	56.723.536
384	419	Çöğenler Yemcilik Tarım Ürün. Hayvancılık ve Petrol Ürün. Tic. San. Ltd. Şti.	Konya	-	380	217.478.908	423-419	221.383.462	---	-
385	362	Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	381	217.349.540	363-360	242.151.666	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
234-231	86.355.350	155-153	336.628.959	362-358	1.410.375	315-314	29.389.564	192-192	17.718	163-160	523	351
163-160	124.451.919	25-25	726.163.781	---	-	---	-	152-152	23.241	58-55	860	352
144-141	-	308-304	-	119-118	-	215-214	-	245-245	-	155-152	-	353
186-183	113.533.135	101-99	405.770.579	341-338	3.007.589	---	-	327-327	5.055	164-161	521	354
199-196	106.566.687	432-428	131.818.701	154-153	25.878.736	351-349	24.172.011	272-272	9.221	103-100	659	355
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	333-329	254	356
496-492	-90.352.242	384-380	161.301.954	468-464	-21.244.188	359-357	23.629.705	188-188	17.985	335-331	252	357
369-365	44.049.349	476-472	92.128.931	318-315	4.154.800	445-442	13.257.970	394-394	1.044	416-412	169	358
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	359
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	360
183-180	115.260.321	188-186	299.171.002	---	-	---	-	---	-	---	-	361
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	362
350-346	48.888.335	297-293	211.024.829	412-408	-3.222.731	363-361	23.116.802	189-189	17.802	441-437	130	363
185-182	113.689.631	275-271	222.473.326	429-425	-7.665.003	316-315	29.333.248	52-52	47.259	72-69	778	364
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	365
---	-	---	-	32-32	78.946.671	---	-	283-283	8.172	---	-	366
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	367
281-277	69.375.714	440-436	125.533.054	---	-	---	-	260-260	10.364	---	-	368
---	-	475-471	93.791.118	---	-	---	-	---	-	---	-	369
---	-	---	-	---	-	176-175	52.091.233	131-131	27.069	---	-	370
---	-	399-395	152.449.213	---	-	---	-	---	-	---	-	371
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	98-95	685	372
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	373
---	-	424-420	136.484.996	---	-	404-402	18.428.390	191-191	17.742	448-444	117	374
487-483	-10.463.633	300-296	210.491.876	462-458	-18.785.995	425-422	15.882.344	293-293	7.000	213-209	422	375
184-181	114.790.032	124-122	372.806.549	---	-	---	-	224-224	14.463	234-230	397	376
170-167	120.564.228	150-148	339.402.010	428-424	-7.176.842	225-224	42.100.917	240-240	12.815	154-151	546	377
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	378
468-464	12.068.397	498-494	35.465.744	409-405	-2.293.008	487-483	-76.672	---	-	443-439	127	379
114-3	166.699.997	205-3	277.960.126	223-2	14.285.079	406-3	18.325.065	---	-	202-4	442	380
393-389	37.151.181	255-251	238.565.254	442-438	-10.671.618	355-353	23.943.569	383-383	1.595	277-273	332	381
---	-	---	-	---	-	---	-	205-205	15.919	282-278	323	382
192-189	109.654.859	357-353	175.760.615	195-194	18.748.189	250-249	38.502.801	157-157	22.328	242-238	377	383
---	-	461-457	108.010.605	---	-	458-455	11.182.065	---	-	---	-	384
---	-	---	-	---	-	---	-	199-199	16.426	358-354	227	385

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
386	+	Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Antakya	-	382	217.239.919	313-310	261.981.335	---	-
387	383	Divapan Entegre Ağaç Panel San. Tic. A.Ş.	Düzce	-	383	217.183.101	427-423	219.702.920	346-342	43.702.858
388	468	Bimed Teknik Aletler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	384	217.099.088	388-384	234.383.293	102-99	106.511.239
389	498	ATK Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	385	216.668.191	132-130	357.950.816	466-462	15.776.308
390	266	Kilim Mobilya A.Ş.	Kayseri	-	386	216.072.156	424-420	221.316.436	---	-
391	331	Bereket Döner San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	387	215.888.583	395-391	232.189.947	---	-
392	262	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Giresun	-	388	215.423.709	340-337	253.129.561	456-452	19.728.130
393	+	Akcanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	389	215.155.934	404-400	229.852.930	283-279	56.695.882
394	358	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Denizli	-	390	215.051.836	434-430	215.051.836	---	-
395	495	Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	391	214.069.675	432-428	216.754.309	380-376	37.829.795
396	+	Alkim Alkali Kimya A.Ş.	Ankara	-	392	213.848.580	381-377	237.856.616	63-60	125.052.162
397	433	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	393	213.729.507	438-434	213.731.067	---	-
398	393	Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	394	213.464.121	401-397	230.895.034	117-114	100.795.648
399	+	-	İstanbul	-	395	-	369-366	-	476-472	-
400	+	Omega Metal Bağlantı Elemanları Demir Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyl	-	396	213.004.168	436-432	214.638.557	---	-
401	401	Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	397	212.740.996	224-222	303.006.040	378-374	38.223.826
402	497	Solar Patlayıcı Maddeler Sanayi A.Ş.	Eskişehir	-	398	212.685.179	386-382	235.074.514	243-239	65.699.902
403	450	Çilek Mobilya A.Ş.	İnegöl	-	399	212.596.297	304-301	266.341.548	89-86	111.206.114
404	+	Aslan Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	400	212.543.320	140-138	354.742.140	484-480	6.543.311
405	483	Ulusoy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	401	211.824.310	391-387	233.335.497	264-260	61.272.441
406	310	Dost Fındık Gıda Kuyumculuk İnş. Taahhüt Nak. Turizm Müh. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Ünye	-	402	211.461.012	442-438	212.455.097	493-489	-1.833.025
407	+	Sentez Grup Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	403	211.274.950	408-404	228.753.531	141-138	93.487.765
408	381	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	404	211.122.191	342-339	252.547.976	---	-
409	250	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	405	210.887.369	393-389	232.397.693	---	-
410	+	Duran-Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	406	210.437.551	433-429	215.334.419	182-179	79.249.180
411	307	Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	İstanbul	-	407	210.062.762	335-332	254.184.005	441-437	23.498.923
412	270	Uludağ İçecek T.A.Ş.	Bursa	-	408	210.051.302	422-418	221.773.669	357-353	41.648.732
413	+	Hateks Hatay Tekstil İşletmeleri A.Ş.	İskenderun	-	409	209.044.609	338-335	253.401.424	151-148	91.098.231
414	57	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	410	208.533.329	430-426	217.736.816	---	-
415	303	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	411	208.402.396	437-433	213.858.699	---	-
416	323	Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	412	208.397.556	441-437	212.716.972	---	-
417	375	Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Çerkezköy	-	413	208.146.432	451-447	208.146.433	---	-
418	423	Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	Kocaeli	-	414	208.064.313	3-3	1.005.772.944	---	-
419	429	Seyran Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	415	207.819.475	444-440	211.018.849	---	-
420	387	Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kocaeli	-	416	207.010.563	270-268	280.954.076	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
---	-	---	-	---	-	---	-	171-171	20.325	---	-	386
446-442	20.860.467	257-253	236.629.713	461-457	-18.676.989	272-271	34.821.483	381-381	1.692	469-465	93	387
394-390	36.603.079	381-377	164.061.733	171-170	22.801.466	314-313	29.400.224	89-89	34.903	142-139	572	388
255-252	77.290.898	286-282	218.021.429	232-230	13.022.987	340-339	26.107.167	11-11	70.859	352-348	232	389
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	390
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	391
461-457	14.330.419	487-483	73.888.229	387-383	246.403	---	-	348-348	3.644	341-337	244	392
424-420	27.417.399	177-175	312.328.710	405-401	-1.467.208	236-235	40.134.301	257-257	10.576	330-326	255	393
---	-	---	-	---	-	---	-	66-66	42.395	---	-	394
427-423	26.116.830	464-460	102.961.230	256-253	9.682.119	400-398	18.745.505	329-329	4.862	425-421	159	395
54-53	261.359.280	169-167	319.420.169	29-29	80.071.468	70-70	82.756.990	291-291	7.353	362-358	222	396
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	397
188-185	112.691.180	95-93	413.927.603	59-59	58.878.591	122-122	64.042.147	138-138	25.928	94-91	693	398
486-482	-	499-495	-	466-462	-	439-436	-	263-263	-	259-255	-	399
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	348-344	236	400
471-467	9.590.546	414-410	143.530.214	353-350	2.051.380	349-347	24.492.107	147-147	24.452	173-170	503	401
312-308	58.033.539	393-389	155.035.848	167-166	23.318.165	207-206	46.054.788	345-345	3.816	393-389	191	402
158-155	128.857.252	383-379	161.820.358	62-62	57.797.807	151-150	56.596.917	215-215	15.140	88-85	744	403
479-475	5.715.994	486-482	74.330.482	380-376	908.691	465-461	9.396.997	276-276	8.909	496-492	38	404
174-171	118.566.628	283-279	219.682.411	179-178	21.178.711	334-333	27.030.914	187-187	18.342	196-193	451	405
266-263	73.760.018	435-431	129.926.975	343-340	2.509.957	497-493	-6.431.040	251-251	10.905	385-381	200	406
---	-	---	-	107-106	36.053.050	---	-	320-320	5.562	---	-	407
---	-	---	-	---	-	---	-	56-56	45.939	25-23	1.184	408
340-336	50.683.710	337-333	186.377.619	---	-	---	-	92-92	34.053	189-186	460	409
407-403	33.016.041	334-330	192.427.406	186-185	20.112.512	218-217	43.527.615	154-154	22.624	315-311	268	410
173-170	119.872.901	351-347	177.114.652	127-126	32.128.304	220-219	43.354.413	219-219	14.893	450-446	115	411
36-35	305.968.515	29-29	680.211.805	137-136	29.782.810	298-297	30.551.172	---	-	432-428	141	412
61-60	244.632.045	140-138	351.271.690	162-161	24.012.135	135-135	60.128.646	64-64	43.056	75-72	764	413
492-488	-26.823.954	460-456	108.134.764	---	-	---	-	404-404	694	468-464	95	414
268-265	72.751.340	211-208	270.616.349	---	-	260-259	36.894.501	---	-	343-339	243	415
---	-	---	-	---	-	---	-	341-341	4.141	---	-	416
451-447	19.298.014	307-303	205.267.864	---	-	---	-	294-294	6.884	460-456	105	417
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	418
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	427-423	154	419
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	420

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		
2018	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	
421	+	Altinkılıç Gıda ve Süt San. Tic. A.Ş.	Çanakkale	-	417	205.755.961	449-445	208.755.961	331-327	46.461.704	
422	+	Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Suluova	-	418	205.377.627	421-417	221.914.908	---	-	
423	435	Botaş Nehir Boya Emprime San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	419	205.185.707	455-451	205.185.707	---	-	
424	+	Has Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	420	204.967.682	443-439	211.019.315	371-367	39.694.838	
425	410	Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	421	204.762.585	405-401	229.845.230	---	-	
426	444	Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	422	204.655.897	287-285	273.718.187	---	-	
427	385	Anılı Plastik Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	423	204.618.365	440-436	213.293.349	---	-	
428	196	Alka Sanayi İnşaat ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	424	204.302.021	448-444	209.277.505	381-377	37.466.275	
429	+	Biofarma İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	425	203.976.944	450-446	208.510.629	---	-	
430	476	Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	426	203.687.243	452-448	205.999.949	---	-	
431	255	Mardin Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mardin	-	427	203.683.229	459-455	203.683.229	---	-	
432	143	Karaçuha Tarım Ürünleri İth. Ihr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Terme	-	428	203.628.805	283-281	274.543.890	---	-	
433	+	Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş	-	429	203.445.175	435-431	214.640.624	---	-	
434	+	Kaplamın Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	430	203.184.920	446-442	210.013.675	---	-	
435	439	Valfisel Armatür Sanayi A.Ş.	Manisa	-	431	202.707.166	461-457	202.707.166	---	-	
436	254	Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	432	202.428.574	453-449	205.990.830	472-468	12.993.611	
437	451	Netafım Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	433	202.195.380	263-261	283.371.688	---	-	
438	431	Türkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	434	202.128.985	367-364	241.575.571	---	-	
439	+	Domino Tekstil Ürünleri San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	435	202.066.237	454-450	205.289.626	373-369	39.550.953	
440	396	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	436	200.020.803	420-416	222.571.018	---	-	
441	414	TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Düzce	-	437	200.000.698	467-463	200.000.698	---	-	
442	416	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Kocaeli	-	438	199.755.882	301-298	267.288.543	157-154	86.377.628	
443	+	Rekor Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	439	199.605.530	462-458	201.606.917	214-210	71.379.859	
444	395	Koleksiyon Mobilya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	440	199.548.840	398-394	231.198.233	---	-	
445	192	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	441	199.368.007	281-279	274.891.331	---	-	
446	+	Esan Akümülatör ve Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	442	199.309.828	447-443	209.950.740	389-385	35.206.168	
447	467	S.S. Tarış Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Ege Bölgesi	-	443	199.007.590	389-385	234.166.784	---	-	
448	494	Sanko Rüzgar Enerjisi San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	444	198.634.970	418-414	225.028.954	---	-	
449	455	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	445	197.864.038	456-452	204.825.306	355-351	41.857.984	
450	+	Teymur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	446	197.805.054	439-435	213.702.085	250-246	64.354.631	
451	449	Ravaber Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	447	197.738.440	470-466	199.624.054	---	-	
452	499	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Konya	-	448	197.417.770	474-470	197.503.467	---	-	
453	99	Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	449	196.886.585	463-459	201.594.613	278-274	57.850.424	
454	242	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	450	196.879.859	468-464	199.870.656	---	-	
455	301	AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	451	196.734.601	464-460	201.510.165	---	-	

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
474-470	8.125.680	457-453	111.797.856	350-347	2.091.643	440-437	13.749.611	451-449	0,39	369-365	220	421
---	-	386-382	160.307.811	---	-	---	-	302-302	6.583	---	-	422
---	-	352-348	176.994.166	---	-	251-250	38.415.406	---	-	127-124	602	423
198-195	106.875.468	327-323	198.050.601	297-294	5.558.400	413-410	17.371.923	253-253	10.720	130-127	599	424
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	425
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	426
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	427
284-280	69.165.647	115-113	382.064.990	315-312	4.291.523	296-295	30.875.838	194-194	17.295	308-304	285	428
---	-	---	-	---	-	---	-	325-325	5.303	141-138	576	429
---	-	---	-	---	-	---	-	227-227	14.152	---	-	430
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	431
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	402-398	185	432
---	-	385-381	161.275.995	---	-	---	-	---	-	336-332	252	433
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	434
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	435
441-437	21.953.009	490-486	70.290.861	325-322	3.692.498	494-490	-3.542.385	---	-	466-462	96	436
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	437
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	438
367-363	44.830.886	492-488	67.475.199	149-148	26.415.921	330-329	27.530.957	72-72	41.235	280-276	324	439
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	440
375-371	42.221.461	494-490	59.613.182	---	-	---	-	428-428	134	109-106	641	441
2-2	889.951.906	8-8	1.095.022.883	38-38	70.882.310	130-130	60.908.460	---	-	---	-	442
278-274	70.312.209	375-371	166.167.441	160-159	24.632.012	228-227	41.031.015	314-314	5.870	350-346	233	443
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	444
110-108	169.055.655	---	-	---	-	---	-	177-177	20.087	194-191	454	445
437-433	23.976.809	452-448	113.891.480	321-318	4.045.140	376-374	21.477.355	132-132	26.984	434-430	139	446
---	-	---	-	---	-	---	-	120-120	28.822	---	-	447
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	448
219-216	95.252.387	326-322	198.551.940	268-265	7.848.972	369-367	22.537.442	186-186	18.705	188-185	463	449
366-362	44.834.306	347-343	180.617.029	363-359	1.314.412	254-253	37.915.740	340-340	4.294	305-301	296	450
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	451
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	452
---	-	---	-	326-323	3.645.582	---	-	179-179	19.744	---	-	453
---	-	---	-	---	-	---	-	372-372	2.198	---	-	454
249-246	81.863.726	261-257	234.488.752	---	-	---	-	317-317	5.759	186-183	475	455

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2018	2017						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
456	440	Adeka İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	452	196.023.200	428-424	219.633.992	130-127	96.870.570
457	459	Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	453	195.459.037	290-288	272.698.813	---	-
458	388	Renksan Plastik Sünger San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	454	195.376.597	457-453	204.401.092	---	-
459	+	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	455	195.193.201	411-407	228.269.844	---	-
460	+	Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	456	194.643.797	218-216	305.310.235	83-80	114.454.486
461	496	Çarkıt Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	457	194.476.016	445-441	210.694.431	---	-
462	+	Ekol Ofset Matbaacılık Tesisleri Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	458	193.779.228	476-472	196.148.880	---	-
463	448	Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	459	193.291.003	475-471	197.000.127	---	-
464	330	Adel Kalemcilik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	460	193.021.317	41-40	425.958.150	34-32	151.309.966
465	363	Fazloğlu Et ve Et Ürünleri Gıda San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	461	192.540.051	477-473	196.126.499	---	-
466	305	Demirören Gazetecilik A.Ş.	İstanbul	-	462	192.437.147	473-469	197.777.424	320-316	49.469.522
467	418	Yıldız Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	463	192.201.843	330-327	255.275.287	336-332	45.951.014
468	+	Sultan Et ve Gıda Üretim Ticaret ve Pazarlama Ltd. Şti.	Ankara	-	464	191.533.075	483-479	194.441.565	---	-
469	298	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	465	191.095.670	5-4	696.794.599	---	-
470	500	Torkut Oluklu Mukavva ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Gaziantep	-	466	191.064.672	481-477	194.619.583	---	-
471	370	Orhan Karakoç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	467	191.001.954	471-467	199.461.621	318-314	49.882.009
472	155	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	İstanbul	-	468	190.689.658	488-484	190.689.658	---	-
473	+	Kat Mekatronik Ürünleri A.Ş.	İstanbul	-	469	189.589.202	465-461	201.115.179	76-73	119.513.375
474	441	Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Adana	-	470	189.370.891	472-468	199.243.890	---	-
475	20	Helvacıade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	471	188.788.359	431-427	217.401.922	---	-
476	470	Elit Çikolata ve Şekerleme Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	472	188.537.585	485-481	192.037.398	377-373	38.712.595
477	+	Pakten Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	473	188.417.774	458-454	204.117.469	---	-
478	+	Renkler Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	474	188.007.076	490-486	188.119.194	---	-
479	352	Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	475	187.711.057	460-456	203.413.360	438-434	24.148.503
480	+	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	476	187.464.066	478-474	195.602.204	---	-
481	+	Mita Kalıp ve Döküm Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	477	187.400.159	479-475	195.258.932	260-256	61.951.821
482	405	Akça Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	478	187.166.570	469-465	199.669.136	---	-
483	+	Paksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	479	186.488.710	493-489	186.488.710	---	-
484	422	Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	Bursa	-	480	185.318.029	496-492	185.318.029	222-218	70.105.887
485	372	Müsellimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	481	184.973.098	497-493	184.973.098	---	-
486	+	Kavçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	482	184.634.217	495-491	185.432.110	---	-
487	+	Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	483	184.449.544	482-478	194.589.464	---	-
488	+	Sümer Plastik ve Kağıt San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	484	183.887.488	486-482	191.704.251	---	-
489	-	-	İstanbul	-	485	-	487-483	-	73-70	-
490	+	Suglobal Tekstil ve Konfeksiyon Sanayi A.Ş.	Çerkezköy	-	486	182.186.030	492-488	186.574.997	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
64-63	240.585.251	190-188	298.326.285	85-84	45.578.395	282-281	33.412.734	---	-	178-175	490	456
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	457
200-197	106.517.050	325-321	199.516.613	---	-	---	-	---	-	267-263	348	458
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	459
99-97	178.818.313	187-185	300.228.052	55-55	61.266.318	124-124	63.695.230	107-107	31.444	153-150	547	460
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	461
---	-	---	-	---	-	---	-	206-206	15.817	191-188	456	462
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	463
87-86	201.867.422	63-62	497.587.499	143-142	28.177.469	53-53	88.377.981	318-318	5.755	205-201	438	464
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	465
33-32	316.552.538	132-130	361.602.526	50-50	63.172.262	472-468	7.231.743	---	-	278-274	329	466
---	-	397-393	153.160.190	383-379	738.375	290-289	32.175.678	281-281	8.314	158-155	531	467
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	468
239-236	84.640.439	252-248	244.200.788	---	-	---	-	376-376	1.900	246-242	371	469
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	470
212-209	100.320.475	282-278	220.315.181	373-369	1.086.895	393-391	19.915.203	271-271	9.241	82-79	755	471
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	472
205-202	104.077.516	365-361	170.476.140	64-64	56.501.799	57-57	86.619.860	86-86	36.017	274-270	338	473
---	-	---	-	---	-	---	-	135-135	26.497	---	-	474
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	475
---	-	---	-	421-417	-5.166.956	433-430	14.852.379	190-190	17.761	281-277	324	476
---	-	---	-	---	-	---	-	115-115	29.821	---	-	477
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	215-211	421	478
358-354	46.689.492	462-458	106.943.500	287-284	6.242.553	424-421	15.912.099	350-350	3.412	438-434	135	479
---	-	---	-	---	-	---	-	93-93	33.719	---	-	480
274-270	70.676.964	389-385	159.081.099	111-110	34.767.969	133-133	60.318.578	94-94	33.436	185-182	476	481
305-301	62.812.277	279-275	220.987.303	---	-	311-310	29.642.856	---	-	86-83	748	482
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	483
392-388	37.478.041	366-362	170.436.044	214-213	15.417.993	409-406	17.756.744	200-200	16.330	321-317	263	484
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	485
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	486
---	-	---	-	---	-	---	-	303-303	6.280	254-250	364	487
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	455-451	109	488
57-56	-	196-194	-	30-30	-	183-182	-	262-262	-	276-272	-	489
---	-	---	-	---	-	---	-	83-83	37.530	---	-	490

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2017	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
491	427	Dok-San Denizli Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	487	180.431.199	489-485	188.881.977	248-244	64.546.550
492	+	2M Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	488	180.392.862	494-490	186.016.255	402-398	32.989.696
493	+	Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	489	180.358.533	419-415	222.664.618	---	-
494	+	Temsan Yapı ve Makina Endüstri A.Ş.	Ankara	-	490	179.908.125	484-480	194.361.986	240-236	66.886.871
495	+	Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	491	179.875.490	498-494	180.260.101	210-206	71.916.228
496	-	-	İstanbul	-	492	-	499-495	-	399-395	-
497	491	Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	493	179.326.730	480-476	194.901.543	98-95	108.089.961
498	+	Biomar Sagun Yem San. Tic. A.Ş.	Aydın	-	494	178.452.980	491-487	186.723.392	---	-
499	481	Arobus Araç İmalat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	495	177.979.511	500-496	179.581.283	---	-
500	472	Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	496	177.760.860	466-462	200.366.801	---	-
GENEL TOPLAM						137.496.990.448	157.435.431.134		36.357.989.372	

Açıklamalar

- ⚙ Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- ⚙ Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- ⚙ İSO İkinci 500 sıralaması, kuruluşların 2018 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır.
- ⚙ Net satışlar ise kuruluşların 2018 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2018
395-391	36.299.054	323-319	199.624.581	301-298	5.294.082	234-233	40.476.374	---	-	85-82	749	491
314-310	57.703.709	480-476	80.896.039	174-173	22.179.537	333-332	27.052.253	165-165	21.160	395-391	190	492
414-410	28.958.533	403-399	149.523.094	---	-	467-463	9.053.753	237-237	13.041	483-479	65	493
286-282	68.840.987	304-300	208.499.407	144-143	27.460.009	216-215	43.768.108	252-252	10.825	303-299	298	494
412-408	30.058.453	400-396	151.924.949	219-218	15.002.401	243-242	39.469.879	169-169	20.462	253-249	365	495
426-422	-	380-376	-	396-392	-	432-429	-	356-356	-	136-133	-	496
133-130	152.126.890	202-200	279.215.643	138-137	29.287.778	148-147	57.375.199	247-247	11.705	38-36	1.035	497
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	498
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	499
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	500
58.248.512.762		155.019.659.532		8.971.623.983		23.220.277.834		8.988.891		228.313		

⚙ Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO İkinci 500 sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

⚙ (+): Ana tabloda kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de yer almaktadır. Bu sıralamada bir önceki yıl İSO 1000'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklatan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir.

(-): Ana tabloda sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya İSO 500'den İSO ikinci 500'e geiren kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de (-) işaretiyle gösterilmektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

İSO İKİNCİ 500'ÜN ZAMAN YOLCULUĞU

1992

Ek çalışmanın kapsamı 250 olarak yeniden belirlendi ve "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu İzleyen 250 Sanayi Kuruluşu" araştırması açıklandı.

1991

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına ek olarak "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu İzleyen, 325 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunuldu.

1998

250 Sanayi Kuruluşu araştırmasının kapsamı genişletilerek 500'e çıkarıldı. Böylece Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler oluşturuldu.

2016

İSO 1000'in çok daha spesifik konulardaki sonuçlarını değerlendiren Tematik Raporlar adlı yeni bir serinin hayata geçirilmesine karar verildi.

2017

İSO İkinci 500 çalışması geliştirilmiş içeriği ve yenilenen tasarımı ile okuyucusuyla buluştu. www.iso500.org.tr web sitesi yayına girdi.

2018

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması 50. yaşını kutlarken İSO İkinci 500 de 20. yılına ulaştı.

iso500.org.tr

*Açıklanma tarihleri dikkate alınmıştır.

SEKTÖREL VERİLER

2018 yılında İSO İkinci 500'ün temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü.

2018 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	1.357.134.338	1.407.056.384	55.724.998	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	96	26.170.223.916	32.992.975.877	787.848.557	
11 - İçeceklerin imalatı	5	1.347.899.102	1.561.068.542	-43.299.596	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	85	23.112.465.681	24.881.353.752	1.764.259.932	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	24	6.878.063.437	7.919.119.695	365.356.878	
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	2	606.585.704	637.787.169	11.575.731	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	2.020.147.746	2.071.599.594	64.753.402	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	5.594.669.447	5.778.076.422	986.775.586	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	1.119.449.910	1.161.408.096	448.180.627	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	965.871.924	1.128.589.339	88.358.526	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	26	7.517.356.455	8.271.654.353	731.520.243	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	1.095.644.266	1.480.583.152	46.874.120	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	26	6.724.518.310	8.316.884.751	472.851.216	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	41	11.499.653.585	12.723.096.337	276.245.040	
24 - Ana metal sanayii	47	13.619.162.899	15.303.435.024	398.780.116	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	22	5.698.539.398	6.538.709.339	499.348.269	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	791.836.434	825.049.943	164.415.027	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	20	5.209.568.422	5.427.205.440	352.033.338	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	3.848.858.697	4.691.019.383	305.284.637	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	8.103.783.676	8.875.479.211	893.617.358	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	5	1.363.453.428	1.757.830.997	48.069.693	
31 - Mobilya imalatı	5	1.141.740.979	1.243.489.733	149.507.154	
32 - Diğer imalatlar	2	464.083.589	948.208.504	-9.389.388	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	5	1.246.279.105	1.493.750.097	112.932.519	
Toplam	500	137.496.990.448	157.435.431.134	8.971.623.983	

	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretli Çalışanlar Ortalaması
	412.046.052	586.232.085	1.755.650.458	1.367.220.138	1.133.889.283	2.889.539.740	2.249
	2.877.139.793	4.639.766.555	17.537.147.811	11.072.771.040	7.305.377.857	24.842.525.670	35.303
	144.521.019	276.874.029	1.463.629.918	900.038.259	983.586.259	2.447.216.177	1.564
	4.470.449.170	6.240.134.719	16.237.848.655	11.055.942.849	10.554.540.308	26.792.388.965	55.094
	1.064.877.588	1.861.299.950	4.285.251.846	1.993.907.063	2.799.393.667	7.084.645.516	20.351
	33.947.220	35.610.471	74.452.188	17.556.135	488.477.835	562.930.023	1.205
	331.405.201	513.173.853	1.669.557.587	877.354.891	881.938.660	2.551.496.250	2.986
	1.353.030.694	1.999.824.222	2.731.469.106	1.659.874.349	2.160.241.705	4.891.710.812	6.280
	104.336.714	593.933.217	500.472.304	171.170.498	2.186.994.856	2.687.467.162	2.122
	117.933.628	305.241.127	288.919.419	132.215.925	384.350.763	673.270.182	556
	1.510.302.056	2.062.220.138	4.604.453.639	2.510.349.935	3.501.045.880	8.105.499.521	5.868
	215.587.233	458.245.765	835.261.031	549.413.766	878.675.147	1.713.936.178	2.696
	1.194.106.851	1.755.810.332	3.943.009.346	2.183.844.595	2.501.730.769	6.444.740.115	9.106
	2.020.166.442	3.533.413.873	10.352.022.810	5.603.637.213	6.746.374.328	17.098.397.139	18.198
	1.762.065.099	2.484.900.377	7.983.502.394	4.457.866.440	4.053.041.331	12.036.543.726	13.323
	1.119.816.520	1.873.716.575	3.831.048.456	2.365.468.797	2.246.466.592	6.077.515.049	10.032
	194.294.766	272.434.886	198.496.642	104.876.746	497.158.954	695.655.596	1.364
	742.393.895	1.397.157.667	2.474.978.990	1.500.958.479	1.315.518.182	3.790.497.172	7.670
	637.048.262	1.170.057.007	2.667.247.942	1.063.469.756	2.537.905.765	5.205.153.710	7.179
	1.584.409.657	2.603.597.014	5.004.265.969	2.757.412.870	2.718.447.065	7.722.713.036	16.587
	297.563.216	675.261.520	4.462.589.468	1.311.629.798	51.113.888	4.513.703.356	3.776
	239.865.557	392.282.774	592.093.321	362.251.995	664.120.871	1.256.214.192	3.419
	64.731.907	164.974.656	407.499.954	214.941.440	404.363.897	811.863.850	852
	728.239.294	461.826.560	2.870.277.497	1.941.732.937	1.253.758.900	4.124.036.395	533
	23.220.277.834	36.357.989.372	96.771.146.751	56.175.905.913	58.248.512.762	155.019.659.532	228.313

2018 Yılında İSO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	195.853.139	169.810.116	79.785.564	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	96	1.668.982.129	1.076.931.290	1.079.977.746	
11 - İçeceklerin imalatı	5	110.723.987	69.269.703	-18.614.801	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	85	2.461.132.527	1.233.219.516	1.468.072.844	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	24	936.050.082	171.298.018	555.277.746	
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	2	52.172.423	1.745.814	-37.742.143	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	159.139.168	130.044.321	154.592.966	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	452.914.808	230.496.305	948.250.503	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	194.960.007	22.976.741	327.728.001	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	72.619.800	15.695.222	120.790.371	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	26	432.376.972	699.823.057	538.852.538	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	270.313.864	34.296.547	108.351.742	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	26	568.514.069	242.867.049	665.884.098	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	41	1.423.326.036	588.607.471	613.778.299	
24 - Ana metal sanayii	47	952.607.691	539.569.625	557.518.562	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	22	590.520.007	242.351.380	802.662.876	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	77.932.128	20.510.865	141.149.858	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	20	503.998.833	259.154.122	397.110.625	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	522.514.429	163.353.233	281.733.751	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	1.120.002.699	215.665.124	800.410.424	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	5	411.145.746	31.981.027	135.858.134	
31 - Mobilya imalatı	5	191.978.457	43.477.970	123.107.760	
32 - Diğer imalatlar	2	90.321.780	43.827.001	2.825.796	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	5	56.427.849	368.064.423	-159.275.436	
Toplam	500	13.516.528.630	6.615.035.940	9.688.087.824	

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	445.448.819	102.556.846	5.649.468	553.655.133	32.576.952	-	586.232.085
	3.825.891.165	538.634.975	29.104.187	4.393.630.327	273.931.720	27.795.492	4.639.766.555
	161.378.889	67.686.099	3.220.760	232.285.748	44.588.281	-	276.874.029
	5.162.424.887	824.625.483	20.633.908	6.007.684.278	238.230.391	5.779.950	6.240.134.719
	1.662.625.846	130.875.506	7.851.231	1.801.352.583	61.288.849	1.341.482	1.861.299.950
	16.176.094	12.203.119	3.827.805	32.207.018	3.403.453	-	35.610.471
	443.776.455	43.032.818	1.182.102	487.991.375	25.725.646	543.168	513.173.853
	1.631.661.616	155.234.636	8.626.736	1.795.522.988	204.556.442	255.208	1.999.824.222
	545.664.749	26.633.094	2.869.880	575.167.723	20.212.552	1.447.058	593.933.217
	209.105.393	8.638.125	1.671.579	219.415.097	86.730.361	904.331	305.241.127
	1.671.052.567	182.725.837	10.283.722	1.864.062.126	198.704.005	545.993	2.062.220.138
	412.962.153	37.842.571	1.807.735	452.612.459	5.633.306	-	458.245.765
	1.477.265.216	202.637.383	6.193.560	1.686.096.159	70.249.219	535.046	1.755.810.332
	2.625.711.806	614.669.940	61.841.423	3.302.223.169	235.948.516	4.757.812	3.533.413.873
	2.049.695.878	284.640.868	14.146.461	2.348.483.207	138.239.443	1.822.273	2.484.900.377
	1.635.534.263	163.876.136	7.569.466	1.806.979.865	67.195.739	459.029	1.873.716.575
	239.592.851	24.476.851	936.259	265.005.961	7.428.925	-	272.434.886
	1.160.263.580	103.026.077	5.455.118	1.268.744.775	128.784.101	371.209	1.397.157.667
	967.601.413	156.467.080	4.597.487	1.128.665.980	45.240.708	3.849.681	1.170.057.007
	2.136.078.247	378.729.586	7.570.594	2.522.378.427	86.694.831	5.476.244	2.603.597.014
	578.984.907	82.701.380	1.577.095	663.263.382	11.998.138	-	675.261.520
	358.564.187	28.282.908	1.539.955	388.387.050	3.895.724	-	392.282.774
	136.974.577	20.650.653	1.075.103	158.700.333	6.274.323	-	164.974.656
	265.216.836	135.296.474	5.303.485	405.816.795	56.053.700	43.935	461.826.560
	29.819.652.394	4.326.144.445	214.535.119	34.360.331.958	2.053.585.325	55.927.911	36.357.989.372

2018 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)	
05-08 - Madencilik ve taş ocaklığı	5	4,0	4,9	29,3	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	96	2,4	10,8	8,7	
11 - İçeceklerin imalatı	5	-2,8	-4,4	9,3	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	85	7,1	16,7	18,0	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	24	4,6	13,1	13,4	
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	2	1,8	2,4	5,3	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	3,1	7,3	16,0	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	17,1	45,7	23,4	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	38,6	20,5	9,0	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	7,8	23,0	10,4	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	26	8,8	20,9	18,3	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	3,2	5,3	14,6	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	26	5,7	18,9	14,4	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	41	2,2	4,1	15,9	
24 - Ana metal sanayii	47	2,6	9,8	11,5	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	22	7,6	22,2	17,1	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	19,9	33,1	23,5	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	20	6,5	26,8	13,7	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	6,5	12,0	13,6	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	10,1	32,9	17,9	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	5	2,7	94,0	16,9	
31 - Mobilya imalatı	5	12,0	22,5	19,3	
32 - Diğer imalatlar	2	-1,0	-2,3	6,8	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	5	7,6	9,0	48,8	
Toplam	500	5,7	15,4	14,7	

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	96,5	2.249	24.778	260.663	198.065	625.636
	79,3	35.303	22.317	131.427	108.373	934.566
	86,3	1.564	-27.685	177.029	103.183	998.126
	92,9	55.094	32.023	113.263	93.702	451.616
	86,9	20.351	17.953	91.460	81.698	389.127
	95,1	1.205	9.606	29.552	13.424	529.284
	97,5	2.986	21.686	171.860	148.619	693.771
	96,8	6.280	157.130	318.443	259.819	920.076
	96,4	2.122	211.207	279.893	257.146	547.318
	85,6	556	158.918	548.995	376.089	2.029.837
	90,9	5.868	124.663	351.435	284.774	1.409.621
	74,0	2.696	17.387	169.972	153.176	549.178
	80,9	9.106	51.927	192.819	162.230	913.341
	90,4	18.198	15.180	194.165	144.286	699.148
	89,0	13.323	29.932	186.512	153.846	1.148.648
	87,2	10.032	49.776	186.774	163.032	651.785
	96,0	1.364	120.539	199.732	175.655	604.875
	96,0	7.670	45.897	182.159	151.273	707.589
	82,0	7.179	42.525	162.983	134.782	653.436
	91,3	16.587	53.875	156.966	128.780	535.086
	77,6	3.776	12.730	178.830	153.333	465.527
	91,8	3.419	43.728	114.736	104.874	363.700
	48,9	852	-11.020	193.632	160.768	1.112.921
	83,4	533	211.881	866.466	497.593	2.802.533
	87,3	228.313	39.295	159.246	130.609	689.560

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” araştırmasının temel amacı, Türkiye’de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018

TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU (İSO İKİNCİ 500) ARAŞTIRMASI YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

1. YÖNTEM

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye’yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, www.iso500.org.tr adresinde yer alan “Anket Kullanıcı Girişi” uygulaması ile yürütülmektedir.

Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması’nda yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında “Anket Kullanıcı Girişi” uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, ar-ge harcamaları ve brüt katma değer hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanu-

nu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formunda yer alan bilgiler bilanço ve gelir tablolarıyla karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda açıklanan sorular ile ilgili olarak firma ile iletişime geçilmekte, tutarsızlığın yazılı olarak düzeltilmesi istenmektedir. Açıklanmayan sorularda ise bilanço ve gelir tablosu büyüklükleri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında gerçekleştirilmektedir. İSO İkinci 500 çalışmasında NACE Rev.2'nin Madencilik ve Taşocakçılığı (B), İmalat (C) ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım (D) sektörleri kapsamaktadır. Ancak NACE Rev. 2 sınıflamasına göre 35.12, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 ve 09 sektörleri kapsam dışıdır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralaması, üretimden satışlar (kuruluşların kendi ürettiği mal-lardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl sıralamaları da yer almaktadır. Bu sıralamada bir önceki yıl ISO 1000 'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklatan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya ISO 500'den ISO İkinci 500'e gerileyen kuruluşlar ise (-) işareti ile belirtilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır. Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mal-lardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

İSO İkinci 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralar (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı **net katma değeri** vermektedir. Net katma değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşüldünce **brüt katma değere** ulaşılmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile birikmiş zararların indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançoadaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançoadaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Karı/Zararı

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (Fob) belirtilmelidir. İhracat tutarı, ihracatçı birliği kayıtları ile tutarlı olmalıdır. Serbest bölgelere yapılan ihracat ve transit ticaret dahil edilmemeli, varsa ihraç kayıtlı satışlar eklenmelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaktadır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) da kullanılmaya devam edilmektedir.

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO İkinci 500 çalışmasında sektörler
Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin
İstatistiki Sınıflaması'na (NACE Rev. 2) göre
gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2019)

Kod	Tanım
B	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
C	İMALAT
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2019), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır. Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodları kullanılarak oluşturulmuştur.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taşocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıt Araçları Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	4
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	4

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	437
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	16
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	24
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	12
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	-
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	7
Toplam Özel Kuruluşlar	496
Genel Toplam	500
(*) Halka Açık Kuruluşlar	37

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2019)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Demir Export A.Ş.	Özel	36	383.320.226
2	Camış Madencilik A.Ş.	Özel	141	315.731.099
3	Eti Gümüş A.Ş.	Özel	272	256.770.367
4	Alkim Alkali Kimya A.Ş.	Özel	396	213.848.580
5	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	187.464.066

10	Gıda ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	3	411.552.018
2	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	5	409.383.535
3	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	9	403.834.022
4	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	394.385.622
5	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	393.372.551
6	Karizma Beşler Et-Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	33	385.643.271
7	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	38	381.613.095
8	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	70	358.214.436
9	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	73	356.421.842
10	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	82	349.763.788
11	Bonfilet Et San. ve Tic. A.Ş.	Özel	86	347.611.443
12	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	87	347.257.570
13	Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	90	344.181.279
14	Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Özel	91	343.911.594
15	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	Özel	97	339.224.409
16	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	99	338.624.256
17	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	100	338.265.772
18	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	334.149.349
19	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	331.646.937

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
20	As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	114	330.460.476
21	Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	126	322.642.814
22	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	130	319.895.400
23	Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	138	316.351.117
24	Tuğrul Tarım ve Petrol Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	142	315.397.642
25	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	151	309.404.354
26	Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	153	308.607.168
27	Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.	Özel	161	304.670.325
28	Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	165	303.633.641
29	-	Özel	167	-
30	Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	168	300.151.998
31	Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	Özel	172	298.443.060
32	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	178	297.184.174
33	Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	181	294.887.419
34	Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	183	294.239.249
35	Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	188	292.156.569
36	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	197	286.874.564
37	Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	214	278.651.434
38	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	216	278.389.400
39	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Özel	218	278.289.200
40	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	277.554.856
41	Dervişoğlu Tarım Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	224	275.433.469
42	Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	225	275.292.672
43	Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	226	275.075.278
44	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	229	274.550.497
45	Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	234	271.666.869
46	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	238	270.140.460
47	-	Özel	247	-
48	Sanlar Dış Ticaret Ltd. Şti.	Özel	252	265.323.073
49	Gurme Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	259	261.296.065
50	Özgörkey Otomotiv Turizm Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	264	258.686.508
51	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	269	257.743.073

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
52	Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	273	256.565.636
53	Tahsildaroğlu Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	274	256.478.901
54	Erşan Et ve Et Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	275	256.092.467
55	Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda Sanayii A.Ş.	Özel	279	254.562.359
56	Tat Nişasta İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	254.381.463
57	Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	254.090.540
58	Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	286	252.068.914
59	Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	290	250.926.816
60	Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	297	246.908.476
61	A.B Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	305	244.607.859
62	Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	312	242.873.468
63	Burcu Gıda Konserveçilik ve Salça Sanayi A.Ş.	Özel	313	242.086.420
64	Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	319	241.250.967
65	Afyon Et Entegre Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	320	241.049.423
66	Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	322	240.611.993
67	Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	339	233.260.787
68	Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	342	232.888.955
69	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	346	230.915.234
70	Lezita Balık A.Ş.	Özel	350	230.253.604
71	Seğmen Kardeşler Gıda Üretim ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	356	227.990.042
72	Pelit Pastacılık ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	367	225.788.796
73	Güneşoğlu Süt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	369	224.093.245
74	Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	374	222.595.940
75	İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	380	218.328.793
76	Altıparmak Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	381	217.861.851
77	Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	Özel	384	217.478.908
78	Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	385	217.349.540
79	Bereket Döner San. ve Tic. A.Ş.	Özel	391	215.888.583
80	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	392	215.423.709
81	Dost Fındık Gıda Kuyumculuk İnşaat Taahhüt Nak. Turizm Müh. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	406	211.461.012
82	Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	Özel	411	210.062.762
83	Seyran Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	419	207.819.475

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
84	Altıncılık Gıda ve Süt San. Tic. A.Ş.	Özel	421	205.755.961
85	Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	422	205.377.627
86	Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	432	203.628.805
87	S.S. Tarış Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	447	199.007.590
88	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	454	196.879.859
89	Fazlıoğlu Et ve Et Ürünleri Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	465	192.540.051
90	Sultan Et ve Gıda Üretim Ticaret ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	468	191.533.075
91	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	191.095.670
92	Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	475	188.788.359
93	Elit Çikolata ve Şekerleme Sanayi A.Ş.	Özel	476	188.537.585
94	Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	484	185.318.029
95	Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	493	180.358.533
96	Biomar Sagun Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	498	178.452.980

11 İçeceklerin imalatı

1	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	120	324.532.610
2	Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	159	305.179.175
3	Erbak-Uludağ İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	193	287.624.469
4	Pınar Su ve İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	375	220.511.546
5	Uludağ İçecek T.A.Ş.	Özel	412	210.051.302

13 Tekstil ürünlerinin imalatı

1	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	7	404.915.710
2	Erdem Soft Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	14	399.819.352
3	-	Özel	16	-
4	YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	391.728.409
5	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	385.709.533
6	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32	385.682.638
7	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	40	378.889.678
8	Akın Tekstil A.Ş.	Özel	68	358.785.656

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
9	Çelikkaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	76	353.253.517
10	-	Özel	78	-
11	Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Özel	85	347.925.989
12	Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	88	346.632.939
13	-	Özel	89	-
14	Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	104	336.589.129
15	Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	111	332.333.337
16	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	113	330.562.516
17	-	Özel	115	-
18	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	119	325.554.911
19	Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	122	323.179.818
20	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	129	320.490.181
21	MARTEKS Maraş Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	133	318.239.260
22	Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	145	314.935.933
23	Yasin Kaplan Tekstil ve Halı San. Tic. A.Ş.	Özel	155	307.472.728
24	-	Özel	158	-
25	Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	169	299.838.111
26	Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	174	298.050.806
27	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	179	296.889.432
28	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	184	293.805.557
29	Canan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	191	289.179.322
30	Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	203	283.465.367
31	Işıksoy Tekstil İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	204	282.468.563
32	Ersur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	205	281.440.787
33	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	207	280.623.969
34	Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	208	280.531.478
35	Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	211	280.028.535
36	Migiboy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	227	275.050.132
37	Nazar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	228	274.620.907
38	Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	237	270.306.600
39	Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	Özel	239	269.915.381
40	Mayteks Örme San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	268.909.945

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
41	Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	242	268.812.565
42	Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	244	268.186.134
43	Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası T.A.Ş.	Özel	254	264.088.273
44	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	256	263.536.149
45	Ritaş Kimya ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	263	258.941.468
46	-	Özel	265	-
47	İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	266	258.295.315
48	-	Özel	267	-
49	-	Özel	291	-
50	Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	293	249.741.198
51	Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	249.565.085
52	E.N.A. Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	304	244.936.461
53	Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	311	243.002.021
54	Roza Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	314	242.076.678
55	Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	317	241.547.461
56	Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	321	240.915.216
57	Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	329	236.700.024
58	Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	338	233.672.476
59	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	344	231.448.156
60	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	349	230.266.848
61	Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	351	229.859.738
62	-	Özel	353	-
63	Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	354	228.156.456
64	İlsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	355	228.006.715
65	Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	360	226.958.506
66	Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	361	226.745.264
67	Gür İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	377	220.046.382
68	Akcanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	393	215.155.934
69	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	397	213.729.507
70	Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	398	213.464.121
71	Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	401	212.740.996
72	Ulusoy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	405	211.824.310

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
73	Hateks Hatay Tekstil İşletmeleri A.Ş.	Özel	413	209.044.609
74	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	415	208.402.396
75	Botaş Nehir Boya Emprime San. Tic. A.Ş.	Özel	423	205.185.707
76	Has Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	424	204.967.682
77	Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	203.445.175
78	TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	441	200.000.698
79	Teymur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	197.805.054
80	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	459	195.193.201
81	Orhan Karakoç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	471	191.001.954
82	Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	474	189.370.891
83	Suglobal Tekstil ve Konfeksiyon Sanayi A.Ş.	Özel	490	182.186.030
84	Dok-San Denizli Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	491	180.431.199
85	-	Özel	496	-

14

Giyim eşyalarının imalatı

1	Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	1	413.697.419
2	-	Özel	27	-
3	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	47	374.807.153
4	Karbel Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	49	373.284.119
5	Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	59	367.106.798
6	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	98	338.755.340
7	-	Özel	106	-
8	Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	107	334.583.504
9	APS Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	117	327.362.055
10	Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	152	308.944.770
11	Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	220	277.949.932
12	Aydınlı Moda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	223	276.081.883
13	Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	250	265.747.016
14	Altınyıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.	Özel	285	252.133.474
15	Ünlü Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	309	243.797.505
16	Ör-Ma Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	333	235.215.972

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
17	Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	Özel	334	234.625.529
18	Görkem Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	341	233.039.434
19	Arık Bey Tekstil Enerji ve Sınai Yatırımlar A.Ş.	Özel	343	232.163.839
20	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	230.373.353
21	ATK Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	389	216.668.191
22	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	408	211.122.191
23	Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	425	204.762.585
24	Domino Tekstil Ürünleri San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	439	202.066.237

15

Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

1	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Özel	21	393.364.350
2	-	Özel	399	-

16

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	2	412.376.158
2	Balorman Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	4	410.367.083
3	Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	157	306.246.173
4	GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	282	253.388.981
5	ASD Laminat A.Ş.	Özel	370	223.699.665
6	Divapan Entegre Ağaç Panel San. Tic. A.Ş.	Özel	387	217.183.101
7	Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	453	196.886.585

17

Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı

1	Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	403.264.246
2	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	392.294.187
3	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	56	369.203.958
4	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	61	365.647.768
5	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	63	362.001.280
6	Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	66	359.438.961

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
7	Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	116	327.820.155
8	Ateşsan Kağıtçılık Matbaa Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	132	318.484.395
9	Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	164	303.764.541
10	Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	246	267.994.549
11	Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	245.498.367
12	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	Özel	357	227.608.833
13	Parteks Tekstil ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	359	227.308.436
14	Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	365	226.180.676
15	Sentez Grup Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	407	211.274.950
16	Duran-Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	410	210.437.551
17	Kaplamin Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	434	203.184.920
18	Ekol Ofset Matbaacılık Tesisleri Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	462	193.779.228
19	Torkut Oluklu Mukavva ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	470	191.064.672
20	Pakten Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	477	188.417.774

18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

1	Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	44	376.354.839
2	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	Özel	77	353.240.154
3	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	452	197.417.770
4	Demirören Gazetecilik A.Ş.	Özel	466	192.437.147

19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

1	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	189	289.725.605
2	Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	340	233.102.786
3	Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Özel	368	224.451.196
4	Gesan Yatırım ve Ticaret A.Ş.	Özel	379	218.592.337

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Agrobest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	388.825.779
2	DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	387.172.754
3	Polisan Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	43	376.383.096
4	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	72	356.718.388
5	-	Özel	81	-
6	Safa Tarım A.Ş.	Özel	84	348.190.758
7	Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Özel	127	322.599.580
8	İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Özel	135	317.673.904
9	-	Özel	137	-
10	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	143	315.041.163
11	Ema Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	163	304.153.456
12	Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	176	297.667.461
13	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	297.653.470
14	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	209	280.127.882
15	Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	210	280.095.008
16	Ege Gübre Sanayi A.Ş.	Özel	230	274.286.041
17	İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	283	252.679.061
18	Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	Özel	284	252.171.298
19	-	Özel	298	-
20	Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	300	245.506.525
21	Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	323	240.583.386
22	Gülçiçek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	347	230.748.491
23	Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	Özel	395	214.069.675
24	Solar Patlayıcı Maddeler Sanayi A.Ş.	Özel	402	212.685.179
25	Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Özel	420	207.010.563
26	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	438	202.128.985

21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	-	Özel	55	-
2	İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	Özel	118	325.920.977
3	Biofarma İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	429	203.976.944
4	Adeka İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	456	196.023.200

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı			
1	Eskapet Pet Ürünleri Kimya Gıda Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	45	376.082.107
2	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	54	371.337.812
3	-	Özel	71	-
4	Sanica Isı Sanayi A.Ş.	Özel	80	350.727.312
5	-	Özel	93	-
6	-	Özel	94	-
7	Klöckner Pentaplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Özel	154	308.410.681
8	Serra Sünger ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	198	286.825.049
9	Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri A.Ş.	Özel	215	278.529.486
10	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	235	271.665.989
11	Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	Özel	258	262.660.717
12	Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	261	259.946.238
13	Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	299	246.191.417
14	Zıylan Taban San. ve Tic. A.Ş.	Özel	332	235.717.095
15	-	Özel	345	-
16	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	376	220.300.501
17	Ender PVC ve Alüminyum Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	383	217.486.181
18	Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	Özel	418	208.064.313
19	Arılı Plastik Sanayii A.Ş.	Özel	427	204.618.365
20	Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	437	202.195.380
21	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	440	200.020.803
22	Rekor Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	443	199.605.530
23	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	449	197.864.038
24	Renksan Plastik Sünger San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	458	195.376.597

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
25	Sümer Plastik ve Kağıt San. Tic. A.Ş.	Özel	488	183.887.488
26	Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	500	177.760.860

23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

1	Magnesit A.Ş.	Özel	11	402.826.074
2	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	15	399.385.311
3	Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Özel	35	384.859.803
4	BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	39	380.976.612
5	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	42	376.399.085
6	Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	50	372.547.463
7	BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	362.051.310
8	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	75	354.085.975
9	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	101	337.111.322
10	Batibeton Sanayi A.Ş.	Özel	105	335.277.705
11	Aslan Çimento A.Ş.	Özel	123	322.860.931
12	GRANİSER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	131	318.627.358
13	Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	136	316.561.766
14	Nuh Beton A.Ş.	Özel	166	302.948.998
15	Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	175	298.016.477
16	Sançim Bilecik Çimento Madencilik Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	182	294.356.825
17	Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	185	293.381.712
18	Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	186	292.837.549
19	İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	199	286.533.481
20	Hayal Seramik Yapı ve Ürünleri Turizm San. Tic. A.Ş.	Özel	201	286.175.476
21	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	213	279.407.921
22	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	219	278.081.830
23	Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	232	272.184.168
24	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	233	272.032.167
25	Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	249	265.894.598
26	KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	277	254.955.550
27	Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Özel	287	251.326.326

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
28	Peker Yüzey Tasarımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	288	251.277.709
29	Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	289	251.154.217
30	Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	308	244.003.174
31	Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	362	226.640.279
32	Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	416	208.397.556
33	Mardin Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	431	203.683.229
34	Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	436	202.428.574
35	Ravaber Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	451	197.738.440
36	AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	455	196.734.601
37	Yıldız Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	467	192.201.843
38	Akça Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	482	187.166.570
39	Kavçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	486	184.634.217
40	-	Özel	489	-
41	Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	497	179.326.730

24 Ana metal sanayii

1	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	8	404.592.636
2	Hasparlak Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	401.119.502
3	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	19	393.832.198
4	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Özel	25	389.083.419
5	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	388.475.166
6	Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	51	372.102.076
7	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	52	372.008.640
8	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	Özel	60	365.802.702
9	Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	Özel	69	358.276.863
10	Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	79	350.867.602
11	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	95	339.450.116
12	Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	96	339.373.373
13	Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	110	332.808.949
14	Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	121	324.208.423
15	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	125	322.679.123

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
16	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	146	313.427.572
17	Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	147	312.883.804
18	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Özel	148	310.826.876
19	Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Özel	149	310.711.693
20	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	150	310.265.315
21	Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	162	304.234.171
22	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	171	298.934.800
23	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	173	298.403.108
24	Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	187	292.332.446
25	-	Özel	206	-
26	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	212	279.545.623
27	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	222	276.617.597
28	ViG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	231	273.435.733
29	Sistem Metal Yapı Reklam Malzemeleri ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	243	268.785.484
30	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	268.138.109
31	Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	262	259.585.325
32	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	271	257.398.631
33	Özdemir Boru Profil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	276	255.898.302
34	Kar-El Demir Tel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	327	237.962.844
35	Almesan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	336	234.518.854
36	Evas Ev Aletleri Sanayi A.Ş.	Özel	337	234.367.449
37	Metal ve Yapı Sistemleri Ticaret A.Ş.	Özel	352	229.193.734
38	Panelsan Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	223.548.164
39	Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	382	217.820.437
40	Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	386	217.239.919
41	Aslan Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	404	212.543.320
42	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	Özel	409	210.887.369
43	Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	426	204.655.897
44	Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	430	203.687.243
45	Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	463	193.291.003
46	Mita Kalıp ve Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	481	187.400.159
47	Müsellimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	485	184.973.098

25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	6	409.091.663
2	Kale Havacılık Sanayi A.Ş.	Özel	37	381.802.867
3	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	67	359.132.195
4	Tosyalı Çelik Ticareti A.Ş.	Özel	83	349.425.040
5	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	140	315.925.324
6	Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.	Özel	160	305.003.452
7	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Özel	170	299.463.355
8	-	Özel	257	-
9	Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	260	260.318.518
10	Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	303	244.996.511
11	Mim Mühendislik İnşaat Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	306	244.600.272
12	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	330	236.663.025
13	Hascevhher Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	331	236.608.945
14	Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Özel	358	227.378.370
15	Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	366	225.908.176
16	Omega Metal Bağlantı Elemanları Demir Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	213.004.168
17	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	445	199.368.007
18	Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	Özel	460	194.643.797
19	Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	479	187.711.057
20	Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	184.449.544
21	Temsan Yapı ve Makina Endüstri A.Ş.	Özel	494	179.908.125
22	Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	179.875.490

26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	217	278.383.846
2	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	253	264.728.656
3	VLE Elektronik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	296	248.723.932

27	Elektrikli teçhizat imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	53	371.943.130
2	Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	65	360.833.973

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
3	-	Özel	103	-
4	Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	134	318.034.317
5	Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	314.956.569
6	Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Özel	180	296.301.904
7	-	Özel	192	-
8	Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	268	257.957.023
9	KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	270	257.414.644
10	E.G.O. Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Özel	318	241.310.941
11	De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	324	239.516.475
12	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	325	239.395.419
13	Alce Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	335	234.592.565
14	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	363	226.627.249
15	Reçber Kablo A.Ş.	Özel	378	219.688.460
16	Bimed Teknik Aletler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	388	217.099.088
17	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	394	215.051.836
18	Esan Akümülatör ve Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	446	199.309.828
19	Çarkit Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	461	194.476.016
20	2M Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	492	180.392.862

28

Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

1	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	395.412.416
2	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	46	375.338.090
3	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	58	367.774.850
4	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	316.053.811
5	Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	Özel	202	285.748.933
6	Fil Filtre A.Ş.	Özel	255	263.778.152
7	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	302	245.005.550
8	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	310	243.575.828
9	Birleşim Mühendislik Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	315	241.881.537
10	Valf Sanayii A.Ş.	Özel	316	241.837.768
11	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	328	237.791.295

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
12	M S T İş ve Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	373	223.419.972
13	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	414	208.533.329
14	Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Özel	435	202.707.166

29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

1	Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	400.291.122
2	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	390.135.136
3	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	387.990.705
4	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	34	385.150.407
5	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	Özel	48	373.305.734
6	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	367.966.228
7	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	64	361.884.227
8	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	92	340.968.320
9	Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	102	337.054.655
10	GKN Eskişehir Otomotiv Ürünleri Üretim ve Satış A.Ş.	Özel	109	332.841.428
11	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	Özel	124	322.806.524
12	Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	128	322.440.866
13	Akwel Bursa Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	156	307.154.239
14	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	194	287.607.181
15	Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	195	287.126.151
16	Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	200	286.298.320
17	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	240	269.048.375
18	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Özel	251	265.331.563
19	Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	278	254.584.256
20	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	292	250.289.900
21	A-Plas Genel Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	372	223.536.350
22	Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Özel	417	208.146.432
23	Alka Sanayi İnşaat ve Ticaret A.Ş.	Özel	428	204.302.021
24	Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	457	195.459.037
25	Kat Mekatronik Ürünleri A.Ş.	Özel	473	189.589.202
26	Renkler Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	478	188.007.076

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
27	Paksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	483	186.488.710
28	Arobus Araç İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	499	177.979.511

30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı

1	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	41	378.376.190
2	RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşletmesi A.Ş.	Özel	190	289.413.142
3	Beşiktaş Tersane A.Ş.	Özel	248	266.178.112
4	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.	Kamu	326	238.796.326
5	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	472	190.689.658

31 Mobilya imalatı

1	Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	196	286.982.557
2	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Özel	364	226.541.129
3	Kilim Mobilya A.Ş.	Özel	390	216.072.156
4	Çilek Mobilya A.Ş.	Özel	403	212.596.297
5	Koleksiyon Mobilya Sanayi A.Ş.	Özel	444	199.548.840

32 Diğer imalatlar 32.1-Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı

1	Atasay Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	236	271.062.272
---	-------------------------------------	------	-----	-------------

32 Diğer imalatlar 32.9-Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar

1	Adel Kalemçilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	464	193.021.317
---	-----------------------------------	------	-----	-------------

35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

1	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	74	354.132.235
2	Modern Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	294	249.614.971
3	Ortadoğu Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	307	244.141.047
4	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	442	199.755.882
5	Sanko Rüzgar Enerjisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	448	198.634.970

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI,
KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

#	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
2M Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	488	492	0,00	100,00	0,00	0,00

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

A.B Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	303	305	0,00	100,00	0,00	0,00
Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	240	242	0,00	100,00	0,00	0,00
Adeka İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	452	456	0,00	100,00	0,00	0,00
Adel Kalemcilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	32.9	390	460	464	0,00	84,60	15,40	27,71
Afyon Et Entegre Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	318	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	26	26	0,00	100,00	0,00	0,00
Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	10	312	317	319	0,00	100,00	0,00	0,00
Akcanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	389	393	0,00	100,00	0,00	0,00
Akça Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	478	482	0,00	100,00	0,00	0,00
Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	170	171	0,00	100,00	0,00	0,00
AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	451	455	0,00	100,00	0,00	0,00
Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	288	290	0,00	100,00	0,00	0,00
Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	24	24	0,00	100,00	0,00	0,00
Akın Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	67	68	0,00	100,00	0,00	19,00
Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	236	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	52	53	0,00	100,00	0,00	0,00
Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	193	194	0,00	100,00	0,00	0,00
Akwel Bursa Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	29	384	155	156	0,00	0,00	100,00	0,00
Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	200	202	0,00	57,97	42,03	14,77
Alce Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	332	335	0,00	100,00	0,00	0,00
Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	172	173	0,00	100,00	0,00	0,00
Alka Sanayi İnşaat ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	424	428	0,00	100,00	0,00	0,00
Alkim Alkali Kimya A.Ş.	Özel	08	210	392	396	0,00	100,00	0,00	39,65

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	55	56	0,00	100,00	0,00	20,00
Almesan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	333	336	0,00	100,00	0,00	0,00
Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	125	126	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	271	273	0,00	100,00	0,00	0,00
Altıncılık Gıda ve Süt San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	417	421	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	335	338	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınyıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.	Özel	14	322	283	285	0,00	100,00	0,00	0,00
Altıparmak Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	377	381	0,00	100,00	0,00	0,00
Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	418	422	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	237	239	0,00	100,00	0,00	0,00
Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	86	87	0,00	100,00	0,00	0,00
A-Plas Genel Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	29	384	369	372	0,00	100,00	0,00	0,00
APS Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	116	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	348	351	0,00	100,00	0,00	0,00
Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	68	69	0,00	0,00	100,00	0,00
Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	290	292	0,00	100,00	0,00	0,00
Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	142	143	0,00	100,00	0,00	0,00
Arik Bey Tekstil Enerji ve Sınai Yatırımlar A.Ş.	Özel	14	322	340	343	0,00	100,00	0,00	0,00
Arılı Plastik Sanayii A.Ş.	Özel	22	356	423	427	0,00	0,00	100,00	0,00
Arobus Araç İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	495	499	0,00	100,00	0,00	0,00
Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	277	279	0,00	100,00	0,00	0,00
Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	291	293	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	10	311	38	38	0,00	100,00	0,00	0,00
Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	319	321	0,00	100,00	0,00	0,00
As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	113	114	0,00	100,00	0,00	0,00
ASD Laminat A.Ş.	Özel	16	331	367	370	0,00	100,00	0,00	0,00
Aslan Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	400	404	0,00	100,00	0,00	0,00
Aslan Çimento A.Ş.	Özel	23	369	122	123	0,00	100,00	0,00	3,33
Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	59	60	0,00	100,00	0,00	0,00
Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	124	125	0,00	100,00	0,00	0,00
Atasay Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	234	236	0,00	100,00	0,00	0,00
Ateşsan Kağıtçılık Matbaa Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	17	341	131	132	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	186	187	0,00	100,00	0,00	0,00
ATK Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	385	389	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	175	176	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	118	119	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydınlı Moda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	221	223	0,00	96,00	4,00	0,00
Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	355	358	0,00	100,00	0,00	100,00
Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	407	411	0,00	100,00	0,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	326	329	0,00	50,00	50,00	0,00
BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	20	351	71	72	0,00	100,00	0,00	58,98
Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	187	188	0,00	75,00	25,00	0,00
Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	209	211	0,00	100,00	0,00	0,00
Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	310	312	0,00	100,00	0,00	0,00
Balorman Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	4	4	0,00	100,00	0,00	0,00
Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	426	430	0,00	100,00	0,00	0,00
Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	496	500	0,00	100,00	0,00	0,00
Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	244	246	0,00	100,00	0,00	0,00
Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	412	416	0,00	100,00	0,00	0,00
BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	61	62	0,00	12,10	87,90	12,10
Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	432	436	0,00	100,00	0,00	0,00
Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	146	147	0,00	100,00	0,00	0,00
Batıbeton Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	104	105	0,00	100,00	0,00	0,00
BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	39	39	0,00	100,00	0,00	23,23
Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	185	186	0,00	100,00	0,00	25,31
Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	168	169	0,00	100,00	0,00	0,00
Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	26	385	251	253	0,00	100,00	0,00	0,00
Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	248	250	0,00	100,00	0,00	0,00
Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Özel	19	353	365	368	0,00	100,00	0,00	0,00
Bereket Döner San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	387	391	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	381	385	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Beşiktaş Tersane A.Ş.	Özel	30	384	246	248	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	183	184	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	371	374	0,00	100,00	0,00	0,00
Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	91	92	0,00	99,99	0,01	0,00
Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	1	1	0,00	100,00	0,00	0,00
Bimed Teknik Aletler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	384	388	0,00	100,00	0,00	0,00
Biofarma İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	425	429	0,00	0,00	100,00	0,00
Biomar Sagun Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	494	498	0,00	50,00	50,00	0,00
Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	327	330	0,00	100,00	0,00	0,00
Birleşim Mühendislik Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	313	315	0,00	100,00	0,00	0,00
Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	295	297	0,00	100,00	0,00	0,00
Bonfilet Et San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	85	86	0,00	100,00	0,00	0,00
Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	404	408	0,00	100,00	0,00	0,00
Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	145	146	0,00	100,00	0,00	0,00
Botaş Nehir Boya Emprime San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	419	423	0,00	100,00	0,00	0,00
Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	20	351	321	323	0,00	100,00	0,00	0,00
BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	123	124	0,00	50,00	50,00	0,00
Burcu Gıda Konservecilik ve Salça Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	311	313	0,00	100,00	0,00	0,00
Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	211	213	0,00	100,00	0,00	0,00
Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Özel	23	369	285	287	0,00	100,00	0,00	38,55
Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	112	113	0,00	100,00	0,00	0,00
Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	450	454	0,00	100,00	0,00	0,00

C HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	49	50	0,00	100,00	0,00	0,00
Camiş Madencilik A.Ş.	Özel	08	210	140	141	0,00	100,00	0,00	0,00
Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	358	361	0,00	100,00	0,00	0,00
Canan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	190	191	0,00	100,00	0,00	0,00
Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Özel	31	332	361	364	0,00	100,00	0,00	0,00
Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	208	210	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	50	51	0,00	50,00	50,00	0,00
CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	390	394	0,00	100,00	0,00	0,00
Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	84	85	0,00	8,22	91,78	0,00
Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	53	54	0,00	0,00	100,00	0,00
Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	24	372	51	52	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	156	157	0,00	100,00	0,00	0,00
Çarkıt Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	457	461	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	148	149	0,00	100,00	0,00	22,35
Çelिकास Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	75	76	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	127	128	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	109	110	0,00	100,00	0,00	0,00
Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	110	111	0,00	100,00	0,00	0,00
Çilek Mobilya A.Ş.	Özel	31	332	399	403	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	287	289	0,00	100,00	0,00	49,65
ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	28	382	325	328	0,00	100,00	0,00	0,00
Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	380	384	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	308	310	0,00	100,00	0,00	0,00
Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	129	130	0,00	100,00	0,00	31,40
DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	30	30	0,00	98,36	1,64	0,00
De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	322	324	0,00	100,00	0,00	0,00
Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	158	159	0,00	10,00	90,00	0,00
Demir Export A.Ş.	Özel	08	210	36	36	0,00	100,00	0,00	0,00
Demirören Gazetecilik A.Ş.	Özel	18	342	462	466	0,00	100,00	0,00	0,00
Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	25	25	0,00	100,00	0,00	100,00
Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	247	249	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Dervişoğlu Tarım Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	222	224	0,00	100,00	0,00	0,00
Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	119	120	0,00	100,00	0,00	0,00
Divapan Entegre Ağaç Panel San. Tic. A.Ş.	Özel	16	331	383	387	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	96	97	0,00	100,00	0,00	0,00
Dok-San Denizli Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	487	491	0,00	100,00	0,00	0,00
Domino Tekstil Ürünleri San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	14	322	435	439	0,00	100,00	0,00	0,00
Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	441	445	0,00	100,00	0,00	0,00
Dost Fındık Gıda Kuyumculuk İnşaat Taahhüt Nakliyat Turizm Mühendislik İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	402	406	0,00	100,00	0,00	0,00
Duran-Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	406	410	0,00	66,31	33,69	0,00

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

E.G.O. Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	316	318	0,00	0,00	100,00	0,00
E.N.A. Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	302	304	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	249	251	0,00	51,00	49,00	0,00
Ege Gübre Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	228	230	0,00	100,00	0,00	46,00
Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	15	15	0,00	100,00	0,00	33,27
Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	224	226	0,00	100,00	0,00	0,00
Ekol Ofset Matbaacılık Tesisleri Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	458	462	0,00	100,00	0,00	0,00
Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	103	104	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	299	301	0,00	100,00	0,00	0,00
Elit Çikolata ve Şekerleme Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	472	476	0,00	63,75	36,25	0,00
Ema Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	162	163	0,00	0,00	100,00	0,00
Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	78	79	0,00	100,00	0,00	0,00
Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	201	203	0,00	100,00	0,00	0,00
Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	360	363	0,00	100,00	0,00	0,00
Ender PVC ve Alüminyum Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	379	383	0,00	100,00	0,00	0,00
Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	214	216	0,00	100,00	0,00	0,00
Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	438	442	0,00	100,00	0,00	0,00
Erbak-Uludağ İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	192	193	0,00	100,00	0,00	0,00
Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	149	150	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	465	469	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdem Soft Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	14	14	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	40	40	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	243	245	0,00	100,00	0,00	0,00
Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	179	180	0,00	100,00	0,00	0,00
Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	3	3	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	207	209	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	300	302	0,00	0,00	100,00	0,00
Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	17	17	0,00	100,00	0,00	0,00
Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	266	268	0,00	100,00	0,00	0,00
Ersur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	203	205	0,00	100,00	0,00	0,00
Erşan Et ve Et Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	273	275	0,00	100,00	0,00	0,00
Esan Akümülatör ve Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	27	383	442	446	0,00	100,00	0,00	0,00
Eskapet Pet Ürünleri Kimya Gıda Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	44	45	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Gümüş A.Ş.	Özel	07	210	270	272	0,00	100,00	0,00	0,00
Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	445	449	0,00	100,00	0,00	0,00
Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	233	235	0,00	80,84	19,16	0,00
Evas Ev Aletleri Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	334	337	0,00	100,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	378	382	0,00	100,00	0,00	0,00
Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	256	258	0,00	30,00	70,00	0,00
Fazlıoğlu Et ve Et Ürünleri Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	461	465	0,00	100,00	0,00	0,00
Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	64	65	0,00	100,00	0,00	0,00
Felda Ifco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	5	5	0,00	0,00	100,00	0,00
Fil Filtre A.Ş.	Özel	28	382	253	255	0,00	100,00	0,00	0,00
Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	357	360	0,00	100,00	0,00	0,00
Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	453	457	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	143	144	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	28	28	0,00	100,00	0,00	0,00
GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	280	282	0,00	100,00	0,00	53,51
Gesan Yatırım ve Ticaret A.Ş.	Özel	19	353	376	379	0,00	100,00	0,00	0,00
GKN Eskişehir Otomotiv Ürünleri Üretim ve Satış A.Ş.	Özel	29	384	108	109	0,00	0,00	100,00	0,00
Görkem Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	338	341	0,00	100,00	0,00	0,00
Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	13	13	0,00	0,60	99,40	0,00
GRANİSER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	130	131	0,00	100,00	0,00	0,00
Gurme Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	257	259	0,00	100,00	0,00	0,00
Gülççek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	344	347	0,00	100,00	0,00	0,00
Güneşoğlu Süt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	366	369	0,00	100,00	0,00	0,00
Gür İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	374	377	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	31	332	195	196	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	345	348	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	456	460	0,00	100,00	0,00	0,00
Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	60	61	0,00	100,00	0,00	0,00
Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	293	295	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	169	170	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	420	424	0,00	100,00	0,00	0,00
Hascevher Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	328	331	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	393	397	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasparlak Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	12	12	0,00	100,00	0,00	0,00
Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	382	386	0,00	100,00	0,00	0,00
Hateks Hatay Tekstil İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	409	413	0,00	100,00	0,00	57,06
Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	410	414	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayal Seramik Yapı ve Ürünleri Turizm San. Tic. A.Ş.	Özel	23	361	199	201	0,00	100,00	0,00	0,00
Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	150	151	0,00	100,00	0,00	0,00
Helvacıade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	471	475	0,00	100,00	0,00	0,00
Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Özel	29	384	413	417	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	459	463	0,00	100,00	0,00	0,00
Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	120	121	0,00	100,00	0,00	0,00
Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	Özel	18	342	76	77	0,00	100,00	0,00	20,82

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İlsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	352	355	0,00	100,00	0,00	0,00
İşık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	449	453	0,00	100,00	0,00	0,00
İşiksoy Tekstil İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	202	204	0,00	100,00	0,00	0,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	Özel	21	352	117	118	0,00	99,99	0,01	0,00
İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	281	283	0,00	100,00	0,00	0,00
İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	476	480	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	346	349	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	264	266	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	10	311	4	380	100,00	0,00	0,00	0,00
İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	23	369	2	199	100,00	0,00	0,00	0,00
İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	134	135	0,00	100,00	0,00	0,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Özel	10	311	216	218	0,00	100,00	0,00	0,00
KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	268	270	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Havacılık Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	37	37	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	194	195	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	74	75	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaplamin Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	430	434	0,00	70,78	29,22	16,67
Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	341	344	0,00	100,00	0,00	0,00
Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	242	244	0,00	100,00	0,00	0,00
Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	428	432	0,00	100,00	0,00	0,00
Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	182	183	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	388	392	0,00	100,00	0,00	0,00
Karbel Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	48	49	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	151	152	0,00	100,00	0,00	0,00
Kar-El Demir Tel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	324	327	0,00	100,00	0,00	0,00
Karizma Beşler Et-Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	33	33	0,00	100,00	0,00	0,00
Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	205	207	0,00	100,00	0,00	30,00
Kat Mekatronik Ürünleri A.Ş.	Özel	29	384	469	473	0,00	100,00	0,00	0,00
Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	276	278	0,00	100,00	0,00	45,09
Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	284	286	0,00	100,00	0,00	0,00
Kavçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	482	486	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	254	256	0,00	100,00	0,00	0,00
Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	18	18	0,00	100,00	0,00	0,00
Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	198	200	0,00	92,40	7,60	0,00
Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	32	32	0,00	100,00	0,00	0,00
KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	275	277	0,00	100,00	0,00	0,00
Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası T.A.Ş.	Özel	13	321	252	254	0,00	100,00	0,00	0,00
Kilim Mobilya A.Ş.	Özel	31	332	386	390	0,00	100,00	0,00	0,00
Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	470	474	0,00	100,00	0,00	0,00
Klöckner Pentaplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Özel	22	356	153	154	0,00	0,00	100,00	0,00
Koleksiyon Mobilya Sanayi A.Ş.	Özel	31	332	440	444	0,00	100,00	0,00	0,00
Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	18	342	43	44	0,00	100,00	0,00	0,00
Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	436	440	0,00	100,00	0,00	0,00
Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	483	487	0,00	100,00	0,00	0,00
Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	217	219	0,00	18,12	81,88	15,86
Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	258	260	0,00	100,00	0,00	0,00
Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	297	299	0,00	100,00	0,00	0,00
Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	99	100	0,00	100,00	0,00	0,00
Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	405	409	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	206	208	0,00	100,00	0,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Lezita Balık A.Ş.	Özel	10	311	347	350	0,00	100,00	0,00	0,00
Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	215	217	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

M S T İş ve Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	370	373	0,00	100,00	0,00	0,00
Magnesit A.Ş.	Özel	23	369	11	11	0,00	0,00	100,00	0,00
Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	180	181	0,00	100,00	0,00	0,00
Mardin Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	427	431	0,00	100,00	0,00	44,87
Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	73	74	0,00	100,00	0,00	0,00
MARTEKS Maraş Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	132	133	0,00	100,00	0,00	0,00
Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	29	29	0,00	50,00	50,00	0,00
Mayteks Örmecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	239	241	0,00	100,00	0,00	0,00
Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	176	177	0,00	100,00	0,00	0,00
Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	81	82	0,00	100,00	0,00	0,00
Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	147	148	0,00	100,00	0,00	0,00
Metal ve Yapı Sistemleri Ticaret A.Ş.	Özel	24	372	349	352	0,00	100,00	0,00	0,00
Migiboy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	225	227	0,00	100,00	0,00	0,00
Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	138	139	0,00	100,00	0,00	0,00
Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	421	425	0,00	100,00	0,00	0,00
Mim Mühendislik İnşaat Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	304	306	0,00	100,00	0,00	0,00
Mita Kalıp ve Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	477	481	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	152	153	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	292	294	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	62	63	0,00	0,00	100,00	0,00
Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	34	34	0,00	100,00	0,00	0,00
Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	163	164	0,00	100,00	0,00	0,00
Müsellimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	24	371	481	485	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	107	108	0,00	100,00	0,00	0,00
Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	128	129	0,00	100,00	0,00	0,00
Nazar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	226	228	0,00	100,00	0,00	0,00
Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	19	19	0,00	0,00	100,00	0,00
Netafım Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	433	437	0,00	0,00	100,00	0,00
Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	94	95	0,00	100,00	0,00	0,00
Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	210	212	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Beton A.Ş.	Özel	23	369	165	166	0,00	100,00	0,00	0,00

O HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	359	362	0,00	100,00	0,00	0,00
Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	267	269	0,00	100,00	0,00	0,00
Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	7	7	0,00	100,00	0,00	0,00
Omega Metal Bağlantı Elemanları Demir Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	396	400	0,00	100,00	0,00	0,00
Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	20	20	0,00	100,00	0,00	0,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	353	188	189	0,00	50,00	50,00	0,00
Orhan Karakoç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	467	471	0,00	100,00	0,00	0,00
ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	2	2	0,00	100,00	0,00	15,50
Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	97	98	0,00	100,00	0,00	0,00
Ortadoğu Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	305	307	0,00	100,00	0,00	0,00
Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	223	225	0,00	0,00	100,00	0,00
Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	10	10	0,00	100,00	0,00	0,00
Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	178	179	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.	Özel	25	381	159	160	0,00	100,00	0,00	0,00
Ör-Ma Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	330	333	0,00	100,00	0,00	0,00
Özdemir Boru Profil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	274	276	0,00	100,00	0,00	0,00
Özderdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	31	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgörkey Otomotiv Turizm Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	262	264	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	339	342	0,00	100,00	0,00	0,00
Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	90	91	0,00	85,00	15,00	0,00
Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	259	261	0,00	100,00	0,00	0,00
Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	6	6	0,00	100,00	0,00	0,00
Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	167	168	0,00	100,00	0,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Paksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	479	483	0,00	100,00	0,00	0,00
Pakten Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	473	477	0,00	100,00	0,00	0,00
Pannelsan Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	368	371	0,00	100,00	0,00	0,00
Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	47	48	0,00	100,00	0,00	29,73
Parteks Tekstil ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	17	341	356	359	0,00	100,00	0,00	0,00
Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	362	365	0,00	100,00	0,00	0,00
Peker Yüzey Tasarımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	286	288	0,00	20,00	80,00	0,00
Pelit Pastacılık ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	364	367	0,00	100,00	0,00	0,00
Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	480	484	0,00	100,00	0,00	41,29
Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	331	334	0,00	100,00	0,00	0,00
Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	260	262	0,00	100,00	0,00	0,00
Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	353	337	340	0,00	100,00	0,00	0,00
Pınar Su ve İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	372	375	0,00	100,00	0,00	32,31
Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	65	66	0,00	100,00	0,00	0,00
Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	9	9	0,00	100,00	0,00	0,00
Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	95	96	0,00	100,00	0,00	0,00
Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	Özel	22	355	414	418	0,00	0,00	100,00	0,00
Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Özel	20	352	416	420	0,00	100,00	0,00	0,00
Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri A.Ş.	Özel	22	356	213	215	0,00	100,00	0,00	0,00
Polisan Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	42	43	0,00	100,00	0,00	0,00
Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Özel	20	352	126	127	0,00	100,00	0,00	0,00
Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	475	479	0,00	100,00	0,00	0,00
Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	101	102	0,00	60,00	40,00	0,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Ravaber Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	447	451	0,00	100,00	0,00	0,00
Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	58	59	0,00	100,00	0,00	0,00
Reçber Kablo A.Ş.	Özel	27	383	375	378	0,00	100,00	0,00	0,00
Rekor Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	439	443	0,00	100,00	0,00	0,00
Renkler Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	474	478	0,00	100,00	0,00	0,00
Renksan Plastik Sünger San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	454	458	0,00	100,00	0,00	0,00
Ritaş Kimya ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	261	263	0,00	100,00	0,00	0,00
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşletmesi A.Ş.	Özel	30	384	189	190	0,00	100,00	0,00	0,00
Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	46	47	0,00	100,00	0,00	0,00
Roza Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	312	314	0,00	100,00	0,00	0,00
RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	227	229	0,00	100,00	0,00	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

S.S. Tariş Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	443	447	0,00	100,00	0,00	0,00
Safa Tarım A.Ş.	Özel	20	352	83	84	0,00	100,00	0,00	0,00
Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	173	174	0,00	100,00	0,00	0,00
Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	309	311	0,00	100,00	0,00	0,00
Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	422	426	0,00	100,00	0,00	0,00
Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	56	57	0,00	100,00	0,00	0,00
Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	491	495	0,00	100,00	0,00	0,00
Sançim Bilecik Çimento Madencilik Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	181	182	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanica Isı Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	79	80	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Rüzgar Enerjisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	444	448	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	106	107	0,00	100,00	0,00	0,00
Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	171	172	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	301	303	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	250	252	0,00	100,00	0,00	0,00
Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	174	175	0,00	0,00	100,00	0,00
Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	30	384	468	472	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Seğmen Kardeşler Gıda Üretim ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	353	356	0,00	100,00	0,00	0,00
Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	115	116	0,00	17,85	82,15	0,00
Sentez Grup Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	403	407	0,00	100,00	0,00	0,00
Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	231	233	0,00	100,00	0,00	0,00
Serra Sünger ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	197	198	0,00	100,00	0,00	0,00
Seyran Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	415	419	0,00	100,00	0,00	0,00
Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	18	342	448	452	0,00	100,00	0,00	0,00
Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	Özel	20	352	282	284	0,00	0,00	100,00	0,00
Sistem Metal Yapı Reklam Malzemeleri ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	24	372	241	243	0,00	100,00	0,00	0,00
Solar Patlayıcı Maddeler Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	398	402	0,00	0,00	100,00	0,00
Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	89	90	0,00	100,00	0,00	0,00
Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	111	112	0,00	2,49	97,51	0,00
Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	394	398	0,00	100,00	0,00	0,00
Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	218	220	0,00	100,00	0,00	0,00
Suglobal Tekstil ve Konfeksiyon Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	486	490	0,00	100,00	0,00	0,00
Sultan Et ve Gıda Üretim Ticaret ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	10	311	464	468	0,00	100,00	0,00	0,00
Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	232	234	0,00	100,00	0,00	0,00
Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	373	376	0,00	100,00	0,00	0,00
Sümer Plastik ve Kağıt San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	484	488	0,00	100,00	0,00	0,00
Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	164	165	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	320	322	0,00	100,00	0,00	0,00
Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	69	70	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	411	415	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Tahsildaroğlu Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	272	274	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Nişasta İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	278	280	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	196	197	0,00	100,00	0,00	0,00
TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	437	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	455	459	0,00	100,00	0,00	0,00
Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	336	339	0,00	100,00	0,00	0,00
Temsan Yapı ve Makina Endüstri A.Ş.	Özel	25	381	490	494	0,00	100,00	0,00	0,00
Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	306	308	0,00	100,00	0,00	0,00
Teymur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	446	450	0,00	100,00	0,00	0,00
Torkut Oluklu Mukavva ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	466	470	0,00	100,00	0,00	0,00
Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	45	46	0,00	100,00	0,00	0,00
Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	137	138	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Çelik Ticareti A.Ş.	Özel	25	381	82	83	0,00	100,00	0,00	0,00
Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	298	300	0,00	12,80	87,20	0,00
Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	100	101	0,00	100,00	0,00	0,00
Trakya Yenışehir Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	35	35	0,00	100,00	0,00	0,00
Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	8	8	0,00	100,00	0,00	0,00
Tuğrul Tarım ve Petrol Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	141	142	0,00	100,00	0,00	0,00
Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	98	99	0,00	100,00	0,00	23,00
Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	434	438	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	493	497	0,00	100,00	0,00	0,00
Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	57	58	0,00	100,00	0,00	28,69
Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	230	232	0,00	74,59	25,41	0,00
Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.	Kamu	30	384	3	326	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	30	384	1	41	100,00	0,00	0,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	315	317	0,00	100,00	0,00	0,00
Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	235	237	0,00	100,00	0,00	0,00
Uludağ İçecek T.A.Ş.	Özel	11	313	408	412	0,00	100,00	0,00	0,00
Ulusoy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	401	405	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	72	73	0,00	100,00	0,00	27,80
Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	219	221	0,00	100,00	0,00	0,00
Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	489	493	0,00	100,00	0,00	0,00
Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	212	214	0,00	100,00	0,00	0,00
Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	135	136	0,00	100,00	0,00	59,81

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	323	325	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	144	145	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	351	354	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünlü Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	307	309	0,00	50,00	50,00	0,00
Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	13	321	121	122	0,00	100,00	0,00	0,00
Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	133	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	184	185	0,00	100,00	0,00	8,64

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Valf Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	314	316	0,00	100,00	0,00	0,00
Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	431	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	22	22	0,00	100,00	0,00	0,00
Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	343	346	0,00	100,00	0,00	0,00
VİG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	229	231	0,00	100,00	0,00	0,00
Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	Özel	17	341	354	357	0,00	100,00	0,00	17,77
Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	Özel	20	352	391	395	0,00	100,00	0,00	0,00
VLE Elektronik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	294	296	0,00	100,00	0,00	0,00

W HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	139	140	0,00	100,00	0,00	0,00

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Yakupoglu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Özel	15	324	21	21	0,00	100,00	0,00	0,00
Yasin Kaplan Tekstil ve Halı San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	154	155	0,00	100,00	0,00	0,00
Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.	Özel	10	311	160	161	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	269	271	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	177	178	0,00	100,00	0,00	0,00
Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	29	384	238	240	0,00	0,00	100,00	0,00
Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	279	281	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	463	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	363	366	0,00	100,00	0,00	0,00
Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	66	67	0,00	100,00	0,00	0,00
Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	161	162	0,00	100,00	0,00	0,00
Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	41	42	0,00	100,00	0,00	0,00
YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	23	23	0,00	100,00	0,00	42,12

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	87	88	0,00	100,00	0,00	0,00
Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	220	222	0,00	100,00	0,00	0,00
ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	63	64	0,00	0,00	100,00	0,00
Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	429	433	0,00	100,00	0,00	0,00
Zıylan Taban San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	329	332	0,00	100,00	0,00	0,00
Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	397	401	0,00	100,00	0,00	0,00

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	13	321	16	16	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	14	322	27	27	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	21	352	54	55	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	22	356	70	71	0,00	10,00	90,00	0,00
.....	Özel	13	321	77	78	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	80	81	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	88	89	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	92	93	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	93	94	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	102	103	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	14	322	105	106	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	114	115	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	136	137	0,00	49,00	51,00	0,00
.....	Özel	13	321	157	158	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	166	167	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	191	192	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	24	372	204	206	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	312	245	247	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	255	257	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	263	265	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	265	267	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	289	291	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	352	296	298	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	342	345	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	350	353	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	15	323	395	399	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	23	362	485	489	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	492	496	0,00	100,00	0,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu: 2018 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2019) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tablosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması: Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - Genel Sıralama: Kuruluşların ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki genel sıralamasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı: Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayırımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar: Bu bölümde ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlar (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

YORUMLAR

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

2018'DE DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER
BAĞLAMINDA İSO İKİNCİ 500'ÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

İSO İKİNCİ 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSI
VE EKONOMİK BÜYÜMEYE KATKISI

HAKAN GÜLDAĞ

2018'DE KUR GELİŞMELERİ VE
İSO İKİNCİ 500'ÜN KARLILIK ANALİZİ

”

2018'DE DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER BAĞLAMINDA

İSO İKİNCİ 500'ÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

Cumhurbaşkanı Baş Danışmanı

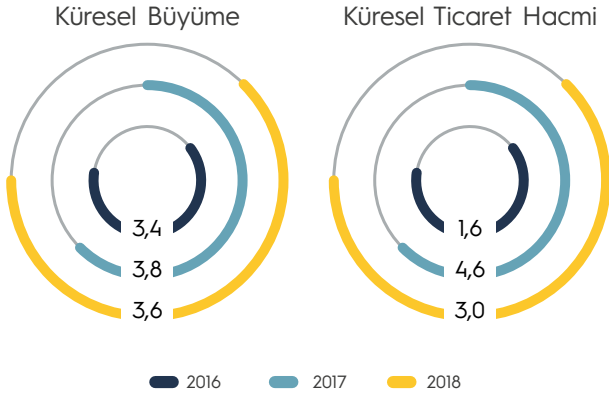
2018 yılı, dünya ekonomisi açısından gerçeklerin beklentilere yetişemediği bir dönem olmuştur. Nitekim önceki yıl pekişmiş bir hal alan küresel iktisadi canlanma, bu dönemde yerini yeniden yavaşlamaya bırakmıştır. Bununla birlikte 2018 senesinde ülkeler/bölgeler arasında ayrıışan performansların, dünya haritasını farklı tonlara bürüdüğünü de vurgulamak gerekir. Asya global büyümenin temposunda yine önemli bir söz sahibi olurken, bölgenin bir numaralı ekonomisi Çin uzun süredir içinde bulunduğu yavaşlama çizgisinde ölçülü bir hızda gitmeyi başarmıştır. Dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden Hindistan ise, dünya GSYH listesinde İngiltere'yi geçmesine ramak bırakan performansıya, başarısını bu dönemde de sürdürmüştür.

Öte yandan İngiltere'nin AB'den çıkışının getirdiği belirsizlik bulutlarını 2018'de de geride bırakamayan Avrupa'da, ekonomi trendin altındaki büyüme görünümüne devam etmektedir. Bu dönemde Avrupa'nın gelişmişleri başta olmak üzere dünya genelindeki yüksek gelirli ekonomilerin ağırlıklı kısmında yavaşlama hikayesi başlarken, ABD'nin bu profilin dışında kaldığını belirtmek gerekir. Sü-

regelen mali teşviklerin de etkisiyle 2018 yılında büyüme hızını güçlendiren ABD ekonomisi, aynı zamanda dünya piyasalarının yakinen izlediği Merkez Bankası FED'in faiz artırımlarını da benimsediği bir dönem yaşamıştır. Bu bağlamda ABD hatırı sayılır gelişim hızı ve ebadıyla global ekonominin 2018 hikayesine olumlu bir destek sunmuş olmakla beraber, bir yandan finansal koşullarda katkı verdiği sıkışma diğer yandan da Beyaz Saray'ın ısrarla üzerinde durduğu ticaret hesaplaşması kanallarıyla dünyaya farklı yönde etkiler yaymıştır.

Bu minvalde 2018'in, özellikle ABD-Çin ticaret gerginliği ve ilaveten Brexit çıkmazıyla, politik belirsizliklerin ikinci yarıda yükseldiği bir sene olduğu ifade edilebilir. Ticari gelişmeler ile ilgili soru işaretlerinin üretim ve yatırım kararlarını olumsuz etkilediği söz konusu dönemde, güven endekslerinde gözlenen bozulmalara ticaretteki belirgin zayıflama eşlik etmiştir. Dünya Ticaret Örgütü istatistiklerine göre, küresel ticaret hacmi 2017'de yüzde 4,6 oranında büyüyüp anlamlı bir hız kazanmışken, 2018'de yeniden yavaşlama patikasına girerek gelişim hızını yüzde 3'e düşürmüştür.

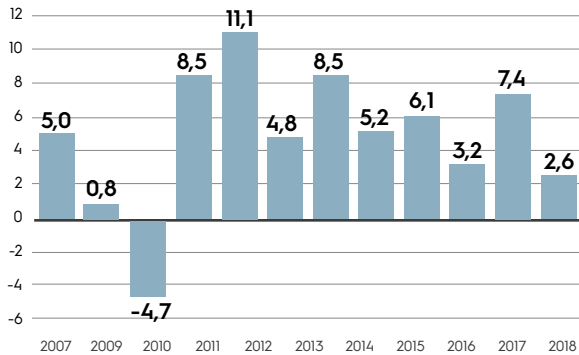
KÜRESEL EKONOMİ VE TİCARET HACMİNDE GELİŞMELER (YILLIK DEĞİŞİM,%)

Tüm bu veriler ışığında özetle, dünya ekonomisinin ılımlı bir büyüme eşliğinde yumuşak inişin işaretlerini verdiği bir sene geride bırakılmıştır.

Türkiye ekonomisi ise gerek küresel yansımalar gerekse dalgalanan iç dinamiklerin etkisiyle, yavaşlayan söz konusu dünya tablosundaki yerini almıştır. Sanayimizin en büyük 500 sanayi kuruluşunun 2018'e dair kapsamlı analizini içeren bir önceki raporda da detaylarıyla işlendiği üzere, ekonomi ilk yarıya hızlı bir tempoyla girmesine rağmen üçüncü çeyrek itibarıyla hız kesmiş ve seneyi yüzde 2,6 oranında bir büyümeye kapamıştır. Talep gözlüğüyle baktığımızda, tüketim ve yatırımların güçlü bir başlangıç yaptıkları 2018 yılında, ilgili gelişmeler sonucunda iç talebin başını aşağı yönlü çevirdiği, ithalatın da paralel bir şekilde daraldığı dikkat çekmiştir.

TÜRKİYE: GSYH (YILLIK BÜYÜME, %)

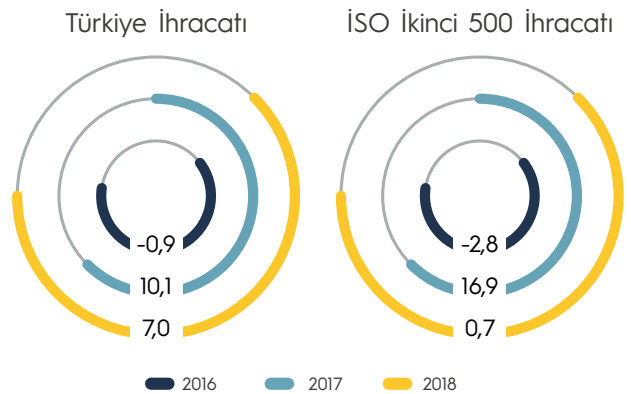

Bu bağlamda dönem büyümesinin ana dinamiği, güçlenen ihracatın da katkısıyla dış ticaret olmuştur. Öte yandan sektörlerin söz konusu gelişime verdiği destek birbirinden ayrılan görünümeler çizerken, sanayi ikinci yarıda başlayan yavaşlaması neticesinde büyümeye ancak sınırlı bir katkı sağlamıştır. Bu gelişmeler emek piyasalarına da yansımış ve işsizlik konusunda 2017'den farklı bir seyir yaşanmıştır. Bir önceki sene yüksek başladığı seviyelerden hızla düşen işsizlik oranı, 2018'de tam tersi bir eğilimle, geldiği tek hanelerden yeniden çift hanelere yükselmiştir.

Bu minvalde gerek büyüme gerekse istihdamda önemli bir dinamik olan ilk 1000'deki sanayi kuruluşlarını, özellikle 2018 yılı gibi ekonominin dalgalı ve zorlu geçen dönemlerinde analiz etmek önem taşımaktadır. İşte İstanbul Sanayi Odası'nın bu rapor dahilinde sunmuş olduğu Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) çalışmasına dair veriler de, ilgili dönemde önceki yıla nazaran birtakım belirgin farklılıkları ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda öne çıkan göstergeleri incelemek gerekirse, İSO İkinci 500'ün üretimden satışlarda yüzde 27,8 artış kaydettiği göze çarpmaktadır. Bu artış çift haneli olmakla beraber, önceki yıl gerçekleşen yüzde 30,9'luk orana kıyasla hafif bir yavaşlama ve yükselen enflasyon eşliğinde reelde belirgin bir hız kaybı anlamına da gelmektedir. Burada iç piyasalardaki yavaşlamanın etkileri hissedilirken, ihracat tarafında da gücünü kaybeden bir performans dikkat çekmektedir. Nitekim ihracatta 2017 yılında dolar bazında yüzde 16,9 artış gerçekleştiren İSO İkinci 500'de bu oran 2018'de yüzde 0,7'ye gerilemiştir.

İHRACAT PERFORMANSI (YILLIK DEĞİŞİM,%)

Gözle görülür bir yavaşlamaya işaret eden bu veri, grubun Türkiye ekonomisindeki yüzde 7'lik genel ihracat artışının altında kaldığını ve ISO 500'den de bu anlamda ayrıştığını göstermektedir. Keza bir diğer ayrışma da istihdam verilerinde görülmektedir. İlgili kuruluşlarda ücretle çalışanların toplam sayısı 2017'de yüzde 4,4 artmışken, ertesi yıl bu rakam yüzde 1,4 oranında düşüş kaydetmiştir. Gerek ISO 500 gerekse Türkiye sanayii genelindeki istihdam artışlarından farklı yönde olan bu grafik, işsizliğin artış kaydettiği makro resim içinde okunabilir.

Bu çerçevede ISO İkinci 500'ün vergi öncesi kar hızının ISO 500'e göre bir nebze yüksek kaydedildiği de görülmektedir. Dönem kar ve zarar toplamı bu dönemde yüzde 21,5 artan grup, bu anlamda önceki yıla göre ise kendi içinde hem nominal hem de reel bazda ciddi bir yavaşlama göstermiştir. İlgili kuruluşların 2018'de yüzde 39,8 artan faiz, amortisman ve vergi öncesi karında da (FAVÖK) hız kesen bir durum söz konusu olmakla beraber, reel bazda operasyonel karlılık açısından nispeten güçlü bir görünüm ortaya çıkmaktadır.

Bu noktada ISO İkinci 500 bünyesinde faiz ödemelerindeki gelişim incelendiğinde, burada 2017 yılına göre bir ivmelenme olduğu açıkça gözlenmektedir. Ekonomideki gelişmeler eşliğinde finansman maliyetlerinin ciddi artış kaydettiği 2018'de, ilgili kuruluşların ödediği faiz miktarındaki artış tam iki katına çıkarak yüzde 87 olmuştur. Bununla birlikte, firmalar üzerindeki maliyet baskısını pekiştiren bu olumsuz tablo karşısında ISO İkinci 500'ün bilançolarındaki pasifler tarafında, ISO 500'den farklı bir seyir de dikkat çekmektedir.

Konuyu açmak gerekirse; ISO 500'ü analiz eden rapordan hatırlanacağı üzere, 2018 senesinde bu kuruluşlar genelinde toplam borçlarda nominalde yüzde 31,8 oranında ve reel olarak pozitif bir yükseliş gerçekleşmişti. ISO İkinci 500'ün toplam borçlarında ise, bu dönemde yüzde 4,6 oranında düşük sayılabilecek nominal bir artış ve reelde negatif bir gelişim yaşanmıştır. İçeriğine bakıldığında uzun vadeli borçların yüzde 8,9 oranında düşmesinden kaynaklandığı anlaşılan bu değişimin, önceki yıl kayıtlara yüzde 48,8 olarak geçtiğini hatırlamakta fayda vardır. Bu noktada ISO ikinci 500 kapsamındaki kısa vadeli borçların da yüzde 14,2'lik artışla önceki yıla nazaran belirgin bir yavaşlama içine girdiğini eklemek gerekir. Bu ise, grup genelinde vade dengesinde kısa tarafın ağırlığını artırdığını göstermektedir.

Öte yandan özkaynaklardaki gelişim de, ISO 500'e göre farklılık arz etmektedir. Zira ISO İkinci 500 dahilinde özkaynak artışı 2018'de hızlanarak yüzde 23,3 olmuş ve enflasyon gelişmeleri dahilinde reelde parlak bir tablo çizmese de finansal yapıda bir değişime işaret etmiştir. Bu durumun, özellikle kar yedeklerindeki artıştan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda doneler, sanayimizin en büyük ikinci 500 kuruluşunun bu dönemde borç yükünde frene bastığını ve kaynaklar içindeki borç-özkaynak dengesini önceki yıla göre daha müspet bir görünüme çevirdiğini göstermektedir.

Bu hikayede şüphesiz yükselen finansman maliyetlerinin önemli rolü olmuşken, ilgili firma grubu genelinde, finansal dalgalanmanın yoğun olduğu ve şartların önemli ölçüde zorlaştığı bir dönemde özkaynakların reelde erimediği bir tablo çizilebilmiştir.

Bir diğer detayı eklemek gerekirse, ISO İkinci 500 listesinde katma değerde önceki yıla nazaran bir yavaşlama olduğu açıktır. Bununla birlikte en büyük 1000 kuruluş kapsamında, ikinci grubun bu anlamda daha yüksek bir katma değer gelişim grafiği çizdiği dikkat çekmektedir. Veriler, karda bu grupta nispeten güçlü kaydedilen tablonun, söz konusu durumu açıkladığına işaret etmektedir.

Özetlemek gerekirse, ISO İkinci 500 ikinci yarı itibarıyla zorlu geçen 2018 yılındaki iç ve dış gelişmelerin etkisinde önemli bir ayakta kalma mücadelesi vermiştir. Ekonomideki yavaşlamanın iç ve dış dalgalanmaların yarattığı belirsizliklerle entegre bir hal aldığı bu dönemde, faiz oranlarındaki aşırı yükseklik de grubun performansını etkileyen ana faktörlerden biri olmuştur.

Bununla birlikte ISO İkinci 500'ün ISO 500'e kıyasla farklı bir yol izlediği de anlaşılmaktadır. Nitekim bu zorlu yılda ilgili firmaların, iç ve dış pazar performansı diğer gruptan kısmen ayrışırken maliyet kısıcı ve kaynak yapısını değiştiren bir formül benimsediği görülmektedir.

ISO İkinci 500'ün bu raporda analiz edilen göstergeleri, listenin dışındaki çok sayıda firmanın -özellikle KOBİ'lerimizin- bu dönemde yaşadığı gelişmelere ışık tutması açısından azami önem taşımaktadır.

İSO İKİNCİ 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSI VE

EKONOMİK BÜYÜMEYE KATKISI

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

ISO Danışmanı

Türkiye önemli bir sanayi ürünleri ihracatçısı ülke haline gelmiştir. Toplam ihracatının yüzde 95'ini de uzun yıllardır sanayi malları oluşturmaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin ihracat performansında belirleyici unsur, sanayi malları ihracatı ve sanayicilerin ihracat eğilimi olmaktadır.

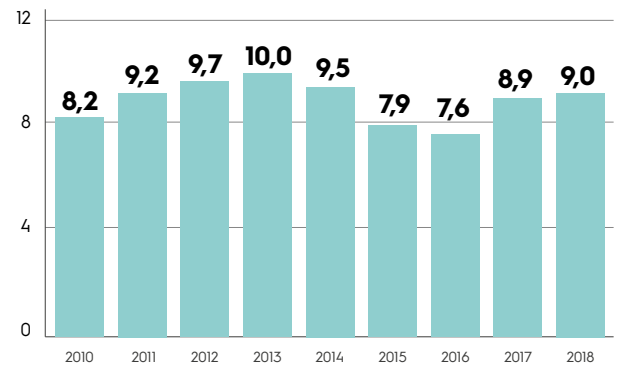
İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) ve Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) çalışmaları sanayinin ihracat performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi için önemli bir veri seti oluşturmaktadır. Bu çerçevede, makalemizde İSO İkinci 500'ün ihracat performansı ve ekonomik büyümeye katkısı incelenmekte ve değerlendirilmektedir.

İnceleme ve değerlendirme için 2010-2018 arasındaki 9 yıllık döneme ait veriler ele alınmaktadır. 2009 yılı küresel krizin etkilerinin yaşandığı yıldır ve küresel krizin etkileri 2008 ve öncesi eğilimler ile ilişkiyi de kopartmış bulunmaktadır. Bu nedenle 2010 yılından itibaren verilerin değerlendirilmesi daha uygun bulunmuştur.

İSO İkinci 500'ün İhracat Gelişimi

İSO İkinci 500'ün 2010-2018 dönemindeki ihracat gelişiminde iki önemli eğilim ortaya çıkmaktadır. İlk olarak ihracat mutlak büyüklüğünde artış performansı oldukça sınırlı kalmıştır. 2010 yılında 8,2 milyar dolar olan ihracat 2018 yılında 9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010-2018 ihracatları arasındaki büyüme yüzde 9,7'de kalmıştır.

İSO İKİNCİ 500'ÜN İHRACATI (MİLYAR DOLAR)

İSO İkinci 500'ün İhracat Performansı

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Türkiye Toplam İhracatı (Milyar Dolar)	113,9	134,9	152,5	151,8	157,6	143,8	142,5	157,0	167,9
Türkiye Sanayi Malları İhracatı (Milyar Dolar)	108,3	128,9	146,5	145,3	150,6	137,3	136,3	150,7	161,2
İSO İkinci 500'ün İhracatı (Milyar Dolar)	8,2	9,2	9,7	10,0	9,5	7,9	7,6	8,9	9,0
İSO İkinci 500 İhracatının Toplam İhracat İçindeki Payı (%)	7,2	6,8	6,3	6,6	6,0	5,5	5,4	5,7	5,4
İSO İkinci 500'ün Sanayi İhracatı İçindeki Payı (%)	7,6	7,2	6,6	6,9	6,3	5,7	5,6	5,9	5,6
İSO İkinci 500 İhracatının Net Satışlar İçindeki Payı (%)	26,2	25,3	26,8	25,9	25,3	24,4	24,8	26,7	26,9

İkinci olarak, İSO İkinci 500'ün ihracatı 2010-2018 döneminde dalgalanma göstermiştir. 2010-2013 arasında yaşanan artış ile ihracat 2013 yılında 10 milyar dolara kadar yükselmiştir. Daha sonraki gerileme ile ihracat 2016 yılında 7,6 milyar dolara kadar düşmüştür. 2017 ve 2018 yıllarında ise yeniden artış yaşanmış, ancak 2013 zirvesine geri dönüşmemiştir.

İkinci 500'ün ihracat payı geriliyor.

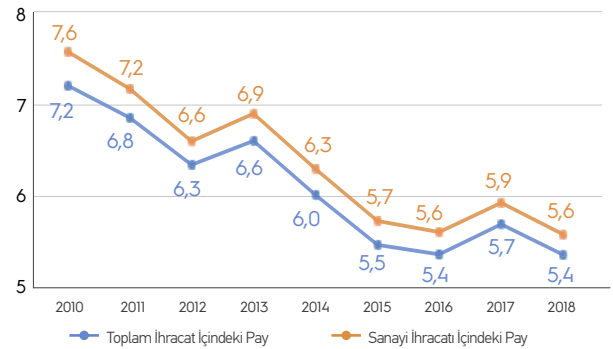
İSO İkinci 500'ün toplam ihracat büyüklüklerinin yanı sıra toplam ihracat ve sanayi ihracatı içinden aldıkları payların gelişimi de değerlendirilmektedir. Buna göre İSO İkinci 500'ün Türkiye'nin toplam ihracatı ve toplam sanayi ihracatı içinden aldığı payların gerilediği görülmektedir.

İSO İkinci 500'ün Türkiye'nin toplam ihracatı içinden aldığı pay 2010 yılında yüzde 7,2 olmuştur. Bu pay aynı zamanda incelenen 2010-2018 döneminde ulaşılan en yüksek orandır. İzleyen yıllarda söz konusu payda kademeli bir gerileme yaşanmıştır. 2016 yılında yüzde 5,4'e kadar inen pay 2018 yılında da yine yüzde 5,4 olarak gerçekleşmiştir. Görüldüğü üzere İSO İkinci 500'ün ihracat performansı 2010-2018 döneminde Türkiye'nin toplam ihracat performansının altında kalmıştır.

İSO İkinci 500'ün toplam sanayi ihracatı içinden aldığı pay da aynı dönemde düşüş göstermiştir. Bu pay 2010 yılında yüzde 7,6 ile yine 2010-2018 döneminde ulaşılan en yük-

sek pay olmuştur. İzleyen yıllarda kademeli bir düşüşle 2016 yılında yüzde 5,6'ya kadar inen bu oran 2018 yılında yine yüzde 5,6 olarak gerçekleşmiştir. Böylece İSO İkinci 500'ün ihracat performansı 2010-2018 döneminde toplam sanayi ihracat performansının da altında kalmıştır.

İSO İKİNCİ 500 İHRACATININ TÜRKİYE VE SANAYİ SEKTÖRÜ İHRACATINDAN ALDIĞI PAYLAR (%)

Mutlak ihracat büyüklüğü ile alınan paylarda 2010-2018 arasında üç alt dönem olduğu dikkat çekmektedir. 2010 ve 2011 yıllarında mutlak ihracat ve paylar göreceli olarak birbirine yakın ve yüksek gerçekleşmiştir. 2012-2014 döneminde mutlak ihracatta artış olmasına karşın paylarda gerileme yaşanmıştır. 2015-2018 döneminde ise hem mutlak ihracat zayıflamış hem de paylarda yeni bir düşüş yaşanmıştır.

Ihracatın toplam net satışlar içindeki payı istikrarlı gelişme gösteriyor.

İSO İkinci 500'ün ihracatı 2010-2018 döneminde görece yavaş bir performans gösterirken Türkiye'nin toplam ihracatı ile toplam sanayi ihracatı içindeki payı da gerilemiştir. Bu durumun kaynağında birçok farklı etken yer almaktadır. Bunlardan biri ihracatın toplam net satışlar içerisindeki payının gelişimidir. Teorik olarak 2010-2018 döneminde İSO İkinci 500, iç pazardaki satışlara daha çok ağırlık vermiş olabilir ve bu nedenle ihracat performansı ve payı gerilemiş olabilir.

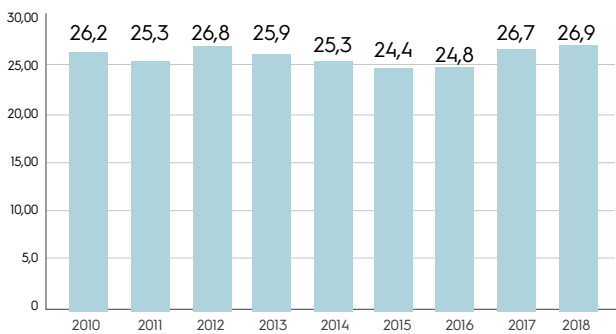
Bu nedenle İSO İkinci 500'ün ihracatının toplam net satışlar içindeki payı değerlendirilmektedir. Bu pay, 2010 yılında yüzde 26,2 iken 2018 yılında yüzde 26,9 olarak gerçekleşmiştir.

2010-2018 döneminde ihracatın toplam net satışlar içindeki payının gelişiminde üç alt dönem yaşanmıştır. Pay 2010-2012 arasında önce düşmüş, sonra yükselmiştir. 2013-2015 arasında gerilemiştir. 2016-2018 arasında ise önemli ölçüde artmıştır.

Bu üç alt dönem birlikte değerlendirildiğinde İSO İkinci 500'ün ihracatının toplam net satışlar içindeki payı artmıştır. İSO İkinci 500 bu dönemde iç pazar lehine bir ağırlık vermemiş ve böyle bir tercihte bulunmamıştır. Tam tersine son üç yılda paydaki artış ihracatın İSO İkinci 500 için önemini ortaya koymaktadır. Son üç yıldaki pay artışında, ihracat gelirlerinin Türk lirası karşılıklarını artıran döviz kuru artışları da etkili olmuştur.

İSO İkinci 500'ün ihracat performansının göreceli olarak zayıf kalmasına iç pazara yönelik bir tercihin neden olmadığı ve diğer dinamiklerin etkili olduğu görülmektedir.

İSO İKİNCİ 500 İHRACATININ NET SATIŞLAR İÇERİSİNDEKİ PAYI (%)

Ihracat Performansını Etkileyen Unsurlar

İSO İkinci 500'ün ihracat performansı 2010-2018 arasında göreceli olarak zayıf kalmış ve toplam ihracat ile sanayi ihracatı içindeki payları da gerilemiştir. Bu dönemde Türkiye'nin toplam ihracatı yüzde 47,5, sanayi malı ihracatı yüzde 48,8 artarken İSO İkinci 500'ün ihracatındaki artış yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir.

Bu çerçevede ihracat performansını etkileyen unsurlar aşağıda değerlendirilmektedir. 2010-2018 arasında yüksek ihracat performansı göstererek İSO 500'e yükselen sanayi kuruluşlarının yarattığı kayıp etkisi de değerlendirmeler yapılırken göz önünde bulundurulmuştur.

İSO İkinci 500'ün toplam ihracat büyüklüğü bir tıkanma göstermektedir. İSO 500'ün ihracat artışı ile karşılaştırıldığında firma ölçeklerinin ihracat performansında önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. İSO İkinci 500'ün sahip olduğu ölçekler ihracat artışı için gerekli rekabet gücünü vermemekte veya gerekli rekabet gücünün sağlanmasını sınırlamaktadır.

İSO İkinci 500'ün 2010-2018 arasında yaşanan küresel ve yerel ekonomik gelişmelerden daha çok etkilendiği düşünülmektedir. Özellikle mali yapılarında ve karlılıklarında yaşanan zayıflamalar ihracat performansını da sınırlamıştır.

İSO İkinci 500'ün performansını etkileyen bir diğer unsur ise ihracat finansmanına erişimde karşılaştıkları kısıtlardır. Son yıllarda yaşanan finansal dalgalanmalar ve finansal şoklar hem finansman olanaklarını sınırlamış hem de finansal riskleri artırmıştır.

İSO İkinci 500'ün içerisinde düşük ve orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin temsilcileri olan kuruluşlar halen çoğunluktadır. Bu alanlarda ihracatta Türkiye artan bir dış rekabet ile karşı karşıyadır. Bu nedenle bu sektörlerde ihracat artışı sağlamakta zorluklarla karşılaşmaktadır. Öte yandan, KOBİ ölçekli İSO İkinci 500'ün ihracatının ayrıca ve özel olarak teşvik edilmesi ihtiyacı olduğu da görülmektedir.

Ihracatın Ekonomiye ve Büyümeye Katkısı

İSO İkinci 500'ün gerçekleştirdiği ihracatın ekonomiye katkısı bu bölümde değerlendirilmektedir. Buna göre öncelikle söz konusu kuruluşların GSYH içindeki payı ile sanayi içindeki payı incelenmektedir.

İSO İkinci 500'ün temel fiyatlarla brüt katma değerinin sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2010-2018 arasında sınırlı ölçüde dalgalanmış ve yüzde 3,82-4,30 arasında gerçekleşmiştir. Söz konusu payın çok değişmediği görülmektedir.

İSO İkinci 500'ün üretici fiyatlarıyla brüt katma değerinin GSYH içindeki payı ise 2010-2018 arasında kademeli bir artış göstermektedir. Pay 2010 yılında yüzde 0,82 iken 2018 yılında yüzde 0,98'e kadar yükselmiştir. GSYH içindeki bu artış, İSO İkinci 500'ün GSYH'ye olan katkısının da yıllar itibarıyla arttığını göstermektedir.

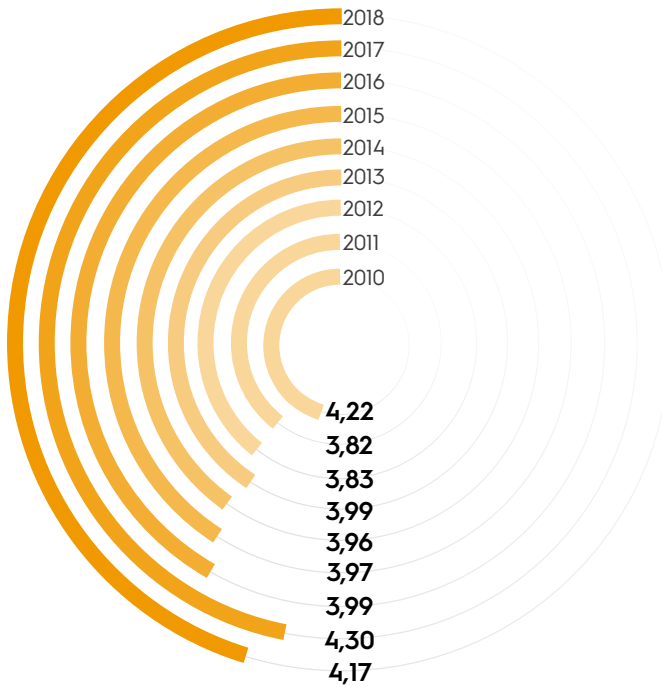
İhracatın toplam net satışlar içindeki payı 2010 yılında yüzde 26,2 iken 2015'te yüzde 24,4'e kadar düşse de 2018 yılında yüzde 26,9'a yükselmiştir. Böylece ihracatın toplam net satışlardaki büyümeye olan katkısı artmıştır.

Bu çerçevede ihracat artışı dolar cinsinden sınırlı kalmakla birlikte yaratılan katma değer mutlak kaynağı olarak ele alındığında ihracatın satışlara, katma değere ve GSYH içindeki payın artışına doğrudan artan katkısı olduğu görülmektedir. Bu itibarla İSO İkinci 500'ün ihracatı ekonomik büyümeye de 2010-2018 arasında sınırlı ölçüde artan bir katkı sağlamıştır.

İSO İKİNCİ 500'ÜN SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

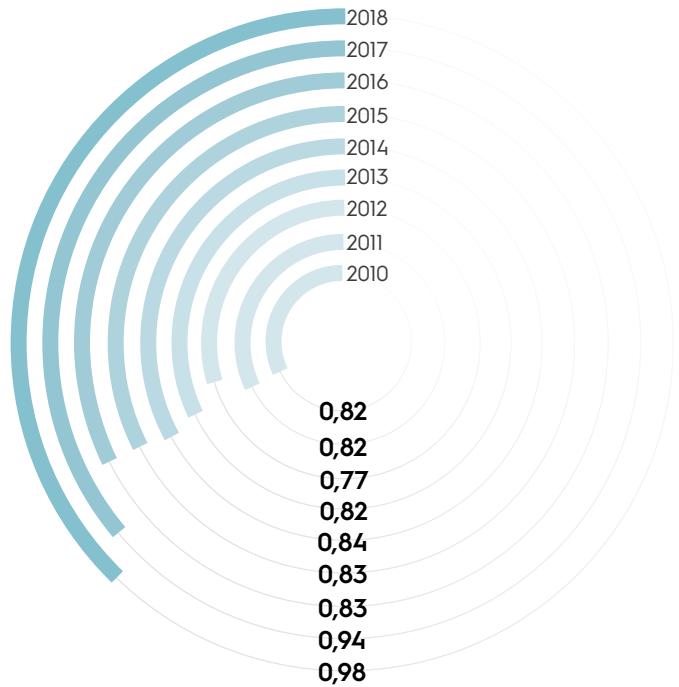
SANAYİ SEKTÖRÜ İÇİNDEKİ PAYI

(Temel Fiyatlarla Brüt Katma Değer)

GSYH İÇİNDEKİ PAYI

(Üretici Fiyatlarıyla Brüt Katma Değer)

2018'DE KUR GELİŞMELERİ VE İSO İKİNCİ 500'ÜN

KARLILIK ANALİZİ

HAKAN GLDAĞ

ISO Danışmanı

Finansman giderleri ve kur artışı İSO İkinci 500'ün karını aşıya çekti.

Türkiye ekonomisinin yavaşladığı, iç talebin daraldığı ve finansman koşullarının ağırlaştığı 2018 yılındaki gelişmelerden sanayi sektörü de olumsuz etkilendi. İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) araştırmasının ardından açıkladığı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (İSO İkinci 500) 2018 yılı sonuçları bu gelişmeleri özellikle ayrıntılar bazında teyit ediyor.

2018'de artan riskler ve faiz oranları dikkate alındığında, sermaye karlılığı düşük kaldı. Yine de, İSO İkinci 500 araştırması, İSO 500 ile birlikte değerlendirildiğinde, zor bir yılda, sanayici cephesinde genel olarak çok kötü olmayan sonuçlar alındığını gösteriyor.

2018 yılında İSO 500'de olduğu gibi, İSO İkinci 500'de de hem satışlar hem de karlarda reel (Yİ-FE enflasyonundan arındırılmış verilere göre) düşüşler kaydedilirken, finansman giderlerinde ise hızlı artış yaşandı. İSO İkinci 500'n temel göstergeleri içinde sabit fiyatlarla artışın yaşandığı iki kalem var; ödenen faizler ile dönem zararı...

Diğer tüm kalemlerdeki artışlar 2018 yılı için hesaplanan Yurtiçi retici Fiyatları Endeksi'ndeki (Yİ-FE) artış oranının altında kaldı. Diğer bir ifadeyle sabit fiyatlarla geriledi.

İSO İkinci 500'n karlılık rasyoları, önceki yıllarda olduğu gibi, 2018'de de İSO 500'n altında sonuçlandı. Bununla birlikte, satış karlılığındaki düşüş, İSO 500'n yarısı düzeyinde kalırken, borç/zkaynak dengesinde olumlu gelişme yaşandı. zkaynak karlılığında ise büyük şirketlerin aksine azalma kaydedildi.

Diğer yandan İSO İkinci 500'de faaliyet dışı karların büyük bölümünü oluşturan kambiyo gelir ve giderlerine ilişkin kalemler, esas faaliyet gelirleri ve faaliyet giderlerinden daha yüksek seviyelerde gerçekleşti.

Öte yandan, İSO 500'e göre ihracat gelirleri daha düşük düzeyde bulunan ve döviz pozisyonu görece kısa vadede yoğunlaşan İSO İkinci 500'n 2018'de dövizde yaşanan dalgalanmalar ve yüksek oranlı kur artışından daha fazla etkilendiği ve büyük sanayi kuruluşlarının aksine, kambiyo işlemlerinden zarar yazdığı gözleniyor.

Kar artışı, satışların ve üretici enflasyonunun gerisinde kaldı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında sektörler arasında karlılık bakımından çok ciddi farklılıklar olduğu göze çarpıyor. Bunların nedenleri konusunda kapsamlı bir bilgiye ve analize ihtiyaç olduğu açık. Bu çerçevede, yeknesak bir analizin sakıncalarını göz önünde tutarak, 2018 yılı verileri itibarıyla bu gruptaki şirketlerde kar ve karlılıkla ilgili şu gelişmeler öne çıktı:

Araştırma sonuçları, İSO İkinci 500'ün net satışlar artışında İSO 500'ün gerisinde kaldığını gösterirken, vergi öncesi kar artışında sınırlı düzeyde de olsa daha olumlu bir performans ortaya koyduğuna işaret ediyor.

İSO 500'de bir önceki yıla göre cari fiyatlarla net satışlardaki artış yüzde 34,2 iken, İSO İkinci 500'de bu oran yüzde 29,1'de kaldı. Yüzde 19,7 olan İSO 500'ün vergi öncesi karındaki artış ise İSO İkinci 500'de yüzde 21,5 seviyesinde gerçekleşti.

Bu rakamlar, yüzde 33,6'lık Yİ-ÜFE'deki yıllık artıştan arındırıldığında ise, İSO 500 net satışlarını sabit fiyatlarla yüzde 0,4 oranında artırırken, İSO İkinci 500'de net satışların yüzde 3,4 düşüş kaydettiği görülüyor. Sabit fiyatlarla İSO 500'de yüzde 10,5 olan vergi öncesi dönem karındaki gerileme ise, İSO İkinci 500'de yüzde 9,1 oldu. Vergi öncesi kardaki artışın 2017 yılında yüzde 45 düzeyinde gerçekleştiği dikkate alındığında, İSO İkinci 500'ün 2018'de kar yaratmada ciddi bir zorlukla karşı karşıya kaldığı dikkat çekiyor.

Faizlerin kar üzerindeki baskısı sürüyor.

2018 yılında 157,4 milyar TL tutarında net satış gerçekleştiren İSO İkinci 500, bu satışlardan 32 milyar TL brüt kar elde etti. 13 milyar TL'lik faaliyet giderlerinin ardından 19 milyar TL'ye inen faaliyet karının 10 milyar TL'lik bölümünü ise finansman gideri olarak harcadı. Faiz ödemelerinde de yıllık yüzde 87 oranındaki artış dikkat çekti.

Bu gelişme, finansman maliyetlerinin, sanayi kuruluşlarının karlılıkları üzerindeki baskısının artarak devam ettiğini göstermesi bakımından da anlamlı...

İSO İkinci 500'de faaliyet karının net satışlara oranı 2017'de yüzde 10,3 düzeyinde iken, bu oran 2018 yılında yüzde 12,1'e yükseldi. Bu artış, stoklardan satış ve cari fiyatlarla satışların maliyetindeki düşüşten kaynaklandı.

İSO İkinci 500, 2018 yılında bir önceki yıla göre cari fiyatlarla faaliyet karını yüzde 51,7, finansman gideri öncesi karını yüzde 51,6 ve dönem karını da yüzde 21,5 oranında artırdı. Artış oranları, sabit fiyatlarla ise sırasıyla yüzde olarak 13,5, 13,5 ve -9,1 olarak gerçekleşti. Aynı yılda İSO 500'de ise sabit fiyatlarla faaliyet karı yüzde 14,3, finansman gideri öncesi kar yüzde 36,9 artarken, vergi öncesi dönem karında ise yüzde 10,5 azalış yaşanmıştı.

İSO İkinci 500'de dönem karının net satışlara oranını ifade eden satış karlılığı 2017'de yüzde 6,1 iken 2018 yılında yüzde 5,7'ye indi. Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı da yüzde 52,6 ile son yıllar ortalamasının üzerine çıktı.

İSO İkinci 500'de aktif karlılığı, 2017'deki 5,3'lük seviyesinden 2018'de 5,8'e yükseldi. Bu yükselişe rağmen, söz konusu oran İSO 500'e göre 1,4 puan daha düşük. İSO İkinci 500'nin 2018 yılı aktif karlılığı rakamı, son yılların en yüksek oranı olması bakımından da dikkat çekiyor.

Bununla birlikte, şirketlerin karlarının toplam varlıklarına oranını ifade eden ve "yatırım getirisi" olarak da anılan aktif karlılığının yüksek olması, her ne kadar şirket varlıklarının kar yaratma kapasitesini gösterse de, kar üretme kapasitesi, işletme sermayesi olarak kullanılan dış kaynağın artmış veya oransal olarak sermaye ve benzeri varlıkların azalmış olmasından da kaynaklanabileceğini vurgulamak gerekir.

Özkaynak karlılığı İSO İkinci 500'de 0,2 puan azalışla yüzde 15,4 seviyesinde gerçekleşti. Son yıllarda şirketlerin aktif karlılığı ile birlikte özkaynak karlılıklarındaki artışlarda da, karların reel olarak artmasından ziyade, büyük ölçüde sermaye ve sermaye benzeri varlıkların azalması'nın etkili olduğu görülüyor. Borç/özkaynak dengesi perspektifinden bakıldığında, İSO İkinci 500, İSO 500'e göre, daha yüksek özkaynak oranları ile daha düşük kar elde etti.

İSO İkinci 500'ün özkaynak karlılığının yüksek görünmesinin nedenlerini ortaya koyabilmek için bilgiye dayalı titiz bir çalışmaya ihtiyaç var. Ancak, bu olumlu gelişmenin olası nedenlerini, döviz kurlarındaki artış ve dalgalanmaların olumsuz etkilerinde aramayı ihmal etmemek gerekir. Bu süreçte, şirketlerin açık pozisyonlarını kapatma yoluna gitmeleri, piyasanın dayattığı koşullarda kredi yenilemelerinde istedikleri performans yakalayamamaları ve yine bu koşullar çerçevesinde kredi taleplerindeki düşüş etkili olmuş olabilir.

Toplam borçların özkaynaklara oranının 2017'deki yüzde 195,8 düzeyinden 2018 yılında yüzde 166,1'e gerilemesiyle ISO İkinci 500'ün kaynak yapısında iyileşme gözlemleniyor. Öte yandan, bu iyileşmeye rağmen, borç/özkaynak dengesinin halen yüksek düzeyini koruması ve faiz oranları ile döviz kurlarında yaşanan artışlar finansman maliyetlerini de artırıyor. Bu durum ise tasarruf ve yatırım kaynağı olarak kullanılabilecek karları aşağı çekiyor.

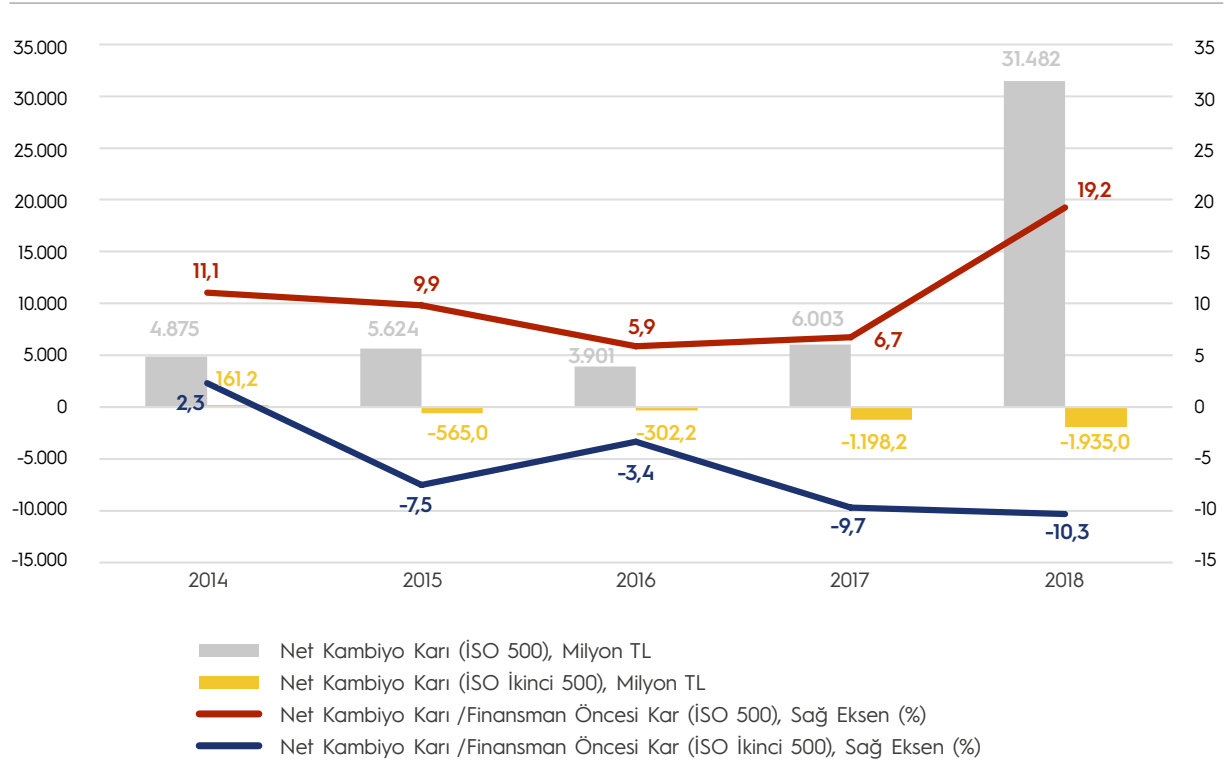
Kısa vadeli pozisyon kur zararı doğurdu.

2018 yılında TL'nin yabancı para birimleri karşısında değer kaybetmesi, döviz pozisyonlarını ağırlıkla kısa vadeli olarak tutan ISO İkinci 500'ün kambiyo işlemlerinden zarar yazmasına neden oldu. 2018'de ISO İkinci 500'ün toplam kambiyo karları 21,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşirken, kambiyo zararlarının toplamı 23,3 milyar TL'yi buldu. Böylelikle net kambiyo zararı 2 milyar TL'ye yaklaştı.

Bu gelişmede, ISO İkinci 500'ün yabancı para cinsinden kredi borçlusu olmalarına karşın, ihracat ya da döviz kazandırıcı işlemlerinin ISO 500 düzeyinde bulunmaması da etkili oldu. Nitekim ISO 500, kur artışı ve yüksek dalgalanmanın yaşandığı 2018 yılında kambiyo işlemlerinden 31,5 milyar TL düzeyinde kar elde etmişti. Hatırlanacağı üzere, 2017 sonunda 4,15 TL düzeyinde bulunan sepet kur (0,5 USD+0,5 Euro) 2018 Ağustos ayında 7,44 seviyesine kadar yükselmiş, artış oranı bu süre içinde yüzde 80'e dayanmıştı. İzleyen aylarda yaşanan geri çekilmeyle ise yılı 5,65 TL seviyesinden kapatmıştı. ISO 500 ve ISO İkinci 500'de şirket bazında kambiyo kar ve zararı ile ortaya çıkan tablo, büyük şirketlerin süreci daha iyi yönettiği, KOBİ niteliğindeki şirketlerin ise özellikle kısa vadede yoğunlaşan döviz yükümlülükleri nedeniyle döviz pozisyonlarını yönetmede sıkıntı yaşadıklarına ve kur artışları ile birlikte dalgalanmalardan da büyük ölçekli şirketlere göre daha fazla etkilendiklerine işaret ediyor.

Tabii bütün bu genel değerlendirmenin ötesinde, araştırmayı derinleştirmek isteyenler için, sorunları şirket bazında değerlendirmek doğru olacaktır.

ISO 500 VE ISO İKİNCİ 500'DE NET KAMBYO KARLARI VE FİNANSMAN ÖNCESİ KARA ORANI

Sanayide Dijital Dönüşüm

Sanayicilerimizi, Yerli Teknoloji İş Ortaklarımızla
Dijital Geleceğe Hazırlıyoruz.

www.isodijital.com

- Dijital Dönüşüm Yol Haritası Danışmanlığı
- Dijital Olgunluk Endeksi
- Eğitim ve Seminerler
- Teknoloji İş Ortakları

Bu hizmetlerimize web sitemiz üzerinden başvurabilirsiniz.

/iso_dijital

İPLİKTEN KUMAŞA...

TÜM HİKAYEYİ BİZ YAZIYORUZ.

PAMUK • İPLİK • KUMAŞ » KALİTE

veryuzuyapim.com

KIVANÇ

